

Årsrapport 2020

Sola
kommune

Innhold

Innhold	2
Kommunedirektørens forord	5
1 Sola - i året som gikk	7
2 Økonomisk resultat.....	16
2.1 Økonomiske måltall.....	16
2.1.1 Netto driftsresultat	16
2.1.2 Gjeldsgrad.....	17
2.2 Driftsregnskap.....	19
2.2.1 Driftsinntekter eksklusive finansinntekter	20
2.2.2 Driftsutgifter eksklusive finansutgifter	22
2.2.3 Finanstransaksjoner.....	24
2.2.4 Disponering eller dekning av netto driftsresultat.....	24
2.2.5 Pensjonsutgifter.....	24
2.2.6 Covid-19 utgifter	25
2.3 Investeringsregnskapet.....	25
2.3.1 Investeringsutgifter.....	26
2.3.2 Investeringsinntekter	29
2.3.3 Netto utgifter viderelån	30
2.3.4 Overføring fra drift og netto avsetninger	30
2.3.5 Egenfinansiering av investeringer	30
2.3.6 Statusbeskrivelse av investeringsprosjekter	31
2.4 Balanseregnskapet	31
2.4.1 Arbeidskapital - omløpsmidler / kortsiktig gjeld	33
2.4.2 Eiendeler.....	33
2.4.3 Langsiktig gjeld.....	33
2.4.4 Egenkapital.....	33
2.4.5 Likviditet og soliditet	33
2.5 Finansforvaltning.....	34
2.5.1 Likviditet.....	35
2.5.2 Forvaltning av låneporteføljen.....	35
3 Kontroll og styring.....	36
3.1 Politisk organisering.....	36
3.2 Administrativ organisering	37
3.3 Styringssystemet	38

3.4	Kommunens reglement og strategier	40
3.5	Internkontroller	41
3.6	ROS-analyser	42
3.7	Eierskap i selskaper	42
3.8	Kontrollutvalget	43
3.9	Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering	44
3.10	Varsling	44
3.11	Statlige tilsyn	44
4	Årsregnskap	44
4.1	Innledning	44
4.2	Hovedoversikter	45
4.3	Noter Sola kommune	52
4.4	Revisjonsberetning Sola kommune	65
4.5	Balanse	66
5	Kommunens tjenesteområder	68
5.1	Kommunedirektør med sentrale staber	68
5.1.1	Tjenesteområdebeskrivelse	68
5.1.2	Status økonomi	68
5.1.3	Dette jobbet vi med	68
5.1.4	Veien videre	75
5.2	Oppvekst og kultur	75
5.2.1	Tjenesteområdebeskrivelse	75
5.2.2	Status økonomi	76
5.2.3	Dette jobbet vi med	77
5.2.4	Veien videre	85
5.2.5	KOSTRA Nøkkeltall	87
5.3	Levekår	90
5.3.1	Tjenesteområdebeskrivelse	90
5.3.2	Status økonomi	91
5.3.3	Dette jobbet vi med	91
5.3.4	Veien videre	95
5.3.5	KOSTRA Nøkkeltall	97
5.4	Samfunnsutvikling	99
5.4.1	Tjenesteområdebeskrivelse	99
5.4.2	Status økonomi	100

5.4.3	Dette jobbet vi med	101
5.4.4	Veien videre	104
5.4.5	KOSTRA Nøkkeltall	105

Kommunedirektørens forord

Et annerledes år

Vinteren 2019 var Sola på vei ut av nedgangen som følge av oljekrisen. Vi gikk inn i 2020 med lav arbeidsledighet, positiv befolkningsvekst og så tilbake på et år med gode økonomiske resultater og å ha levert gode tjenester til innbyggerne våre. Årsskiftet bar preg av optimisme. Sola fikk igjen øverste plassering i NHOs kommune-NM.

I mars innførte regjeringen de mest restriktive tiltakene vi har hatt i Norge i fredstid. Nedstengning ble ansett som tvingende nødvendig for å stanse spredningen av Covid-19. Senere har flere av tiltakene blitt lettet på og strammet til. Hvilke langvarige konsekvenser disse tiltakene vil ha for kommunen i fremtiden, som samfunnsutvikler, tjenesteutvikler og arbeidsgiver, og ikke minst økonomi, er foreløpig ukjent.

Det vi derimot vet, er hvordan vi gjennom året har vist at vi klarer å stå sammen og bry oss om hverandre. Sammen med solabuen har vi klart å holde spredningen av koronaviruset nede. Til tross for god avstand, har vi tatt ansvar for hverandre.

Som vertskommune for flyplassen og Risavika havn har Sola kommune en viktig rolle i regionens beredskap. Denne oppgaven, kombinert med vår egen beredskap knyttet til tjenestene og ut mot innbyggerne våre, har krevd mye ressurser i året som gikk. Mange av våre medarbeidere har brukt mye tid på dette, og vi har håndtert utfordringene på en god måte.

Økt arbeidsledighet og lav, men positiv befolkningsvekst

Befolkningsveksten i Sola kommune var på 1,1 prosent og kommunen økte med 304 innbyggere. Dette er lavere enn i 2019, som en naturlig følge av koronatiltak og en lavere innvandring. Ved slutten av året var arbeidsledighet på 4,2 prosent, en god del høyere enn fjoråret, men likevel bedre enn fryktet da samfunnet ble stengt ned.

Et godt økonomisk resultat og fortsatt høyt investeringsnivå

Det økonomiske resultatet i 2020 ble bedre enn forventet. Sola kommune fikk et nettodriftsresultat på kr 82,3 millioner, tilsvarende 3,9 prosent av bruttodriftsinntektene. Lavere pensjons- og lønnsutgifter enn beregnet, bidro til det gode resultatet.

Resultatet for tjenesteområdene og stabene etter bruk og avsetning på fond viser et samlet merforbruk på 0,7 prosent. Dette utgjør 10,1 millioner kroner av en total netto budsjetttramme på 1,5 milliarder kroner. Omstilling og endring har preget 2020, og vil fortsatt være gjeldende i årene framover. Gjeldsgraden i kommunen er på 75,1 prosent av bruttodriftsinntekter når vi ser bort fra startlån og lån tidligere finansiert av Sola tomteselskap.

Flere store investeringer er slutført i 2020 herunder rådhus, ny sentrumskirke og nye Soltun sykehjem. Dette har gitt et stort løft i sentrumsområdene i Solakrossen.

Barn og unge i lys av pandemien

Covid-19 og smitteverntiltak satte sitt preg på året også for oppvekst- og kulturtjenestene. Hos kultursektoren måtte de fleste arrangementene avlyses. Mange faste fritids- og kulturarrangementer ble betydelig redusert.

I starten av pandemien ble barnehager og skoler stengt. Barnehager og skoler har brukt mye ressurser på planlegging og omrokking for å sikre at tilbudet hele tiden har vært i samsvar med gjeldende nasjonale og lokale smittevernregler.

Helse- og hjelpetjenestene for barn og unge har måttet gjøre noen tilpasninger som følge av smittevern, men tjenestene har vært tilgjengelige i hele perioden.

Noen av de planlagte oppgavene for 2020 måtte settes på vent. Virksomhetene har likevel jobbet godt med omstilling og tjenesteutvikling på flere områder; inkluderingsarbeid i barnehager og skoler, strukturer som sikrer god tverrfaglig samhandling rundt barn og ungdom, samhandlingsprosjekt med Helse Stavanger og BUP Sola, etablering av autismeteam i kommunen og effektiviseringsarbeid.

Fokus på velferdsteknologi og heltid

Levekår videreutvikler helse- og omsorgstjenestene i Sola kommune i tråd med Kommunedelplan for tjenesteutvikling i helse- og velferdstjenesten 2017 – 2029. Covid-19-pandemien har påvirket både daglige drift og utviklingsarbeid. Lavekår har likevel videreført utviklingsarbeidet, særlig rundt satsing på velferdsteknologi.

Levekårstjenestene i Sola kommune forventer økt etterspørsel etter tjenester i tråd med at en større andel av innbyggerne blir eldre. Samtidig opplever vi at flere innbyggere får mer komplekse og sammensatte behov. Vi vil fortsette å utvikle smarte løsninger som opprettholder kvaliteten på tjenestene. Velferdsteknologi vil bidra med å gi innbyggerne tjenester i fremtiden, og Sola kommune vil fortsatt lede det interkommunale prosjektet for velferdsteknologi i 2021.

Hjemmetjenesten er pilot for heltidsprosjektet i Sola kommune, og har startet arbeidet med å øke antall heltidsstillinger som vil være fokusområdet i 2021.

Digitalisering og innføring av Office 365

Digitalisering og robotisering av flere oppgaver har vært og skal fortsatt være viktig i tiden framover. Regelstyrte og repetitive oppgaver ble kartlagt og klargjort for robotisering og/eller integrering med andre løsninger for å forenkle og effektivisere arbeidsprosesser. Det er flere arbeidsprosesser på lønn, og en på regnskap som er robotisert. Før jul 2020 ble Office 365 implementert hos organisasjonsavdelingen, økonomi, politisk sekretariat og alle fagstabene. Lanseringsplanen fortsetter utover våren 2021. Som følge av pandemien er det flere av våre medarbeidere som har hevet sine digitale kompetanser.

Knut Underbakke

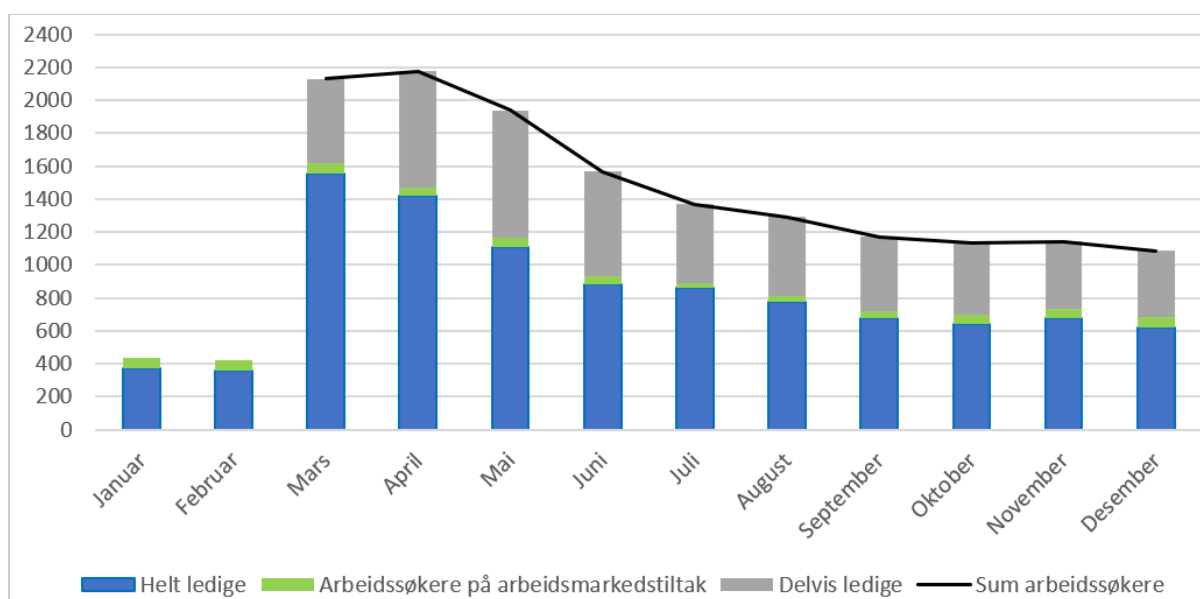
Kommunedirektør

1 Sola - i året som gikk

Høyest arbeidsledighet siden krigen

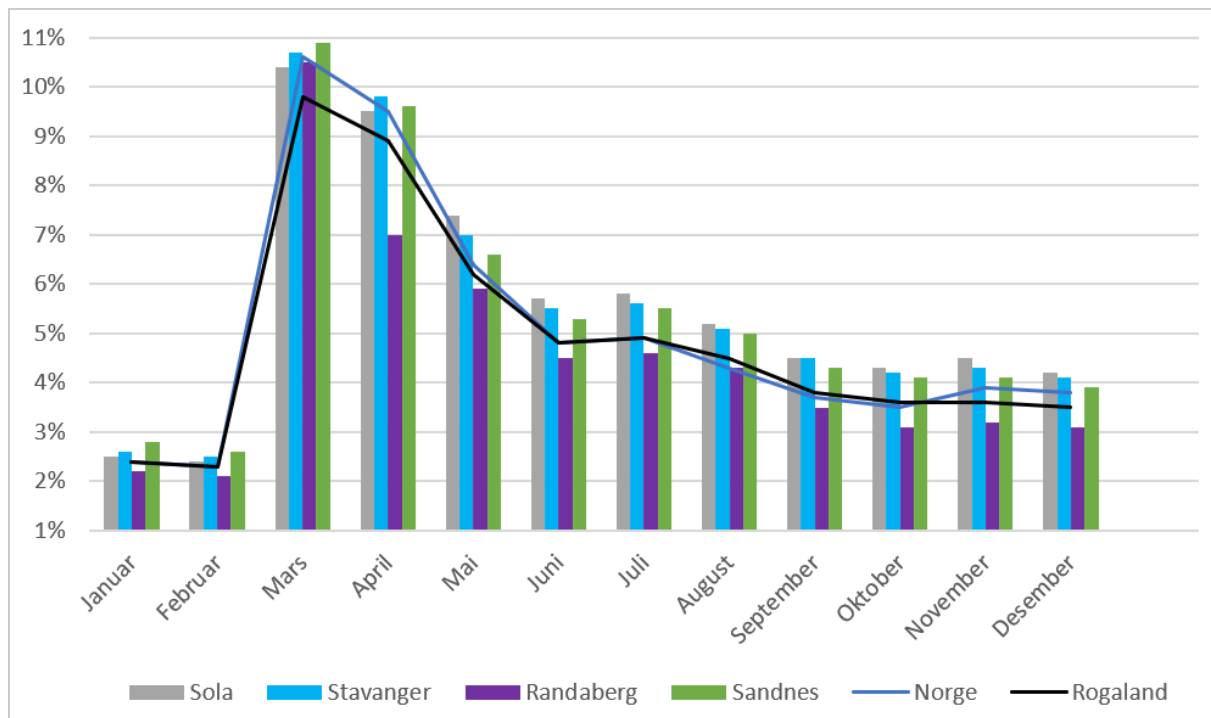
I 2020 har koronapandemien preget arbeidsmarkedet i Sola. Den registrerte arbeidsledigheten har aldri økt så raskt som den gjorde i ukene etter nedstengningen i mars. Selv om mange permitterte har kommet tilbake i arbeid i månedene etterpå, vil pandemien kunne gi langvarige utslag på arbeidsmarkedet. I desember 2020 var antallet helt ledige i Sola fortsatt nesten dobbelt så høyt som før krisen.

Figur 1 Antall helt ledige, delvis ledige, arbeidssøkere på arbeidsmarkedstiltak og summen av alle arbeidssøkere registrert hos NAV.

I Rogaland har kommunene Sola, Stavanger og Sandnes i løpet av året hatt en arbeidsledighet som er over landsgjennomsnittet. Sola har hatt høyest andel arbeidsledige (helt ledige) fra mai og utover. Ved slutten av året er andelen helt ledige i Sola 4,2 prosent. Dette er en økning på 1,7 prosentpoeng fra januar samme år.

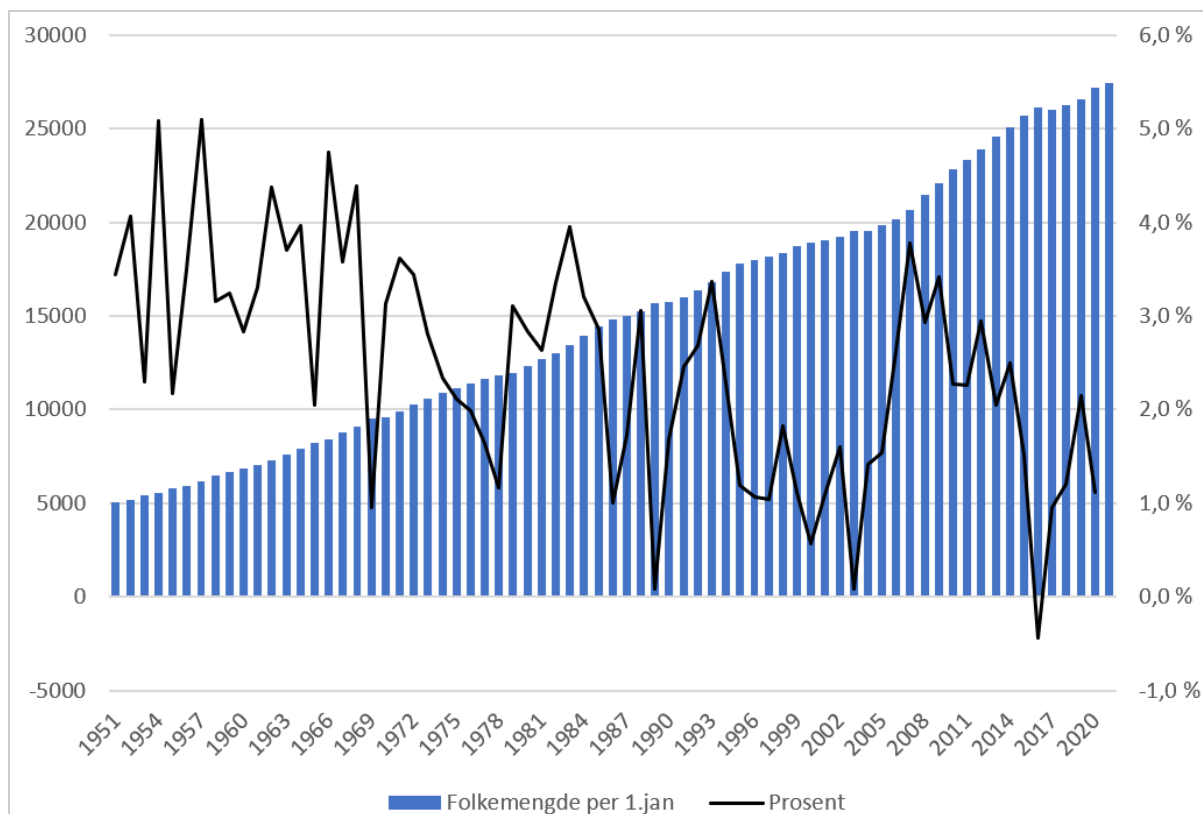
Figur 2 Kilde: NAV, Andel helt ledige i Sola sammenlignet med kommunene i storbysamarbeidet, Rogaland og landet for øvrig

Lav, men positiv befolkningsvekst

Ved inngangen til 2021 var innbyggertallet i Sola 27 457.

Befolkningsveksten i 2020 endte på 304, noe som tilsvarer en vekst på 1,1 prosent. Sammenlignet med 2019 er det en reduksjon i befolkningsveksten som tilsvarer 1 prosentpoeng.

Reduksjon i befolkningsveksten henger sammen med koronatiltakene og den lave innvandringen gjennom deler av året.

Figur 3 Kilde: 06913 SSB, folkemengde (antall) og folkevekst (andel).

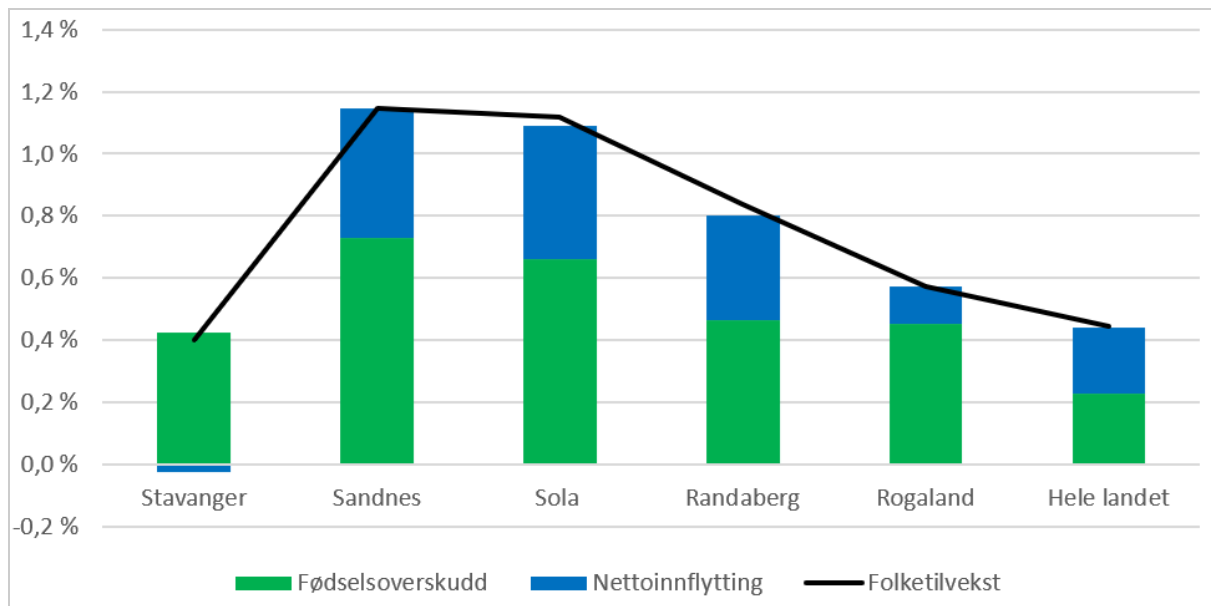
I storbyområdet for øvrig, er det Sandnes og Sola som vokser mest, mens Stavanger opplever negativ nettoinnflytting i 2020 og vokser kun på grunn av fødselsoverskudd.

Spesielt lav inn- og utvandring, men stabilt fødselsoverskudd

Antall innvandring til kommune fra utlandet har ikke vært så lave siden 2003. Innvandringen er også vesentlig lavere enn årene preget av lavkonjunktur, nærmest halvert. Det samme gjelder for utvandring. Ikke siden 2006 har så få innbyggere i Sola meldt flytting til utlandet.

Flytting til og fra andre kommuner i landet resultere i et innenlandsk flyttetap på -6 personer.

Selv med særskilt lav nettoinnvandring, og negativt innenlandsk flyttetap, bidra likevel netto innflytting med en tredjedel (116) av befolkningsveksten, mens fødselsoverskuddet står for to tredjedeler (179). Det er ingen signifikante endringer relatert til fødselsoverskuddet om en sammenligner på tidligere år.

Figur 4 Fødselsoverskudd, netto innflytting inkludert inn- og utvandring og befolkningsvekst i Sola 2020, sammenlignet med storbyområdet, Rogaland og hele landet.

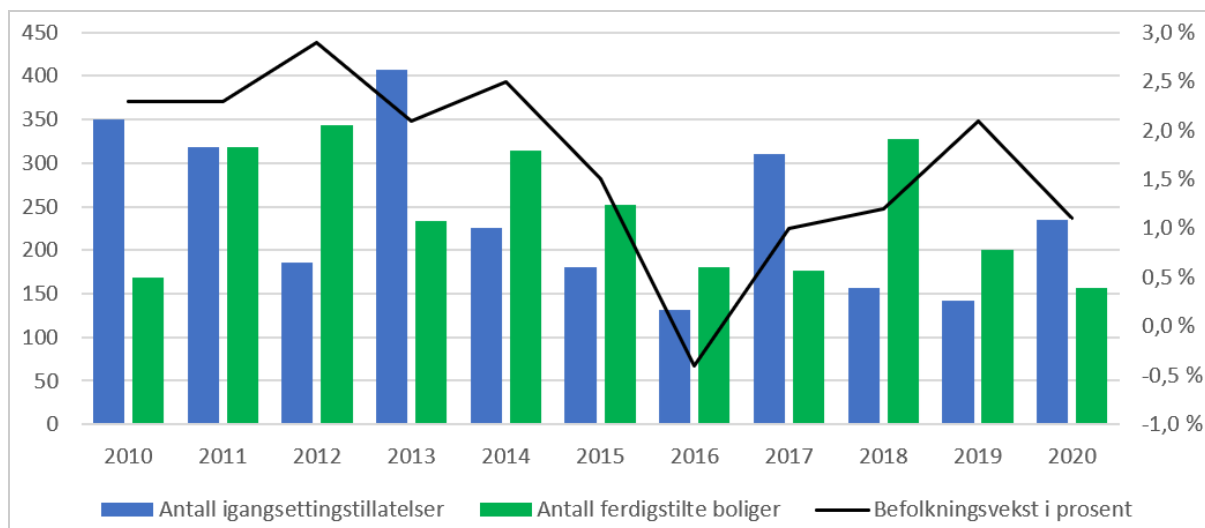
Boligbyggingsaktivitet som forventet

I 2020 ble det ferdigstilt 157 boliger. Det er nedgang fra året før med 46 boliger. Nedgangen henger noe sammen med et lavt antall igangsettingstillatelser fra året før og er som forventet med utgangspunkt i kommunens boligbyggeprogrammet.

For 2020 er det derimot gitt om lag hundre flere igangsettingstillatelser, totalt 235, sett opp mot 142 i 2019.

Lav rente, nyheten om koronavaksinen og god privatøkonomi for de som ikke har vært rammet av permitteringer og oppsigelser har bidratt til et boligmarked som kom raskt i gang igjen etter nedstengningen i mars-april.

Figur 5 Kilde: Arcgis og webmatrikkel. Antall igangsettingstillatelser og ferdigstilte boliger i perioden 2010-2020.

Boligbygging vil svinge fra år til år, men på lengre sikt vil boligbygging likevel henge sammen med befolkningsvekst.

Langsiktig mål for kommunens samfunnsutvikling

Kommuneplanen for perioden 2019- 2035 angir retning for hvordan vi ønsker at Sola som kommune og organisasjon skal utvikle seg, angripe muligheter og håndtere utfordringer i fremtiden. Kommuneplanen er kommunens viktigste styringsverktøy som gjennom visjonen «Ansvar for hverandre», verdiene «raushet, mestring og mot» og kommunens strategiske mål skal sørge for at vi alle bidrar til å utvikle kommunen i samme retning.

Retningen er:

Figur 6 Kommunens strategiske mål

I Sola skaper vi tilhørighet gjennom deltakelse

Vi har mange arenaer hvor vi legger til rette for deltagelse i samfunnet. Det kan være alt fra en innvandrerfamilie som tas imot på en skole og i et lokalsamfunn til at vi tar i bruk den nye rådhusplassen som ligger mellom rådhuset, kulturhuset og den nye sentrumskirken. Strammere økonomiske rammer i kommunen gjør også at vi oftere vil inngå samarbeid med frivillige eller velforeninger, for å gi folk de tjenestene de etterspør. Men det handler også om at vi har fokus på klart språk som er med på å inkludere innbyggerne, i demokratiet eller for annen deltagelse.

Frivillighet og dugnadsånd

I løpet av få dager hadde 135 frivillige meldt seg til frivillighetssentralen for å bistå under den store nedstengningen. På Stangelandsenteret sydde flere lag og foreninger munnbind, og det ble inngått ett samarbeid med SUS da det var behov for smittevernsfrakker. Noen bidro med hundelufting, mens andre bidro med handlehjelp. Røde kors på sin side var en sentral aktør i oppstarten av testsenteret på flyplassen. Frivillige utgjør en stor ressurs for hele samfunnet. I året som har gått har frivilligheten, men også den enkeltes bidrag til å opprettholde nødvendig sosial avstand, vært helt nødvendig for kommunens håndtering av pandemien.

Sammen om Skadberg

Gode og trygge møtearenaer er viktig for et nærmiljø, og gjennom samskappingsprosjektet «Sammen om Skadberg» har det vært til hensikt å involvere innbyggerne på Skadberg i arbeidet med å skape et godt nærmiljø. Kommunale og frivillige aktører samles for å styrke samarbeidet om et godt oppvekstmiljø for barn og ungdom. Målet er å skape tilhørighet gjennom samskaping og utvikle eierskap til sine egen oppvekst og sitt eget nærmiljø.

Samskaping i praksis

Ett annet prosjekt, som også legger til grunn samskaping og ønske om å utvikle eierskap til sitt eget nærmiljø, er lekplassprosjektet. Prosjektet kartlegger kommunens lekeplasser for å vurdere hvilke som kan settes i stand av kommunen eller omdisponeres i samskaping med innbyggerne. Gjennom prosjektet har nabolag etablert lekeplasser for barn med nye sklier, huskestativ og sandkasser, men også møteplasser tilrettelagt for sosialt felleskap med grillplass, kjøkkenhager, benker og bord.

Offisiell åpning av Sola rådhus

Det nye rådhuset sto ferdig desember 2019, mens den offisielle åpningen av rådhuset fant sted 13.februar da kommunen inviterte solabuen til innflyttingsfest. Rådhuset skal være en framtidsrettet og moderne arbeidsplass for kommunens ansatte, samtidig som det er et åpent og tilgjengelig bygg som bidrar til en positiv opplevelse i Sola sentrum.

I Sola bygger vi et bærekraftig samfunn

Vi skal tilrettelegge for et moderne og ressursmessig bærekraftig samfunn som også ivaretar kommende generasjoners behov. Bærekraft handler om ressursbruk, folkehelse og langsiktighet.

Stort løft i eldreomsorgen

På tampen av året flyttet 48 beboere inn i Nye Soltun sykehjem. Sykehjemmet viser mulighetene innen framtidens eldreomsorg, med siste nytt innen velferdsteknologi.

Ny kommunal planstrategi 2020-2023

Ny kommunal planstrategi (2020-2023) ble vedtatt av kommunestyret høsten 2020. Planstrategien viser til kommunens fremtidige utfordringer og utviklingstrekk. I lys av disse utfordringene og utviklingstrekkene ble det samtidig vedtatt at gjeldende kommuneplanen, både samfunns- og arealdelen, skal revideres.

Klima på agendaen

I mai ble kommunen en del av partnerskapet Klimapartnere, der over 200 norske bedrifter og offentlige virksomheter sammen utvikler og utveksler grønne løsninger og prosjekter. Det er også arbeidet med en ny klima- og miljøplan for kommunen. Arbeidet har skjedd i samarbeid med innbyggere og andre samfunnsaktører i kommunen, nettopp for å sikre at planarbeidet tar utgangspunkt i innbyggernes og samfunnsaktørene reelle utfordringer relatert til klima og miljø.

Regjeringen ønsker miljøvennlig byutvikling og følger opp beslutningene i klimaforliket gjennom byvekstavtalene. Byvekstavtalen skal bidra til at nullvekstmålet for biltrafikken nås. Ny byvekstavtale ble signert i sommer, og i den inngår det også at rushtidsavgiften ble fjernet. I forkant av signering av ny byvekstavtale er det arbeidet med å redusere kostandene innenfor alle programområdene og prosjektene. Dette var en forutsetning for signeringen av ny avtale.

Regionalt ansvar

Som vertskommune for både internasjonal havn og flyplass medfører dette et stort ansvar på vegne av hele regionen. Ved starten av 2020 erfarte vi å stå midt i håndteringen av en stor og alvorlig hendelse. Det som startet som en «enkel bilbrann» i parkeringshuset på Stavanger lufthavn Sola, utviklet seg svært raskt til en omfattende brann med store konsekvenser.

I lys av pandemien har også kommunen hatt en særdeles viktig rolle i regionens beredskap ved å hindre importsmitte. Siden etableringen av teststasjonen på flyplassen og Risavika havn på sensommeren er det gjennomført 14077 tester, hvorav 103 av disse var positive med Covid-19. Kommunens testing på grenseovergangen har bidratt til reduksjon i antall smittetilfeller i regionen.

I Sola gir en solid økonomi oss handlekraft

Vårt samfunnsoppdrag står fast - levere gode tjenester til innbyggere innenfor en bærekraftig økonomisk ramme. Å opprettholde robust og solid økonomi med fokus på å imøtekomme behovene til dagen generasjon, uten å redusere muligheter for kommende generasjon til å dekke sine behov, er en av viktigste oppgavene når vi forvalter ressursene våre.

Fremdeles i front med å legge til rette for næringsutvikling

De økonomiske rammene til kommunen er i stor grad avhengig av utviklingen i næringslivet i kommunen, regionen og samfunnet for øvrig. Solid økonomi skapes

blant annet med å gjøre Sola til en god kommune å bo i for å tiltrekke seg innbyggere og næringsvirksomheter. Over flere år har vi vært i front med å legge til rette for næringsutvikling, og i NHOs rangering av norske kommuners attraktivitet og vekstkraft var Sola igjen tilbake på førsteplassen i 2020. Kåring er basert på tall fra 2019, og viser at kommunen utmerker seg særlig på privat sysselsetting.

Næringssamarbeid etter Greater Stavanger

Kommunens rolle som næringsutvikler har blitt stadig mer kompleks de siste årene. Næringsutvikling er ikke en entydig lovpålagt oppgave, men er likevel strategisk viktig for kommunens verdiskapning og arbeidsplassutvikling. Ved utgangen av 2019 vedtok kommunestyrene i Sola, Stavanger og Sandnes å tre ut av partnerskapsavtalen med Greater Stavanger AS. I løpet av 2020 har det blir arbeidet med utforming av ny organisering av regionalt næringssamarbeid som er i tråd med behov og ønsker fra politisk ledelse om å være tettere på næringsutviklingsarbeidet i kommunene.

I Sola er vi kreative og tar i bruk nye løsninger

Annerledesåret 2020 har uten tvil påvirket kommunen både digitalt og fysisk. Vi har fått øynene opp for nye måter å løse problemer og kommunisere på, og viljen til endring har blitt sterkere hos mange. Mange har omstilt seg i rekordfart, og flere nye digitale tjenester har kommet på banen.

Stor omstillingsvilje og -evne

Det å opprettholde kommunens tjenesteproduksjon, levere på våre kjerneoppgaver samtidig som beredskapen skulle opprettholdes gjennom å ivareta nasjonale og lokale smittevernstiltak har vært krevende. Det har vært ett krevende år og mange har strukket seg langt, både ansatte, folkevalgte og innbyggere.

Helsepersonell, smittesporere, renholdere, lærere og barnehageansatte har som alle andre gjort en kjempejobb for at samfunnet skal gå rundt, også i en pandemi. Mange har gjort oppgaver som de aldri har gjort før og for flere har det vært nødvendig å finne nye metoder for å løse sine kjerneoppgaver.

Et internett hvor vi samarbeider og deler

Mange har tilbrakt størsteparten av året på hjemmekontor, og implementeringen av Teams har vært en av tjenesten som gjort det mulig å løse det digitale samarbeidet og samhandlingen på en god måte.

Tidligere års satsning på digitalisering i Solaskolen gjorde det mulig for IT-avdelingen å legge til rette for at de tolv Solaskolene, med over 3600 elever og over 500 lærere, var i gang med digital hjemmeskole allerede fra dag én etter nedstengningen. På grunn av smittevern ble det også lagt opp til strømming av politiske møter, psykisk helse og rus tilbydde gratis nettkurs, mens Sola bibliotek har i løpet av året arrangert 41 digitale arrangement – alt fra lesestunder for barn, litteraturarrangement digital Strikk og lytt, til skoletilbud.

Bedre utnyttelse av bilparken

Den ordinære kommunale tjenestebilen ble på senhøsten ett symbol på hva som skjer når det åpnes opp for kreative løsninger på ordinære tiltak. For å oppnå en bedre utnyttelse av den kommunale bilparken ble de tretten bilene gjort tilgjengelig for kommunens innbygger etter arbeidstid. Dette innebærer at kapasiteten til bilene, som ellers ikke ville blitt benyttet på kveldstid, utnyttes – og innbyggere som ikke har egne biler får muligheten til å leie bilene til en rimelig penge.

2 Økonomisk resultat

Til tross for et krevende år har Sola kommune levert driftsregnskapet for 2020 med bedre resultat enn forventet. Dette er et viktig bidrag for å styrke kommunens økonomi og et godt utgangspunkt for omstillingsarbeidet som ligger foran oss.

Driftsregnskapet for 2020 er avsluttet med et netto driftsresultat på 3,9 prosent og gjeldsgrad, eksklusive startlån og lån tidligere finansiert av Sola tomteselskap KF, er på 75,1 prosent. Samlet resultat på tjenesteområdene, politisk nivå med sekretariat, samt kommunedirektøren med sentrale staber viser et netto merforbruk på kr 10,1 millioner, noe som tilsvarer 0,7 prosent av totalt netto driftsbudsjett. Skatteinntektene i Sola kommune ble på kr 1 057,9 millioner i 2020, noe som er kr 4,5 millioner lavere enn budsjettert, og utgjør en vekst på 0,8 prosent fra året før.

2.1 Økonomiske måltall

Kommunestyret i Sola har vedtatt følgende måltall for Sola kommune:

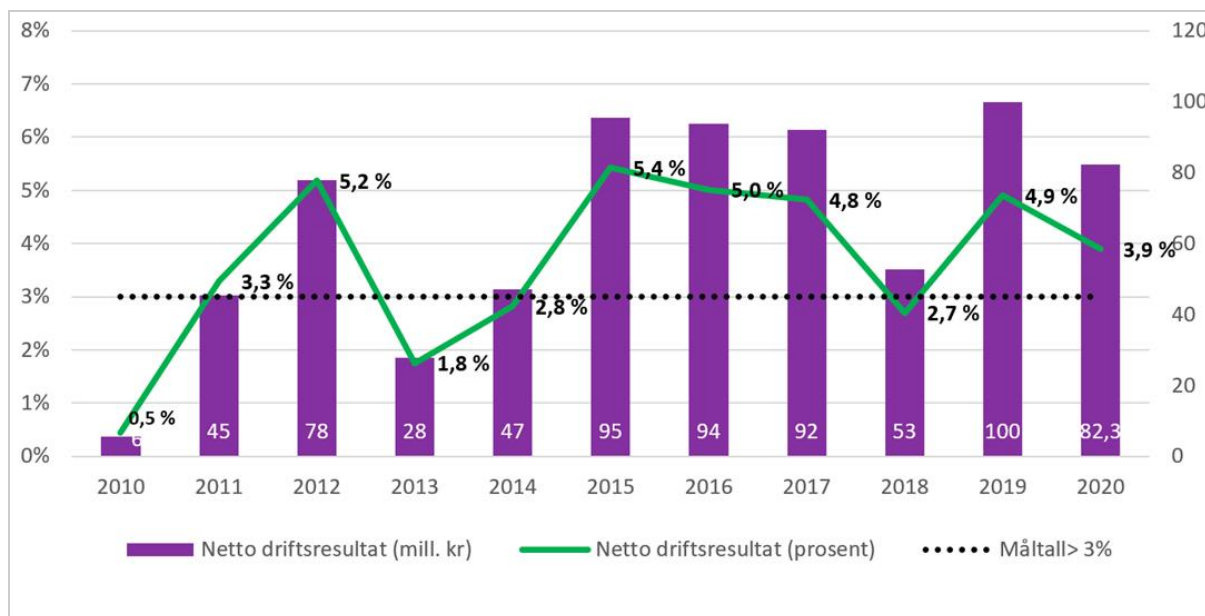
Handlings- og økonomiplan innrettes med sikte på reell styring etter følgende økonomiske måltall:

- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal balansen mellom inntekter og utgifter i driftsbudsjettet tilpasses et netto driftsresultat på minimum 3 prosent av kommunens brutto driftsinntekter.
- For å sikre en bærekraftig kommuneøkonomi skal framtidig låneopptak tilpasses en gjeldsgrad – lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter – som på sikt ikke bør ligge over 60 prosent.

2.1.1 Netto driftsresultat

Isolert sett i 2020 ble netto driftsresultat på kr 82,3 millioner, noe som tilsvarer 3,9 prosent av brutto driftsinntekter. Figuren under viser utvikling i netto driftsresultat de siste 10 årene.

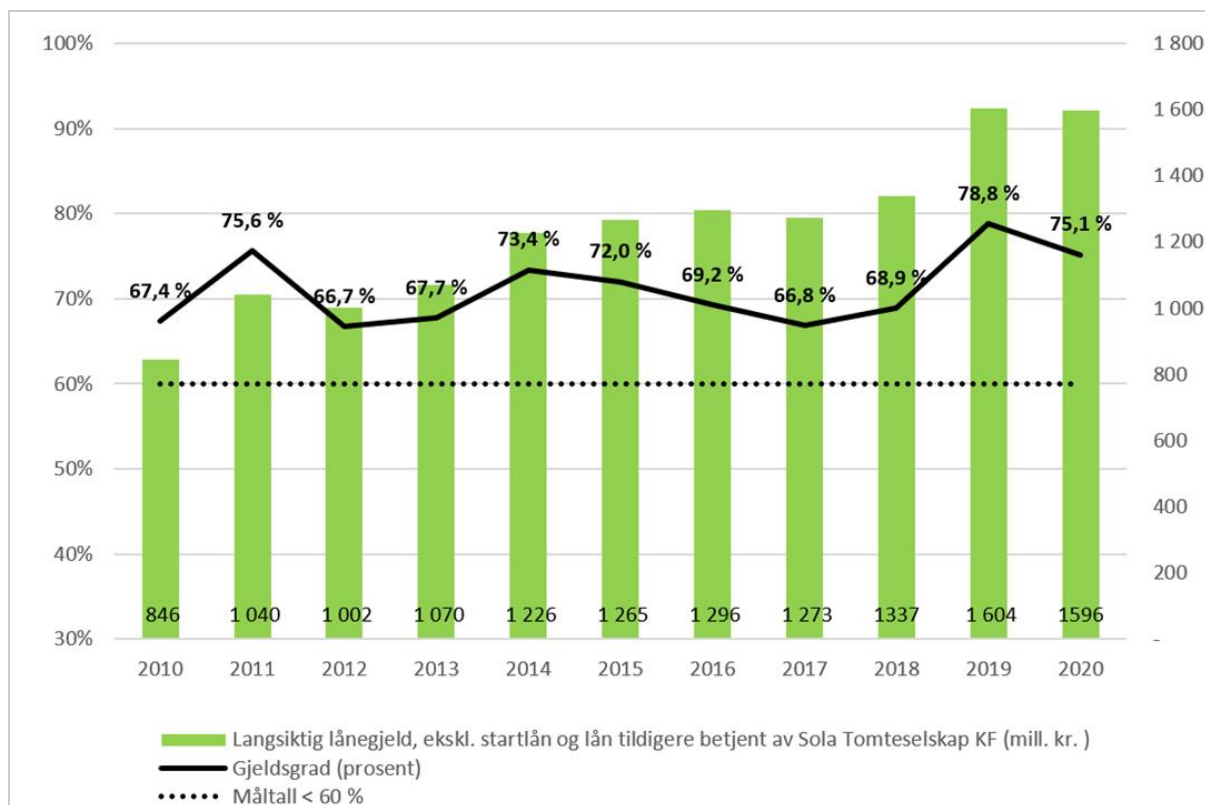

Figuren viser utvikling i netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter 2010-2020

2.1.2 Gjeldsgrad

Gjeldsgrad viser forholdet mellom brutto lånegjeld og brutto driftsinntekter eksklusive finansinntekter, og er et nøkkeltall for kommunens handlefrihet. Startlån og lån tidligere betjent av Sola tomteselskap KF er ikke med i beregningen av gjeldsgrad (ihht. vedtak i K-sak 43/20, møte 28.mai 2020). Per 31. desember 2020 var gjeldsgrad i henhold til ovennevnte definisjon på 75,1 prosent. Dette er over vedtatt målsetting og et resultat av en del store investeringer som ble gjennomført både i 2020 og tidligere år. Figuren under viser utvikling i gjeldsgrad de siste 10 årene.

Figuren viser utvikling i gjeldsgrad i periode 2010-2020

Per 31. desember 2020 var brutto lånegjeld, eksklusive pensjonsforpliktelser på kr 2,17 milliarder. Av dette utgjorde lån til kommunens egne investeringer kr 1 596 millioner, startlån kr 387 millioner, samt lån tidligere betjent av Sola tomteselskap KF på kr 189 millioner.

2.2 Driftsregnskap

I dette avsnittet gis det en overordnet analyse av driftsregnskapet. Avvik som er relatert til tjenesteområdene vil i hovedsak bli kommentert under hvert tjenesteområde i årsrapporten.

Økonomisk oversikt - drift (Beløp i 1000)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	572 869	565 818	535 000	489 977
2 Inntekts- og formuesskatt	1 057 879	1 062 400	1 062 400	1 049 894
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	14 410	17 274	17 274	20 418
6 Overføringer og tilskudd fra andre	261 396	192 095	175 350	247 386
7 Brukerbetalinger	66 354	66 298	65 315	68 601
8 Salgs- og leieinntekter	151 230	151 839	151 824	158 383
9 Sum driftsinntekter	2 124 137	2 055 724	2 007 163	2 034 658
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1 006 584	978 733	985 301	915 748*
11 Sosiale utgifter	236 447	258 874	255 974	248 542
12 Kjøp av varer og tjenester	634 704	604 317	559 776	616 791
13 Overføringer og tilskudd til andre	114 841	112 996	99 820	132 833
14 Avskrivninger	109 126	108 209	-68	99 406
15 Sum driftsutgifter	2 101 702	2 063 129	1 900 804	2 013 320
16 Brutto driftsresultat	22 435	-7 404	106 359	21 338
Netto finansutgifter				
17 Renteinntekter	19 562	9 879	16 279	30 174
18 Utbytter	62 446	62 400	67 900	58 076
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6	0	0	-0
20 Renteutgifter	41 985	34 804	41 204	46 370
21 Avdrag på lån	89 284	83 659	89 159	62 441
22 Netto finansutgifter	49 267	46 184	46 184	20 562
23 Motpost avskrivninger	109 126	108 209	0	99 406
24 Netto driftsresultat	82 294	54 621	60 175	100 182
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-68 275	-68 275	-68 000	-65 780
26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8	1 700	7 325	2 313
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-25 014	11 955	500	-23 769
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	12 946	0	0	0
28 Dekning av tidligere års merforbruk	-1 959	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-82 294	-54 621	-60 175	-87 236
30 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	0	0	0	-12 946

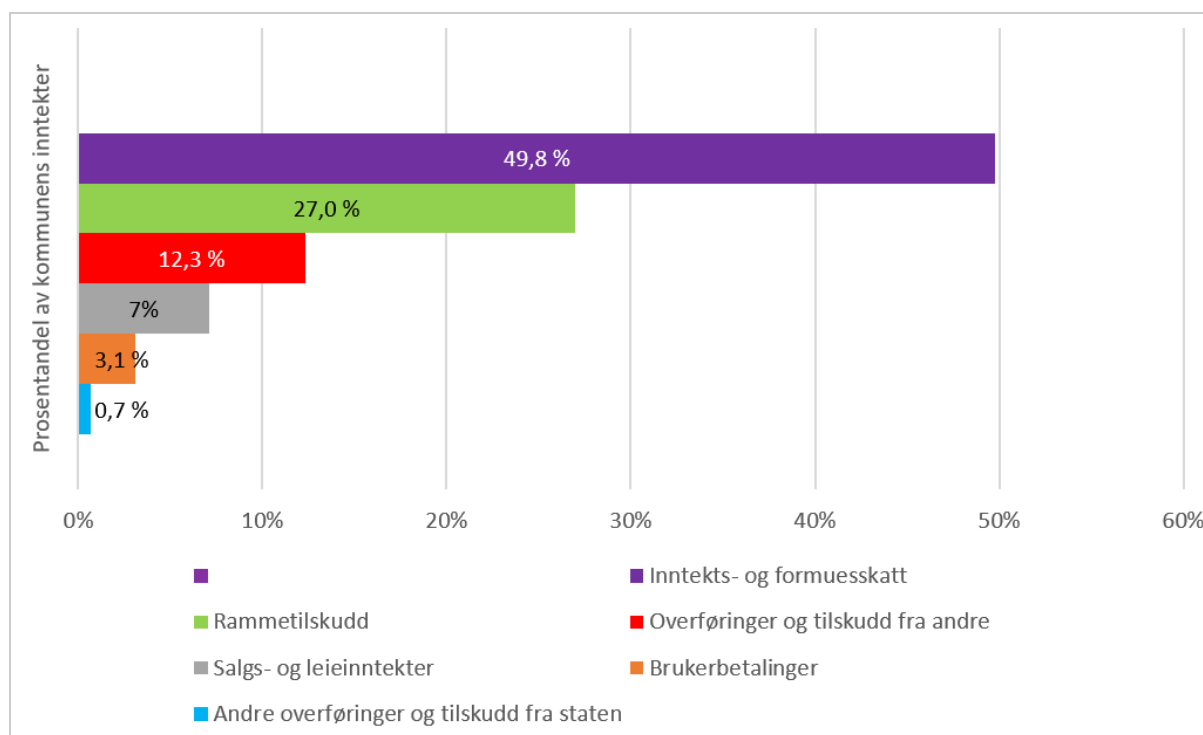
* Linje 10 i 2019 korrigert for fordelte utgifter, siden denne arten ikke lenger summeres opp i hovedoversikten fra 2020.

2.2.1 Driftsinntekter eksklusive finansinntekter

Sola kommunes samlede driftsinntekter utgjorde i 2020 kr 2,12 milliarder. Dette gir en merinntekt på kr 68,4 millioner sett i forhold til justert budsjett. Regnskapet viser at driftsinntektene har økt med kr 89,5 millioner, det vil si en økning på 4,4 % prosent fra 2019. En god del av økningen skyldes ekstraordinære overføringer fra staten i forbindelse med kompensasjon for Covid-19 kostnader.

Figuren under viser de ulike inntektskildenes andel av totale driftsinntekter. Frie inntekter (skatt på inntekt og formue, samt rammetilskudd) er den største inntektskilden, og utgjør til sammen 77 prosent av totale driftsinntekter, eksklusive finansinntekter.

Figuren viser prosentvis fordeling driftsinntekter

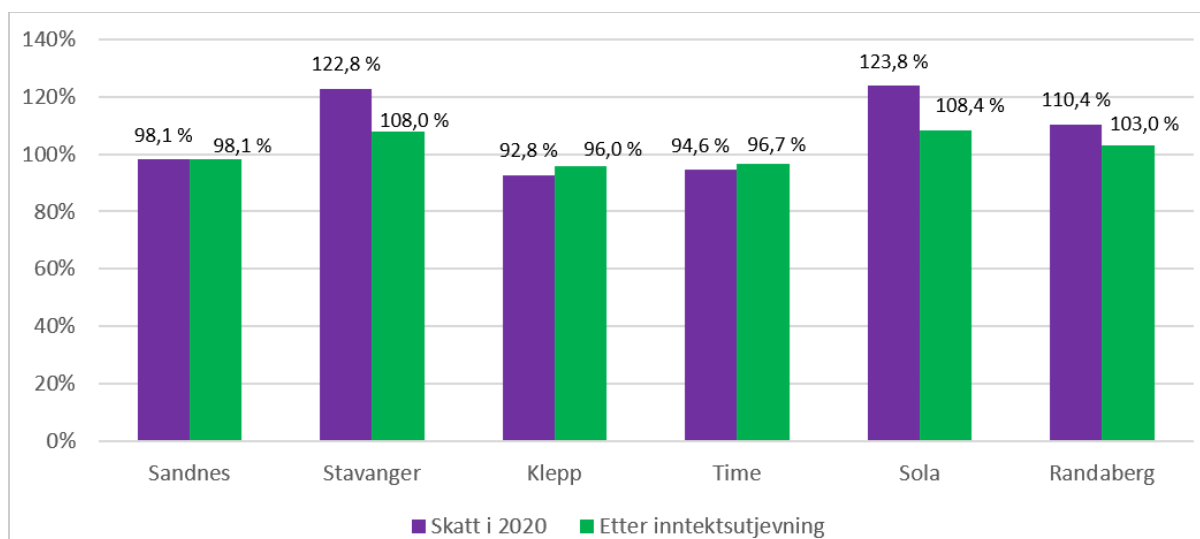
Frie inntekter - skatt og rammetilskudd

Skatt

Skatteinntektene i Sola kommune ble på kr 1 057,9 millioner i 2020, noe som tilsvarer en økning på 0,8 prosent i forhold til 2019. Dette var 4,5 millioner lavere enn budsjettet og mye bedre enn vi fryktet ved starten av pandemien. Veksten på landsbasis var på - 0,7 prosent. Både korrigerte fordelingstall og marginoppgjør i slutten av året ga positiv effekt, særlig marginoppgjøret hvor Sola fikk kr 22,4 millioner mer enn regnet med. Forskuddstrekk er kommunens hovedinntekt og utgjorde ca. 87 prosent av kommunens skatteinntekter. I 2020 var kommunens skatteinntekter på 123,8 prosent av landsgjennomsnittet. Arbeidsledigheten i Sola var på 4,2 prosent ved utgangen av 2020, mens tilsvarende tall for Stavanger var 4,1 prosent og Sandnes 3,9 prosent. Ved utgangen av 2020 var arbeidsledigheten i

Rogaland på 3,5 prosent og på landsbasis 3,8 prosent. Dette er likevel mye bedre enn da landet ble stengt ned i mars 2020 og arbeidsledigheten var på 10,7 prosent.

Figuren viser skatteinntekter før og etter inntektsutjevning 2020 for Sola og nabokommuner

Rammetilskudd

Tabellen under viser fordeling av rammetilskuddet per enkelte elementer. Etter objektive kriterier betraktes Sola som en lettdrevet kommune og hadde utgiftsutjevning på 0,98. Som følge av dette ble kommunen trukket kr 22,1 millioner i rammetilskuddet. Inntektsutjevningen var kr 131,7 millioner. Sola kommune har fått tilført midler fra både KMD og Statsforvalteren på henholdsvis 31,5 millioner og kr 7,8 millioner som følge av koronapandemien. Nærmere omtale om utgifter og inntekter knyttet til pandemien framkommer i eget kapittel.

Bokført rammetilskudd består av følgende elementer (Beløp i mill.)	2019	2020
Innbyggertilskudd (likt beløp per innbygger i landet)	652,3	674,9
Utgiftsutjevning (basert på demografiske forhold)	-35,5	-22,1
Overgangsordninger (inntektsgaranti fra 2009)	-1,4	-1,4
Saker med særskilt fordeling	5,4	10,3
Veksttilskudd (fra 2009)	0	0
Endringer salder budsjett/budsjettforliket	-1,2	0
Revidert nasjonalbudsjett	0,4	3,5
Koronamidler fra KMD	0	31,5
Koronamidler fra Statsforvalteren		7,8
Netto inntektsutjevning	-131,1	-131,7
Sum	488,9	572,8

Andre driftsinntekter

Andre overføringer og tilskudd fra staten

Andre overføring og tilskudd fra staten gjelder refusjonsordninger hvor kommunen har en utgift som motpost. Regnskapet viser en samlet inntekt på kr 261,4 millioner. I dette inngår blant annet sykelønnsrefusjon, kompensasjon for merverdiavgift og refusjoner fra staten og andre kommuner. Avviket på kr 69,3 millioner skyldes høyere refusjoner for sykefravær enn budsjettert, samt høyere statlige overføringer enn budsjettert. Dette er kostnader som kommunen har en utgift til et annet sted i kommunen.

Brukerbetaling

Brukerbetaling har et regnskapsmessig resultat på kr 66,4 millioner, som er helt i tråd med justert budsjett. Regnskapet viser en reduksjon på inntektsført brukerbetaling på 3,3 prosent fra 2019 til 2020 som skyldes nedstenging av barnehager og skoler. Disse har vi fått kompensasjon for gjennom posten statlige overføringer og dermed utgjør det ikke en reel reduksjon av inntekt.

Salgs- og leieinntekter

Andre salgs- og leieinntekter har et regnskapsmessig resultat på kr 151,2 millioner som er i henhold til justert budsjett.

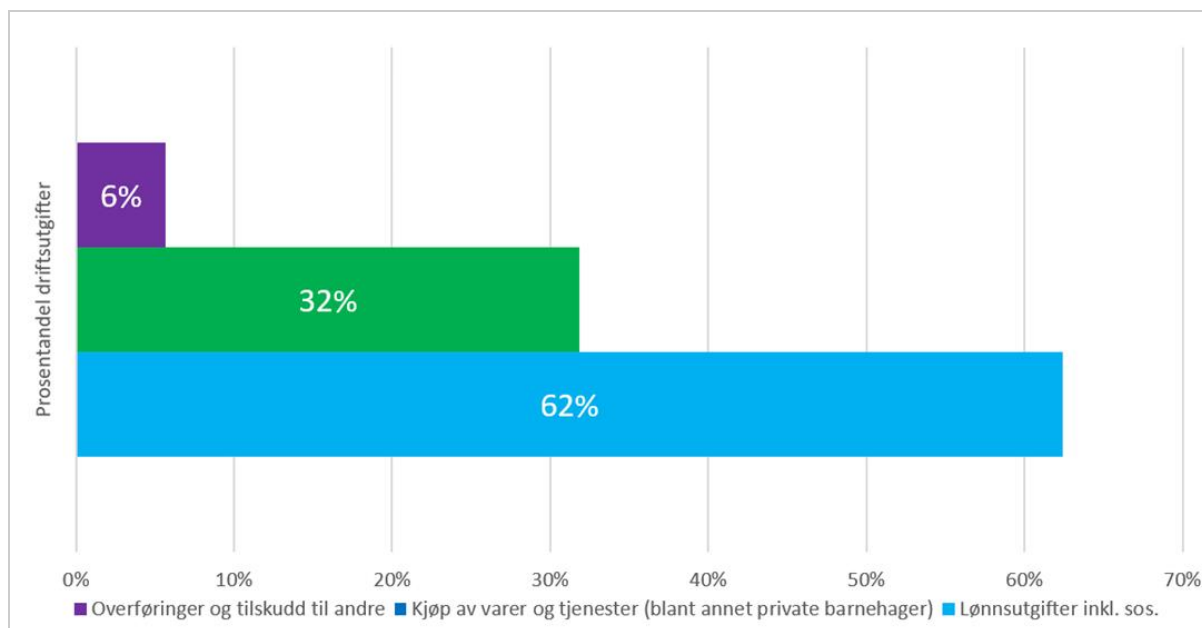
Andre statlige overføringer og andre overføringer

Andre statlige overføringer og andre overføringer utgjorde totalt kr 14,4 millioner i 2020 som er kr 6 millioner lavere enn regnskap for 2019.

2.2.2 Driftsutgifter eksklusive finansutgifter

Sola kommunes samlede driftsutgifter utgjorde i 2020 kr 2,1 milliarder. Regnskapet viser at driftsutgiftene har økt med kr 88,4 millioner fra 2019, det vil si en økning på 4,4 prosent. Figuren under viser de ulike utgiftspostene eksklusive avskrivninger.

Figuren viser prosentvis fordeling driftsutgifter

Lønn og sosiale utgifter

Lønn og sosiale utgifter utgjorde 59,1 prosent av totale driftsutgifter i 2020. I tillegg kommer kommunens indirekte lønnsutgifter blant annet gjennom kjøp fra foretak, IKS og private barnehager. Disse utgiftene utgjorde en relativt stor del av kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon. Resultatet for 2020 viser et merforbruk på kr 5,4 millioner på lønn og sosiale utgifter sammenlignet med vedtatt budsjett. Dette utgjør 0,4 % av et budsjett på 1,24 milliarder og skyldes blant annet merforbruk på tjenesteområdene.

Varer og tjenester

Varer og tjenester består av kjøp av varer og tjenester som inngår i tjenesteproduksjon, samt kjøp av tjenester som erstatter tjenesteproduksjon. Samlet sett viser regnskapet at kjøp av varer og tjenester utgjorde kr 634,7 millioner, noe som er en økning på 11,3 prosent fra 2019. Avviket i forhold til budsjettet skyldes økte utgifter knyttet til vikartjenester som finansieres fra sykefraværs refusjoner, og kompensasjon til private barnehager på grunn av bortfall av foreldrebetaling hvor finansiering var statlige korona midler. I tillegg har kommunen kjøpt private tjenester fra andre aktører til noen innbyggere.

Overføringer

Overføringer utgjorde kr 114,8 millioner i 2020 som er omtrent i tråd med justert budsjett.

Avskrivninger

Avskrivninger inkluderer ordinære avskrivninger på anleggsmidler, motpost avskrivninger og kapitalkostnader på selvkostområdene. Ordinære avskrivninger med motpost avskrivninger er i henhold til justert budsjett.

2.2.3 Finanstransaksjoner

Rente- og avdragsutgifter

Netto avvik for renter ble kr 2,5 millioner lavere enn budsjett og skyldes lavere renter enn forutsatt i budsjettet. Minimumsavdrag ble høyere enn budsjettet som følge av at regler for beregning av minimumsavdrag er endret i den nye kommuneloven, hvor bla. avskrivninger fra gjeldende regnskapsår brukes og ikke året før som tidligere.

Utbytte

Det er i 2020 mottatt kr 62,4 millioner i utbytte. Samlet utbytte fra Lyse var på kr 52,4 millioner. I tillegg har Sola kommune mottatt utbytte fra Sola Bredbånd AS kr 10 millioner.

2.2.4 Disponering eller dekning av netto driftsresultat

Overføringer til investeringer

Overføring fra drift til investering er i 2020 på kr 68,3 millioner og er i henhold til justert budsjett.

Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond

Netto avsetting til disposisjonsfondet utgjorde kr 12,1 millioner, og inkluderer kommunes overskudd på kr 11,5 millioner som er satt på disposisjonsfond i henhold til nye regler.

Dekning av tidligere års merforbruk

Dette gjelder dekning av merforbruk på kr 1,96 millioner for kommunale foretak som ble avviklet.

2.2.5 Pensjonsutgifter

Samlet pensjonskostnad inkluderer netto pensjonskostnad, administrasjonskostnad, samt amortisert premieavvik og utgjør i 2020 kr 133,3 millioner inkludert arbeidsgiveravgift (AGA), fordelt mellom KLP og SPK. Som følge av en lav lønnsvekst i 2020 ble også premieinnbetalinger en god del lavere enn i fjor. Dette medførte at årtens premieavvik ble negativt på kr 0,7 millioner inkludert arbeidsgiveravgift. Dette er utgiftsført i regnskapet og har medført at akkumulert premieavvik i balansen har gått ned fra kr 103,3 millioner til kr 79,9 millioner. Akkumulert premieavvik er de utgiftene som må dekkes inn i driftsbudsjettene over 7 år. Som en del av disposisjonsfondet har Sola kommune pensjonsfondet som kan brukes til disse forpliktelsene. Per 31.12.20 utgjør det kr 56,9 millioner.

Som følge av et lavere lønnsoppgjør enn antatt ble også pensjonskostnadene lavere enn budsjettet for 2020. Dette hadde en medvirkende årsak på et bedre resultat for Sola kommune samlet sett.

2.2.6 Covid-19 utgifter

Sola kommune har i løpet av 2020 hatt store merutgifter knyttet til Covid-19 pandemien, hvor de direkte kostnadene kommunen har hatt utgjorde om lag kr 45 millioner. Disse er i sin helhet kompensert med statlige overføringer. En stor del av kostnadene er knyttet til refusjoner for foreldrebetalingen ved stengte SFO og barnehager, en god del er knyttet til vikarkostnader som følge av lav terskel for å bli hjemme, samt at smittevernutstyr og smittesporing også har vært en stor del av kostnadsbildet. Kommunen har hatt ansvar for teststasjoner ved grenseoverganger og karantenehotell, noe vi har fått full kompensasjon for.

Pandemien har beslaglagt mye tid og ressurser som har krevd omprioritering av ressursbruk, og som sannsynligvis har medført produksjonstap og utsatte oppgaver som det ikke er enkelt å sette tall på.

2.3 Investeringsregnskapet

I dette avsnittet gis det en overordnet analyse av investeringsregnskapet.

Økonomisk oversikt - investering (Beløp i tusen)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
1 Investeringer i varige driftsmidler	386 675	460 889	458 442	467 718*
2 Tilskudd til andres investeringer	45 662	1 478	0	42 015
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 557	4 160	4 160	4 268
4 Utlån av egne midler	0	0	50 104	108 027
5 Avdrag på lån	17 542	3 726	26 453	106 391
6 Sum investeringsutgifter	453 436	470 253	539 159	728 419
7 Kompensasjon for merverdiavgift	68 625	65 759	65 225	81 090
8 Tilskudd fra andre	149 889	142 345	141 353	53 242
9 Salg av varige driftsmidler	35 552	29 275	62 879	56 916
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	8 741	8 741	31 468	62 408
13 Bruk av lån	143 921	159 359	170 234	383 336
14 Sum investeringsinntekter	406 729	405 479	471 159	636 992
15 Videreutlån	72 538	80 000	60 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån	72 538	80 000	60 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	34 079	15 000	15 000	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	20 153	15 000	15 000	0
19 Netto utgifter videreutlån	13 926	0	0	0
20 Overføring fra drift	68 275	68 275	68 000	65 780
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-8 318	-3 502	0	-927
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	675	0	0	16 150
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	60 633	64 773	68 000	81 003

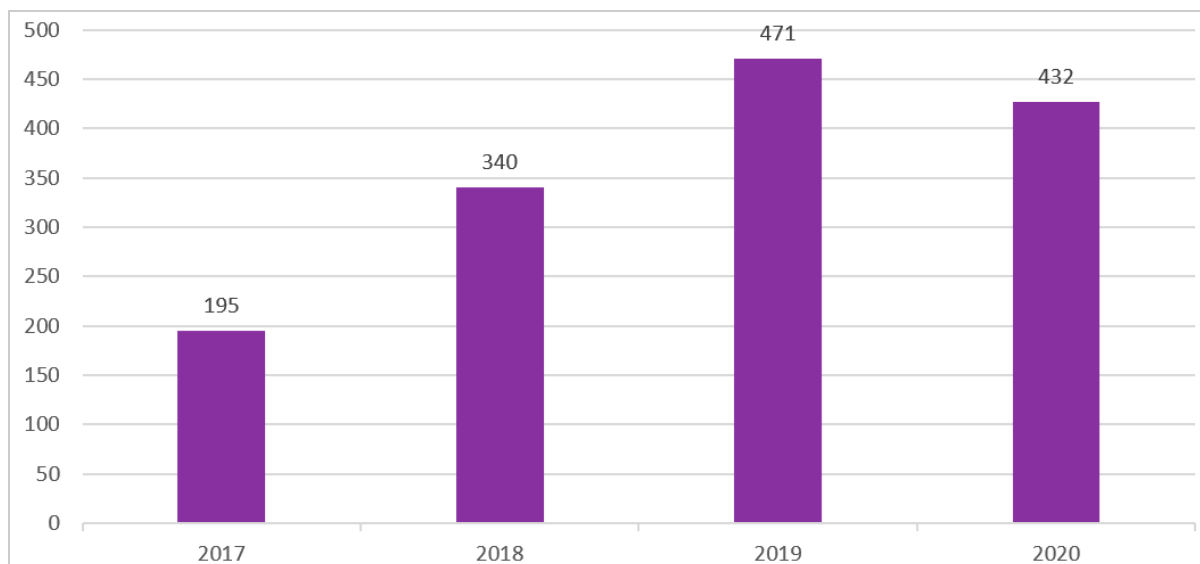

* Linje 1 i 2019 korrigert for fordelte utgifter, siden denne arten ikke lenger summeres opp i hovedoversikten fra 2020.

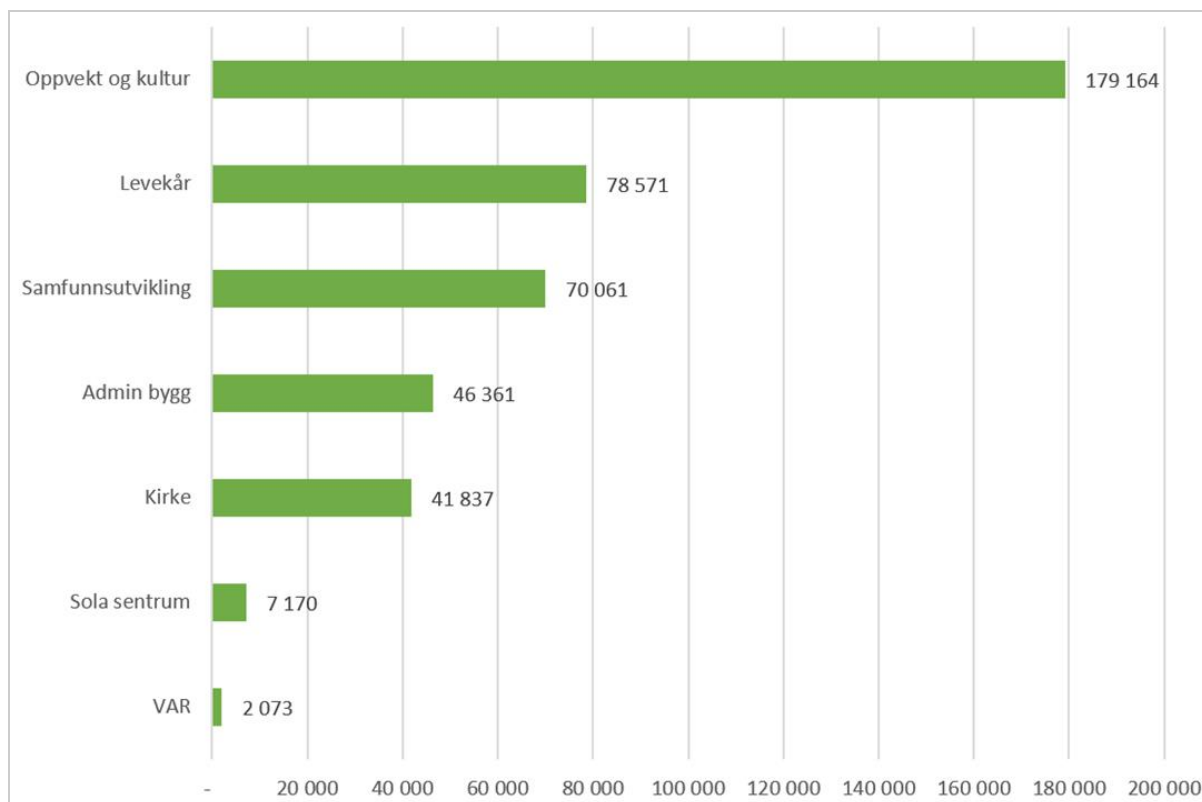
2.3.1 Investeringsutgifter

Sola kommune hadde brutto investeringsutgifter i 2020 på kr 432,3 millioner. Dette består av investeringer i varige driftsmidler og tilskudd til andres investeringer, og er 30 millioner lavere enn justert budsjett 2020, men fremdeles et høyt investeringsnivå. Mange av investeringsprosjektene går over flere regnskapsår, og det kan oppstå periodiske avvik mellom budsjett og regnskap i byggeperioden. Disse avvikene søkes mest mulig begrenset ved budsjettjusteringer i de årlige tertialrapportene.

Brutto investeringsutgifter de siste fire årene kommer frem av grafen under. Gjennomsnittlig investeringsnivå de siste fire årene har vært på kr 358 millioner, og investeringsnivået i 2020 er dermed høyere enn dette.

Brutto investeringsutgifter de siste fire årene

Brutto investeringsutgifter per hovedformål i 2020 (tall i 1000 kroner)

Diagrammet over viser brutto investeringsutgifter per hovedformål for 2020. Som grafen viser er det brukt mest midler på området Oppvekst og kultur, og dette skyldes arbeidet med Kjerrberget ungdomsskole hvor det er påløpt kr 167 millioner i 2020.

Investeringsobjekter med avvik i forhold til total budsjettramme

Linje	PNR	Prosjekt	Avvik	Mer-/mindreforbruk
1	49041	Ny kirke Sola sentrum	- 1 500	Merforbruk
2	19016,19023,49648,19666,49655,59463	Rådhus pluss nr 19676	33 000	Mindreforbruk

Linje 1: Prosjekt 49041 Ny kirke Sola sentrum

Prosjektet avsluttes med et merforbruk på kr 1,5 millioner etter at kr 275 000 er fordelt til prosjekt 19023 for endring på trappetårn.

Årsaker til merforbruk er følgende:

Kolonnade og kirketårn; den planlagte endringen som ville redusert kostnadene ble ikke godkjent reguleringsmessig.

Rekkefølgekrav: økning på kr 568 605 i forhold til opprinnelig budsjett.

Arkitekt: tømmerentreprenør krevde mer detaljerte tegninger enn forventet.

Linje 2: Prosjekt 19016,19023,49648,19666,49655,59463 Prosjekter relatert til nytt rådhus.

Prosjektene samlet har et foreløpig mindreforbruk i forhold til opprinnelig budsjett på tilnærmet kr 33 millioner. I tillegg er det intensjon at pro 19676 - betalingsløsning parkeringsanlegget dekkes fra budsjetttrammene på disse rådhusprosjektene. Hvor stort mindreforbruket blir, avhenger av utfallet av sak mellom Sola kommune og totalentreprenør Consto AS.

Investeringsobjekter med avvik i forhold til årsbudsjettet

Tabellen under viser de prosjektene som har de største årsavhengige mer- eller mindreforbrukene. Dette er kun et teknisk avvik i forhold til årsbudsjett, og ikke avvik på prosjektenes totale budsjetttramme.

Linje	PNR	Prosjekt	Avvik 2020
1	19662	Nytt rådhus, inventar	2 587
2	29080	Kjerrberget ungdomsskole	11 388
3	29083	Storevarden skole	4 459
4	29085	Dysjaland skole, arbeidsrom	2 075
5	39052	Soltun sykehjem	-5 111
6	39093	Kjelsberg ring, rus og psykiatri	4 448
7	39106	Sola sjukeheim, hovedombygging	1 960
8	49654	Festplass Sola sentrum, del to	2 909
9	59364	Sola Arena, infrastruktur	2 211
10	59456	Kongshaugvegen, Sola sentrum	-1 613
11	59673	Turveg Harfsfjord-Joa	1 025

Linje 1: Prosjekt 19662 Nytt rådhus, inventar

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2,6 millioner. Gjenværende budsjett dekker innvendig solskjerming som ikke er belastet enda og eventuelle andre behov som måtte dukke opp.

Linje 2: Prosjekt 29080 Kjerrberget ungdomsskole

Årsavhengig mindreforbruk på kr 11,4 millioner. Bygget er nå tett, og innredningsarbeider pågår i deler av bygningsmassen. Restbudsjett for 2020 overføres til 2021 for å fullføre prosjektet.

Linje 3: Prosjekt 29083 Storevarden skole

Årsavhengig mindreforbruk på kr 4,5 millioner. Det er i 2020 jobbet med ulike løsninger for påbygg med arkitekter. Prosjektet ble omdefinert da en måtte ta hensyn til arbeidsmiljøloven og bygge nye kontorplasser for lærerne. Fremdrift i prosjektet er noe forsinket grunnet behandling av ny økonomisk ramme. Rest budsjett 2020 overføres til neste år for å fullføre prosjekt.

Linje 4: Prosjekt 29085 Dysjaland skole, arbeidsrom

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2,1 millioner. Det er i 2020 bygget om gammelt datarom og klasserom til arbeidsplasser for lærerne. Prosjektet ferdigstilles i februar 2021 og kr 1,2 millioner av mindreforbruket overføres til 2021 som behovet tilsier.

Linje 5: Prosjekt 39052 Soltun sykehjem

Årsavhengig merforbruk på kr 5,1 millioner, men er ferdigstilt innenfor rammen.

Bygget er overlevert byggdrift og tatt i bruk. Det pågår prøvedrift og det har oppstått utfordringer med ventilasjon og varme som det er reklamert på. Usikkert om det vil påløpe mer kostnader grunnet dette.

Linje 6: Prosjekt 39093 Kjelsberg ring, rus og psykiatri

Årsavhengig mindreforbruk på kr 4,4 millioner og skyldes blant annet uklarheter vedrørende gjenbruk av boligmoduler som benyttes i prosjektet. Ubrukte midler fra 2020 overføres til 2021 for fullføring av prosjektet.

Linje 7: Prosjekt 39106 Sola sjukeheim, hovedombygging

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2 millioner siden prosjektet ble stoppet, jamfør vedtak i HLP 21-24.

Linje 8: Prosjekt 49654 Festplass Sola sentrum, del to

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2,9 millioner. Festplassen er tilnærmet ferdigstilt i 2020 med mindreforbruk grunnet lavere kostnad for grunnarbeid enn budsjettet og ubrukte avsatte reserver. Det er behov for kr 250 000 for å sikre plassen mot trafikk i 2021 og midler til dette videreføres fra 2020.

Linje 9: Prosjekt 59364 Sola Arena, infrastruktur

Årsavhengig mindreforbruk på kr 2,2 millioner. Prosjektet er forsinket og skyldes flere elementer, blant annet klargjøring av tomt (byggherre) og forsinkelse av bygging av selve Sola Arena (totalentreprenør). Det har også vært utfordringer rundt avklaringer for vegkrysset Nesbuvegen/Åsnutvegen. Dispensasjon er søkt og vedtatt. Prosjektet er forventet ferdigstilt innen utgangen av 2021.

Linje 10: 59456 Kongshaugvegen, Sola sentrum

Årsavhengig merforbruk på kr 1,6 millioner som skyldes at prosjektet ikke hadde budsjett i 2020 og har brukt av tidligere bevilgede midler.

Linje 11: 59673 Turveg, Harfsfjord-Joa

Årsavhengig mindreforbruk på kr 1 million. Det har vært gjennomført en rettssak i høst. Kommunen ble da ikke dømt til å endre på turvegen, men måtte betale egen advokat. Krav om å innfri avtale om gjerde langs beiteområdet blir gjort gjeldende, og kostnaden for det er ikke kjent. Forventer ferdigstilling av turvegen i andre kvartal 2021.

2.3.2 Investeringsinntekter

De samlede investeringsinntektene ble i 2020 kr 406,7 millioner som er kr 1,2 millioner høyere enn justert budsjett 2020. Etter nytt oppsett for økonomisk

oversikt inngår nå bruk av lån og mottatte avdrag på utlån av egne midler i investeringsinntektene. Det er bokført kr 8,7 millioner i mottatt avdrag fra Lyse i 2020, slik som budsjettet. Bruk av lån bokføres i investeringsregnskapet når lånemidler faktisk brukes, og ikke ved låneopptak. I 2020 er det bokført kr 143,9 millioner som er kr 15,4 millioner lavere enn justert budsjett.

Salg av varige driftsmidler fordeler seg på salg av areal og boliger og inntekt for prosjektledelse på Sola Arena. I 2020 var det budsjettet med kr 29,3 millioner og regnskapsført kr 35,6 millioner. Kr 17,5 millioner av inntekten er knyttet til salg av selvfinansierte boliger. Kommunen solgte gjennomgangsboliger for totalt kr 5,9 millioner i 2020 hvor midlene fra dette er benyttet til å finansiere kjøp av nye boliger. I tillegg er det solgt annet næringsareal for kr 11,8 millioner.

Det er i 2020 mottatt tilskudd fra Husbanken på kr 126,7 millioner for nytt sykehjem som budsjettet. I tillegg er det mottatt kr 1,6 millioner i tilskudd fra Husbanken som gjelder kjøp av kommunale gjennomgangsboliger.

De resterende inntektene er knyttet til refusjoner og overføringer og består i hovedsak av kompensasjon for merverdiavgift i investeringsregnskapet på kr 68,6 millioner, diverse refusjoner fra private på kr 3,1 millioner, anleggsbidrag på kr 7,2 millioner, spillemidler på kr 0,6 millioner, justeringsavtaler på kr 6,6 millioner og midler fra vedlikeholdspakken som gjelder investeringsprosjekter på kr 3,4 millioner.

2.3.3 Netto utgifter viderelån

Det er i 2020 betalt ut kr 72,5 millioner i startlån mot et budsjett på kr 80 millioner. Videre er det betalt kr 34,1 millioner i avdrag på startlån og mottatt avdrag på startlån på kr 20,2 millioner, noe som fører til en netto utgift for videre utlån på kr 13,9 millioner.

2.3.4 Overføring fra drift og netto avsetninger

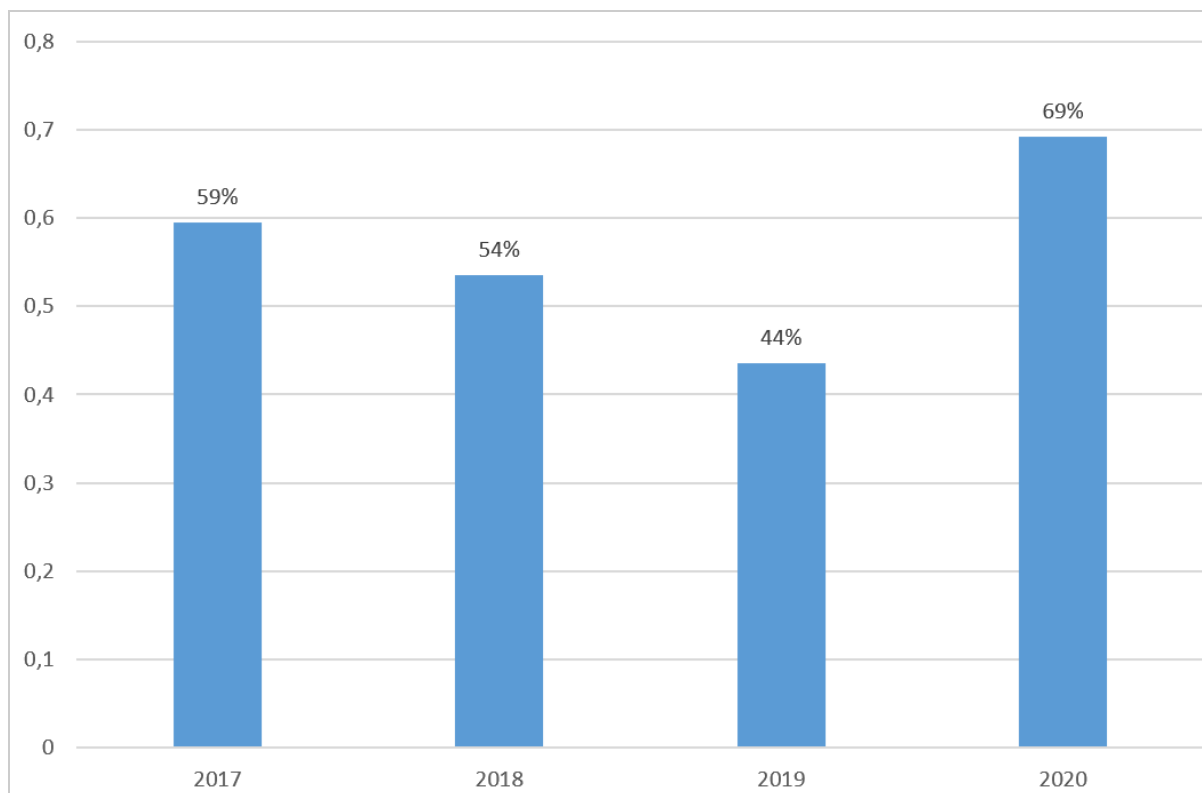
Overføring fra drift til investering var kr 68,3 millioner, og i tråd med justert budsjett.

Det er i 2020 avsatt kr 8,3 millioner på bundet investeringsfond som fordeler seg på kr 4,8 millioner for oppgjør av Sola sentrumsplan og Tananger sentrumsplan, og kr 3,5 millioner i forbindelse med årsavslutning av vedlikeholdspakken.

2.3.5 Egenfinansiering av investeringer

Grafen under viser hvordan finansiering av investeringer fordeler seg på egenfinansiering og bruk av lån for årene 2017-2020. Egenfinansiering av investeringer tilsvarer 69 prosent av totale investeringsinntekter i 2020. Den høye andelen skyldes mottatt tilskudd fra Husbanken knyttet til sykehjem.

Utvikling i egenfinansiering av investeringer

2.3.6 Statusbeskrivelse av investeringsprosjekter

Klikk her for å lese [prosjektrapport 2020](#)

2.4 Balanseregnskapet

Balanseregnskapet §5-8 (Beløp i 1000)	31.12.20	31.12.19
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	6 732 720	6 331 374
I. Varige driftsmidler	4 011 130	3 766 257
1. Faste eiendommer og anlegg	3 936 119	3 696 379
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	75 011	69 878
II. Finansielle anleggsmidler	736 345	683 478
1. Aksjer og andeler	183 755	173 699
2. Obligasjoner	0	0
3. Utlån	552 590	509 779
III. Immaterielle eiendeler		
IV. Pensjonsmidler	1 985 245	1 881 639
B. Omløpsmidler	652 507	802 297
I. Bankinnskudd og kontanter	422 412	542 271
II. Finansielle omløpsmidler	0	0
1. Aksjer og andeler	0	0

2. Obligasjoner	0	0
3. Sertifikater	0	0
4. Derivater	0	0
III. Kortsiktige fordringer	230 095	260 026
1. Kundefordringer	150 145	156 720
2. Andre kortsiktige fordringer	0	0
3. Premieavvik	79 950	103 306
Sum eiendeler	7 385 227	7 133 671
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	2 869 188	2 422 348
I. Egenkapital drift	207 922	194 443
1. Disposisjonsfond	165 237	140 223
2. Bundne driftsfond	42 684	42 692
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	-1 419
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	12 946
II. Egenkapital investering	31 275	23 633
1. Ubundet investeringsfond	4 902	5 577
2. Bundne investeringsfond	26 373	18 056
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	0
III. Annen egenkapital	2 629 991	2 204 272
1. Kapitalkonto	2 617 036	2 191 317
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	12 955	12 955
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0
D. Langsiktig gjeld	4 169 642	4 257 362
I. Lån	2 175 634	2 163 350
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	1 373 981	1 378 140
2. Obligasjonslån	0	0
3. Sertifikatlån	801 653	785 211
II. Pensjonsforpliktelse	1 994 008	2 094 011
E. Kortsiktig gjeld	346 397	453 962
I. Kortsiktig gjeld	346 397	453 962
1. Leverandørgjeld	112 801	29 946
2. Likviditetslån	0	0
3. Derivater	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	233 596	423 268
5. Premieavvik	0	748
Sum egenkapital og gjeld	7 385 227	7 133 671
F. Memoriakonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	-54 034	-117 304
II. Andre memoriakonti	-30 907	-17 415
III. Motkonto for memoriakontiene	84 941	134 720

2.4.1 Arbeidskapital - omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Arbeidskapitalen er et mål på kommunens likvide stilling, ofte beskrevet som dens evne til å betale sine betalingsforpliktelser etter hvert som disse forfaller, og den tilsvarer omløpsmidler fratrullet kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen hadde i 2020 en reduksjon på kr 41,6 millioner, fra kr 348,3 millioner i 2019 til kr 306, millioner i 2020.

2.4.2 Eiendeler

Anleggsmidlene har økt med totalt kr 401,4 millioner. De største postene er økning i varige driftsmidler på kr 244,9 millioner, faste eiendommer og anlegg på kr 239,8 millioner og pensjonsmidler på kr 103,9 millioner. Av posten utlån/aksjer/andeler gjelder kr 157,3 millioner utlån til Lyse AS og kr 395,2 millioner gjelder videreformidling av Husbanklån (startlån). Dette er lavere enn i 2019 som følge av avvikling av tomteskpaet.

2.4.3 Langsiktig gjeld

Langsiktig gjeld eksklusive pensjonsforpliktelser er kommentert under hovedtall. Kommunens fremtidige pensjonsforpliktelser er beregnet til kr 1 994 millioner. Tilsvarende er andeler i ulike pensjonsordninger samlet verdsatt til kr 1 985 millioner. Gapet mellom fremtidige pensjonsforpliktelser og verdien på andeler i pensjonsordninger er kr 8,7 millioner.

2.4.4 Egenkapital

Fri egenkapital knyttet til drift, dvs. disposisjonsfond og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk, har hatt en økning på kr 25 millioner, fra kr 140,2 millioner til kr 165,2 millioner. Bundne fond er omtrent uendret på kr 42,7 millioner.

Disposisjonsfond er oppsparte midler som fritt kan benyttes til finansiering både i drifts- og investeringsregnskapet. Disposisjon i prosent av brutto driftsinntekter kan si noe om hvor stor økonomisk buffer kommunen har for sin løpende drift. Tabellen nedenfor viser utviklingen i størrelsen på disposisjonsfond i perioden 2016-2020 samt utvikling i disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter. Størrelsen på det frie disposisjonsfondet ved utgangen av 2020 utgjorde 7,8 % av kommunens driftsinntekter i 2020.

Disposisjonsfond (tall i 1000 kroner)	2016	2017	2018	2019	2020
Generelt disposisjonsfond	81 129	83 534	79 723	77 939	106 254
Disposisjonsfond Premieavvik	12 481	17 431	30 996	56 928	56 928
Disposisjonsfond Tilskudd i henhold til miljøplan	5 627	4 159	2 935	2 556	2 055
Sum Disposisjonsfond per 31.12.	109 237	124 574	132 604	140 223	165 237
Disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	5,80 %	6,50 %	6,80 %	6,90 %	7,80 %

2.4.5 Likviditet og soliditet

I de kommunale regnskapsforskriftene er det ikke fastsatt krav med hensyn til hvor stor egenkapitalprosenten, likviditetsgraden og soliditet bør være. Man bør imidlertid være oppmerksom på utviklingen i disse indikatorene.

Likviditetsgrad 1

Likviditetsgrad 1 tar utgangspunkt i alle omløpsmidler og er et forholdstall mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Nøkkeltall forteller om kommunens evne til å dekke sine kortsiktige forpliktelser med utgangspunkt i alle omløpsmidler. Nøkkeltall bør være større enn 2. Tabellen under viser utviklingen i likviditetsgrad 1 de siste årene.

	2016	2017	2018	2019	2020
Likviditetsgrad 1	1,84	1,88	1,78	1,77	1,88

Likviditetsgrad 2

Likviditetsgrad 2 tar utgangspunkt i de mest likvide omløpsmidlene, og her bør nøkkeltallet være større enn 1. De mest likvide omløpsmidlene er kasse, bank og markedsbaserte plasseringer som er klassifisert som omløpsmidler, og som raskt kan omgjøres i kontanter. Det fremgår av tabellene at den likvide situasjonen i kommunekassen er god. Likviditetsgraden svekkes imidlertid noe dersom det korrigeres for akkumulert premieavvik.

	2016	2017	2018	2019	2020
Likviditetsgrad 2	1,26	1,36	1,12	1,19	1,22

Soliditet

Begrepet soliditet kan forklare kommunens evne til å tåle framtidige underskudd eller tap. Egenkapitalprosenten gir en informasjon om soliditeten. Den viser hvor stor andel av kommunens samlede eiendeler som er finansiert med egenkapital. Egenkapitalprosenten var per 31. desember 2020 på 38,85 prosent.

	2016	2017	2018	2019	2020
Soliditet	32,51	33,16	34,33	33,96	38,85

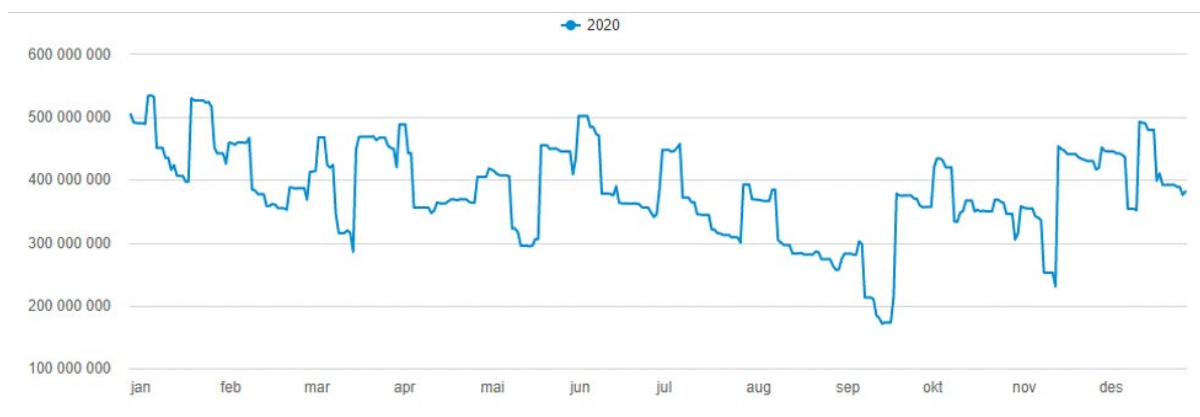
2.5 Finansforvaltning

Reglementet for finans- og gjeldsforvaltningen i Sola kommune fastlegger de grunnleggende prinsipper for forvaltning av kommunens finansielle aktiva (plasserte midler) og forvaltningen av gjeldsporteføljen (passiva). Rapporteringen tar utgangspunktet i gjeldende finansreglement vedtatt i Kommunestyret 15. desember 2016, k-sak 76/16.

2.5.1 Likviditet

Per 31.12.20 er det ikke foretatt noen plassering av overskuddslikviditet. Midlene var plassert i kommunens hovedbankforbindelse med vilkår 3 måneder NIBOR + avtalt margin. Deler av innskuddet, kr 105 millioner, er plassert på Plasseringskonto+ i hovedbankforbindelse, hvor renten er 10 basispunkter over betingelser på konsernkonto, mot at uttak varsles en måned i forveien. Grafen under viser månedlig likviditetsutvikling i 2020.

Figuren viser gjennomsnittslikviditet 2020 med månedlig utvikling

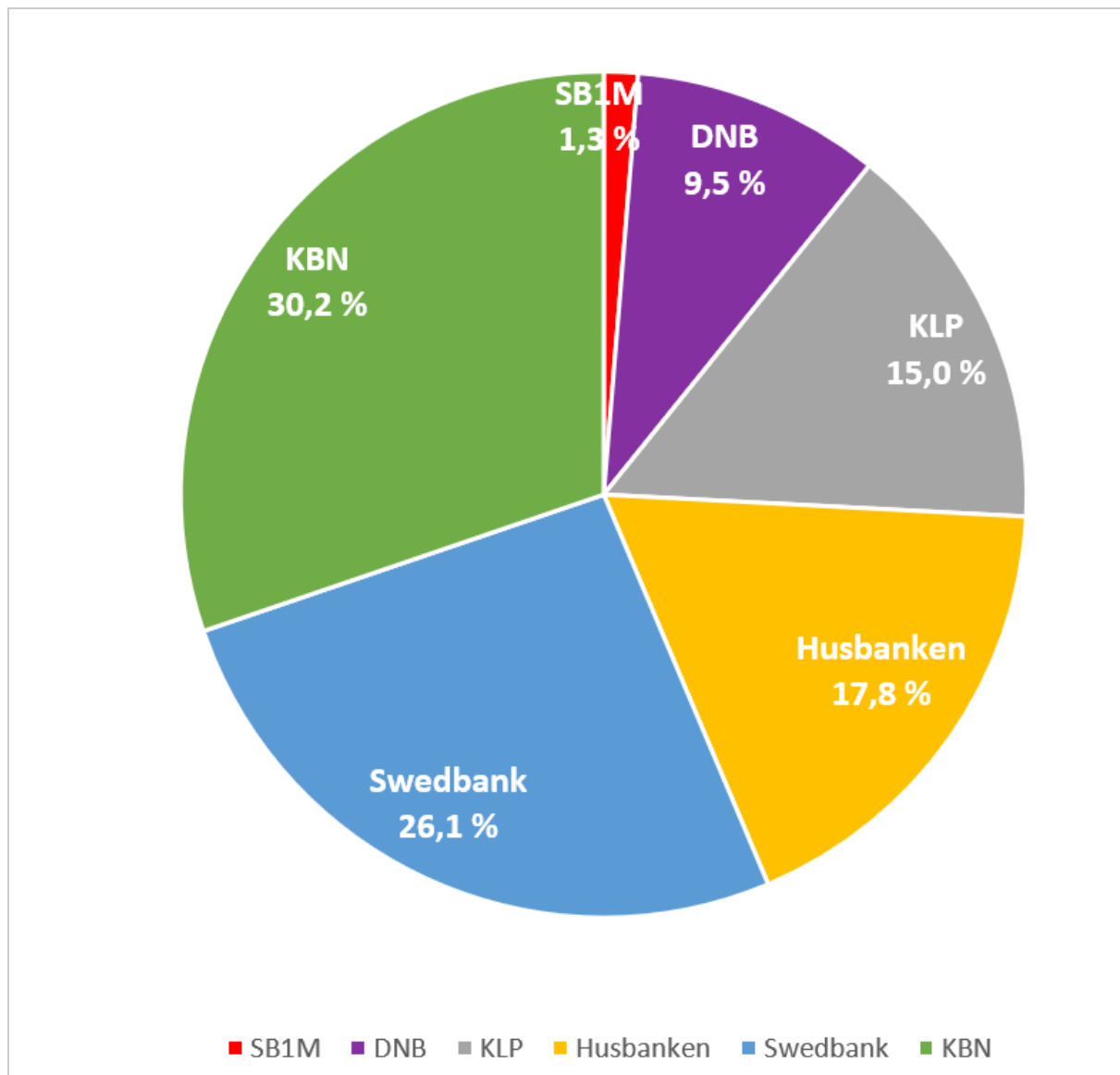
2.5.2 Forvaltning av låneporteføljen

Per 31. desember 2020 er samlet låneportefølje på kr 2 175,6 millioner, herav kr 386 millioner i startlån. Gjeldsporteføljen hadde en gjennomsnittsrente på 1,55 prosent og en rentebindingstid på 2,4 år.

Andel av lån som har rentebinding over 1 år (fast rente) er på 52 prosent, mens rentebinding under 1 år (flytende rente) er på 48 prosent.

Kommunens kortsiktige finansiering, det vil si med forfall innen 12 måneder, er på 17,35 prosent av den totale gjeldsporteføljen.

Figuren viser låneporteføljen fordelt på kreditor

3 Kontroll og styring

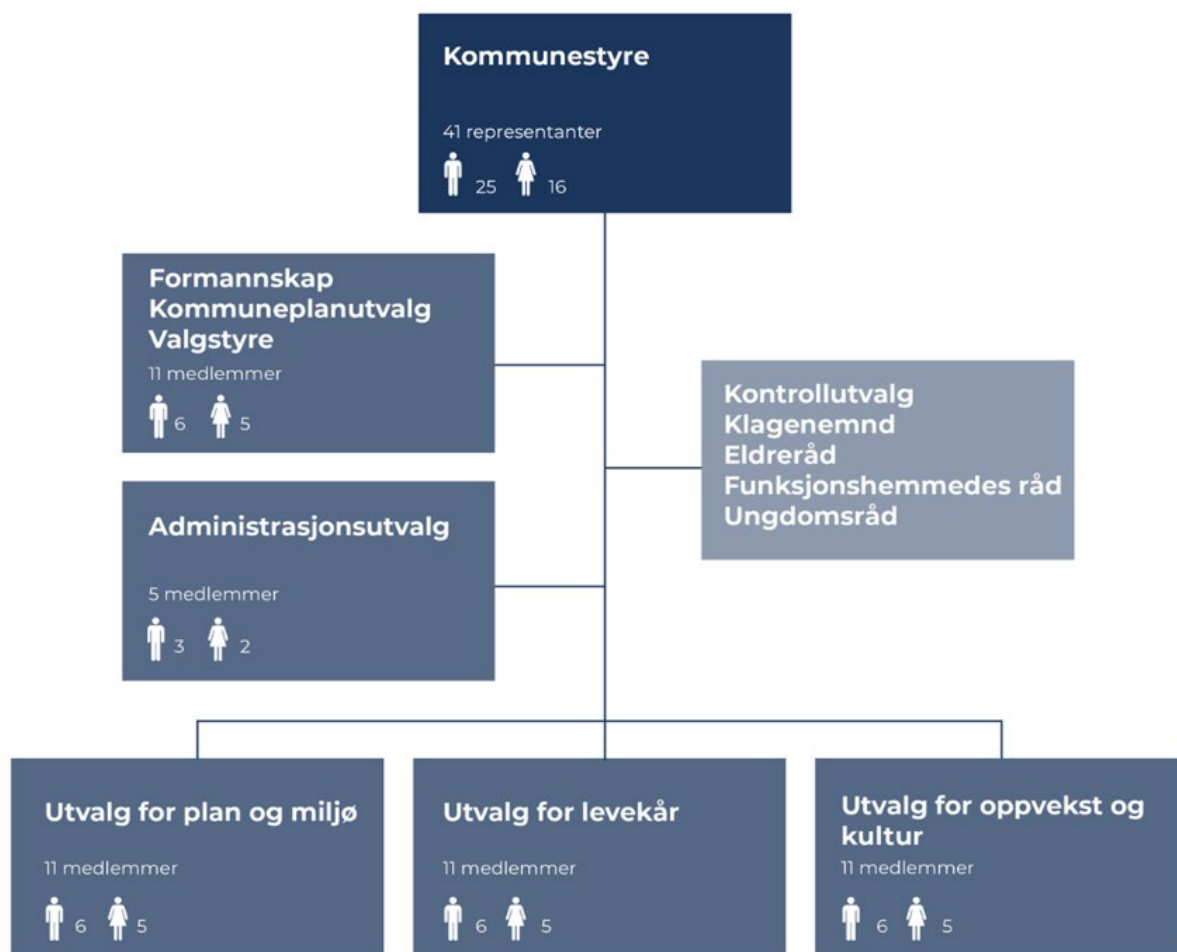
Gjennom styringssystemet, kommunens reglement og strategier, i tillegg til internkontroll, sørger Sola kommune for en betryggende kontroll og styring av kommunens virksomhet. Dette, sammen med kontroll og tilsyn utført av eksterne organer, vil bidra til at organisasjonen utvikler seg i ønsket retning.

3.1 Politisk organisering

Sola kommune styres etter formannskapsmodellen.

Organisering fra 17.10.2019:

Ordfører er Tom Henning Slethei (FrP) og varaordfører er Siv-Len Strandskog (AP).

H	Frp	Ap	Fnb	Sp	Krf	SV	V	MDG	Uavhengig	SUM
12	7	7	3	4	3	2	1	1	1	41

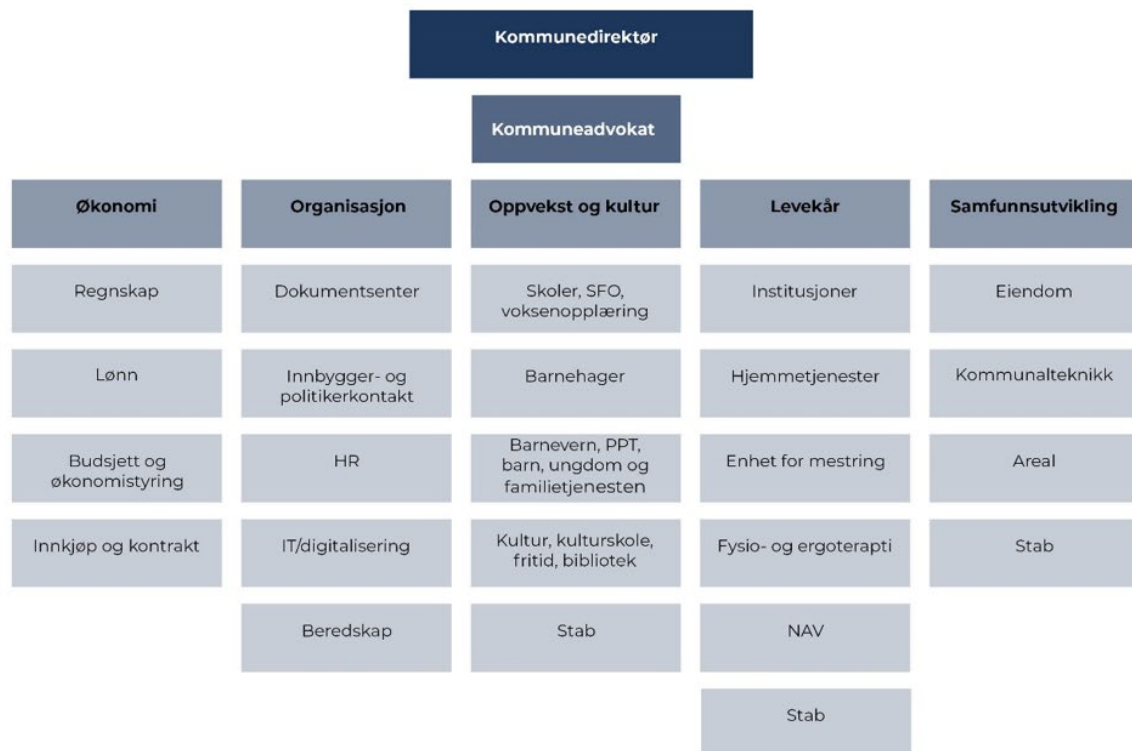
De ulike partienes representasjon:

* En representant som var innvalgt for FNB meldte i 2020 overgang til Uavhengig.

3.2 Administrativ organisering

Sola kommune er bygget på en to-nivåmodell. Det betyr at kommunedirektøren sammen med kommunalsjefene og stabssjefene for organisasjon og økonomi utgjør det strategiske nivået i kommunen. Stillingene har to hovedfunksjoner; de har hovedansvar for strategisk utviklingsarbeid og utviklingsretning for Sola kommune som samfunnsaktør og arbeidsplass. Videre har de ansvar for helhetlig styring, oppfølging av resultater, drift og tjenesteutvikling. Kommunalsjefene ivaretar tjenesteområdene oppvekst og kultur, levekår og samfunnsutvikling, med ansvar for de underliggende virksomhetene. Organisasjonskartet viser organisering per 1. januar 2021.

3.3 Styringssystemet

Sola kommune er en kompleks organisasjon som krever et styringssystem som ivaretar både oppgavene og det administrative og politiske samspillet. Styringen av Sola kommune skjer gjennom politisk vedtatte reglement, planer og strategier.

Kommunens styringssystem kjennetegnes av en kombinasjon av formelle plantyper etter plan- og bygningsloven, og ulike typer temaplaner og strategier som ikke er knyttet til plan- og bygningsloven. Et effektivt kommunalt styringssystem er avhengig av at antallet planer er tilpasset kommunens behov og ikke blir for omfattende.

Kommuneplanen er kommunens overordnede styringsverktøy. Kommuneplanen består av en samfunnsdel og en arealdel, hvor samfunnsdelen har en nøkkelrolle i det kommunale styringssystemet. Samfunnsdelen legger føringer for den kommunale aktiviteten ved å peke ut retning og mål for utvikling av kommunen som samfunn og organisasjon. Samfunnsdelen angår dermed kommunen som helhet, alle tjenesteområdene og dets tilhørende virksomheter og tjenester.

Kommuneplanens arealdel viser sammenhengen mellom retning og mål for utvikling (samfunnsdelen) og behov for vern, utbygging og fremtidig arealbruk. Arealdelen inneholder bestemmelser om hvilke prinsipper og forutsetninger som skal legges til grunn for den mer detaljerte arealplanleggingen. I tillegg er arealdelen et sentralt verktøy for å nå målene i kommuneplanens samfunnsdel. I motsetning til samfunnsdelen er arealdelen juridisk bindende.

Underliggende kommuneplanen er tematiske og arealmessige kommunedelplaner, strategier, temaplaner og handlingsplaner, samt område- og detaljreguleringer. Dette plannivået i styringssystemet er en strategisk utdypning av retningen og målene gitt i kommuneplanen, i tillegg til at planene her kan ha definerte satsningsområder, hovedmål og/eller tiltak.

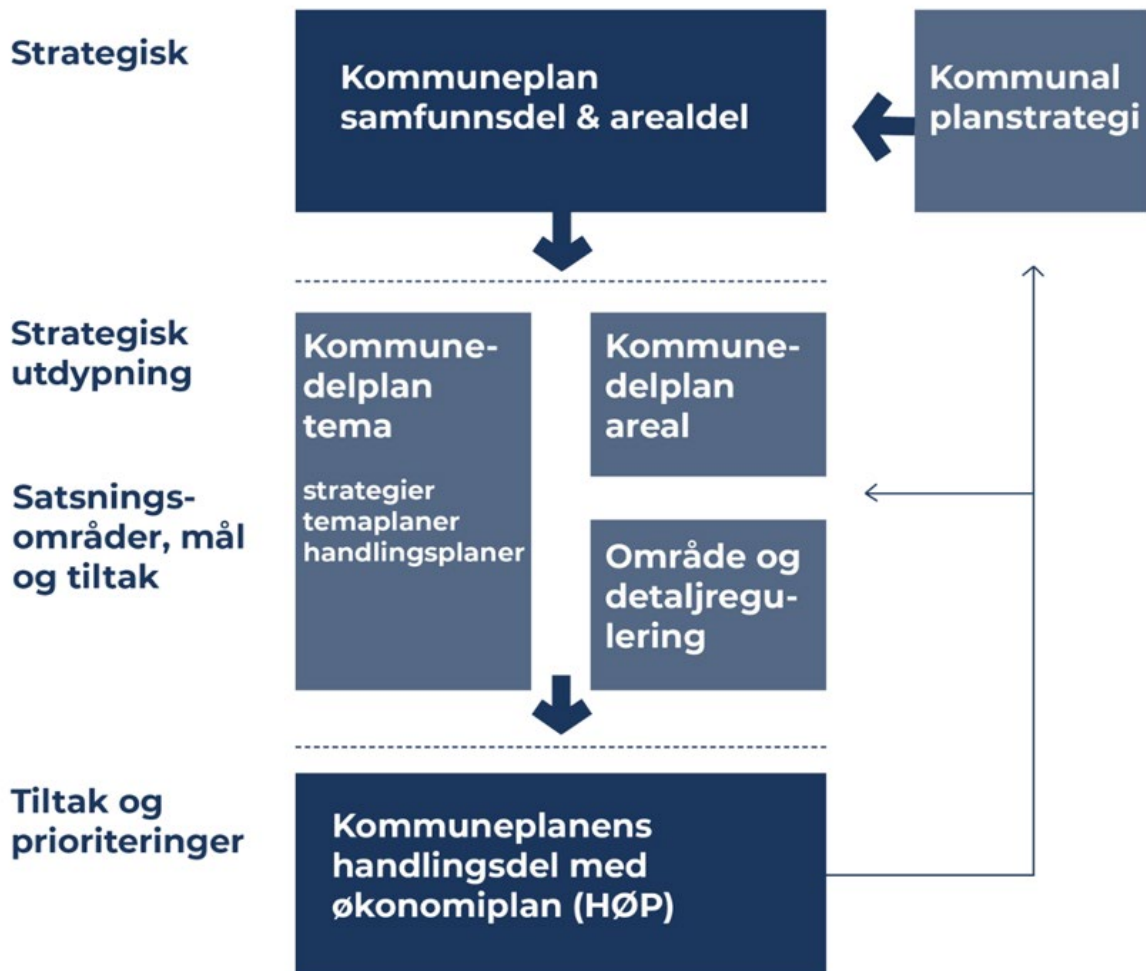
I handlings- og økonomiplanen inngår både kommuneplanens handlingsdel, fireårig økonomiplan og årsbudsjett i ett og samme plandokument. Handlingsdelen gir grunnlag for kommunens prioriteringer av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretiserer tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer.

Årsrapporten gir et helhetlig bilde av kommunens aktiviteter gjennom året, i tillegg til en grundig analyse av det økonomiske resultatet.

Kommunal planstrategi er det første leddet i kommunens langsiktige samfunnsplanlegging, som her er forklart over ved å beskrive kommunens styringssystem. Planstrategien revideres hvert fjerde år, og vedtas senest ett år etter konstituering av nytt kommunestyre. Planstrategien skal inneholde en drøfting av utviklingstrekkene i kommunen som samfunn og organisasjon, og skal avklare behovet for revisjon av kommuneplanen. I tillegg bør også planstrategien inneholde en vurdering av kommunens planbehov i den kommende kommunestyreperioden.

Figuren under viser de viktigste elementene i styringssystemet.

3.4 Kommunens reglement og strategier

Saksbehandling – og delegasjonsreglement

Med hjemmel i Kommuneloven har kommunen eget saksbehandlings- og delegasjonsreglement. Det regulerer ansvars- myndighets- og oppgavefordelingen mellom kommunens politiske organer, og mellom politisk nivå og kommunedirektøren. Sola kommunens sitt delegeringsreglement er sist vedtatt i kommunestyret i møte 18. juni 2020, K-sak 61/20

Kommunedirektøren har også utarbeidet en videredelegering av sin egen myndighet til organisasjonen, som et såkalt internt delegeringsreglement.

Økonomireglement

Økonomireglementet framgår som kapittel 2 i delegeringsreglement for Sola kommune, og det regulerer økonomistyringen i kommunen. Økonomireglementet har sist vedtatt samtidig med delegeringsreglementet. Kommunedirektøren legger opp til en årlig vurdering og vedtak av økonomireglement som en del av budsjettvedtak. Denne praksisen er innført fra og med vedtak i forbindelse med HØP 21-24. I økonomireglementet står det hvilke fullmakter som gis til

kommunestyret, formannskapet, utvalgene, kommunedirektøren og virksomheter. Det regulerer videre kravene til økonomirapportering basert på gjeldende lovverket.

Finansreglement

Kommunens finansreglement er sist vedtatt i kommunestyresak 75/16 i møte den 15. desember 2016. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivåene som er tillatt innenfor forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, langsiktige aktiva og gjeldsporteføljen. Reglementet skal hindre kommunen fra å ta vesentlig finansiell risiko, og forvaltningen skal foregå på en slik måte at den ivaretar hensynet til balanse mellom avkastning, risiko og likviditet. Fullmakter til kommunedirektøren er også presisert nøye, og kommunedirektøren utarbeider en finansrapport tre ganger i året hvor eventuelle avvik i forholdet til reglementet rapporteres. Kommunedirektøren tar sikte til å oppdatere reglement i år 2021 i henhold til ny kommunelov med tilhørende ny forskrift om garantier og gjelds- og finansforvaltning.

Kommunes strategier

Sola kommune har vedtatt flere strategier på overordnet nivå. Dette gjelder blant annet innkjøpsstrategi, arbeidsgiverstrategi, samfunnssikkerhet og beredskap, kommunikasjonsstrategi, HMS-strategi, digital strategi, folkehelsestrategi, samt samskapingsstrategi. Strategiene utarbeides av kommunedirektøren og behandles som hovedregel i administrasjonsutvalget eller som en del av større prosesser gjennom for eksempel kommuneplanarbeidet. Strategiene gir føringer som kommunen legger til grunn i sitt arbeid på respektive fagområder, herunder overordnende prinsipper, mål- og styringsparametere, fokusområder og lignende.

3.5 Internkontroller

Som en del av årshjulet og kommunedirektørens behov for en betryggende kontroll, gjennomføres det flere overordnende internkontroller i løpet av året. Faste rapporteringer er organisert slik:

- Månedlig økonomirapportering fra virksomhetsledere til kommunedirektør
- Tertialvise rapporteringer - budsjettoppfølging fra kommunedirektør til formannskapet og kommunestyret
- Kvartalsvise rapporteringer på sykefravær. Halvårsrapportene behandles i administrasjonsutvalget
- Halvårlig avviksrapportering med videre behandling i administrasjonsutvalget
- Halvårlig rapportering på overtid fra virksomhetsledere til kommunedirektøren
- Halvårlig internrevisjon av lønns- og ansattkontroll – det ble innført månedlig kontroll fra og med desember 2020
- Årlig rapportering av HMS- og kvalitetsarbeidet
- Halvårlig beredskapsøvelse på overordnet nivå
- Årlig internkontroll av anskaffelser
- Vernerunde gjennomføres i alle virksomheter årlig

Hensikten med disse internkontrollene er å avdekke vesentlig avvik, samt sette i gang tiltak som skal sikre at kommunen planlegger, organiserer og utfører sin aktivitet i samsvar med lover og forskrifter. Internkontroll dreier seg i stor grad om å være beredt og å forebygge, og å gjøre dette på en slik måte at det gir trygghet for at kommunens utvikling går i ønsket retning. Kommunedirektøren vil også presisere at mange internkontrollaktiviteter som utføres i kommunen ikke blir oppfattet som internkontroll, men som hensiktsmessige arbeidsformer som bidrar til skjerpet oppmerksomhet i praksis. Internkontroll er sunn fornuft og god praksis satt i system.

3.6 ROS-analyser

Målet om overordnet ROS- og beredskapsplaner og minst en årlig øvelse i alle virksomheter og stabsavdelinger står ved lag. Den årlige HMS-undersøkelsen som ledere svarer på viser at det fortsatt er noen virksomheter i kommunen som ikke har oppdatert helhetlig ROS.

3.7 Eierskap i selskaper

Kommunestyret vedtok i kommunestyresak 8/15, møte den 5. februar 2015: Eiermelding for Sola kommune. Eiermeldingen gir rammer for hvordan kommunen skal utøve sitt eierskap i selskaper, stiftelser og kommunale foretak. Formannskapet er delegert ansvaret for løpende oppfølging av kommunale foretak og selskapene, samt oppfølging av aksjoner etter selskapskontroller. Kommunereformen medfører endringer i eierbrøken i selskapene. Revidering av eiermeldingen vil synliggjøre dette i denne valgperioden.

I 2016 ble det for første gang gjennomført folkevalgtopplæring i eierpolitisk strategi med følgende temaer:

- Prinsipper og retningslinjer for kommunens eierstyring
- Oppgaver, myndighet og ansvar som følger rollen som medlem av et styre, bedriftsforsamling eller eierorgan
- Juridiske rammer for eierstyring for den enkelte selskapsform

Kommunedirektøre la opp til felles folkevalgtopplæring sammen med kommunene Stavanger, Sandnes, Randaberg, Time, Klepp, Hå, Gjesdal og fylkeskommunen i 2020, men pga liten påmelding ble opplæringen avlyst. Det legges nå opp til digital opplæring.

Det har vært følgende utvikling og endringer av eierporteføljen i løpet av 2020:

- Endring av selskapsavtale for Stavangerregionen Havn IKS F-sak 02/2020 (saken ble tilbakesendt)
- Eierskap i interkommunale selskap – endring som følge av kommunereformen K-sak 18/2020
- Ny selskapsavtale for IVAR IKS, opptak av Suldal og økning i låneramme K-sak 62/2020
- IKA – endring av selskapsavtale (Rymi ut) K-sak 73/2020
- Ny organisering av regionalt nærings samarbeid K-sak 96/2020

- Allservice AS, endring av selskapsstruktur K-sak 98/2020
- Folkehallene, forslag til ny selskapsstruktur K-sak 99/2020
- Prinsippavklaring Ryfylke Friluftsråd og Jæren Friluftsråd K- sak 100/2020
- Forus Sportssenter- prinsipper for ny driftsmodell K-sak 108/2020

3.8 Kontrollutvalget

I henhold til kommuneloven har kontrollutvalget det løpende tilsynet med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret. Kontrollutvalget rapporterer direkte til kommunestyret. Kontrollutvalgets hovedmål er å se til at kommunen følger opp lover og regler, og retter seg etter politiske vedtak. I tillegg vil kontrollutvalget påse at virksomhetene drives målrettet, effektivt, etisk forsvarlig og til beste for kommunens innbyggere. Videre skal utvalget påse at det føres kontroll med den økonomiske forvaltningen ved å blant annet følge med på kommunens økonomistyring og budsjettdisiplin i løpet av året gjennom orienteringer om kommunens tertialrapporteringer.

Som et ledd i kontrollutvalgets tilsyn med kommunens forvaltning har kontrollutvalget invitert administrative ledere for å orientere kontrollutvalget i aktuelle saker.

I løpet av 2020 presenterte økonomisjefen årsrapporten for 2019 og første tertialrapport per 30.04.2020. Kommunalsjef Levekår, kommunalsjef Oppvekst og kultur samt Organisasjonssjef orienterte om ordinær drift på sine ansvarsområder. Kontrollutvalget behandlet også skatteregnskapet med kontrollrapport for 2019 hvor kemneren orienterte, samt behandlet kommunens årsregnskap, og ga påfølgende uttalelse om årsregnskapet til kommunestyret. Kontrollutvalget skal påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon i tråd med vedtatt plan.

Kontrollutvalget har i 2020 behandlet følgende rapport:

- PP-tjenesten i Sola

Kontrollutvalget har i 2020 fulgt opp følgende rapporter:

- Tiltak rettet mot risikoutsatt ungdom

I 2020 har kontrollutvalget bestilt følgende rapport:

- Effektivisering og forbedring i kommunens administrasjon og tjenestetilbud i en tid i omstilling, hvor det spesielt sees på miljøtjenesten

Når kontrollutvalget har behandlet en rapport om forvaltningsrevisjon, sendes denne over til kommunestyret for sluttbehandling. Når kontrollutvalget følger opp rapporten blir det sendt melding til kommunestyret om oppfølgingen.

Kontrollutvalget har også ansvar for å påse at kommunen fører kontroll med forvaltning av kommunens interesser i selskap m.m., også kalt selskapskontroll. Kontrollutvalget har fulgt opp selskapskontroll for Rogaland brann og redning IKS i

år 2019 og det ble vedtatt at det skal gjennomføres en ny revisjon av Rogaland brann og redning IKS i løpet av perioden 2019-2023. Kontrollutvalget i Klepp står som bestiller av oppfølgingen. Videre har kontrollutvalget bestilt eierskapskontroll av Stavangerregionen Havn IKS sammen med de andre eierkommunene og den vil bli levert kontrollutvalget i 2021.

3.9 Etikk, likestilling og tiltak mot diskriminering

Likestillingsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven gir føringer for arbeidet innen likestilling og diskriminering. Sola kommune har som mål at alle skal ha likeverdige arbeids- og utviklingsmuligheter, uavhengig av kjønn og kulturell bakgrunn. Dette blir presisert under forhandlinger og i daglig drift.

3.10 Varsling

Kommunen har både avvik og varsling som en del av opplæringen for nye ledere og i den årlige HMS-opplæringen. Det er også utarbeidet et e-læringskurs i avvik og varsling som er tilgjengelig for alle ansatte.

3.11 Statlige tilsyn

Grunnet Covid-19-pandemien er det ikke gjennomført noen statlige tilsyn i 2020.

4 Årsregnskap

Årsregnskapet for Sola kommune er avlagt i henhold til kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk. Det inneholder økonomiske oversikter, noter, regnskapsskjema og revisors beretning. Årsrapport og årsregnskap for 2020 er planlagt behandlet i formannskapet 11. mai, og i kommunestyret 27. mai 2021.

4.1 Innledning

De kommunale foretakene Sola tomteselskap KF og Sola parkeringsselskap KF ble lagt ned per 31.12.2019 og er innarbeidet i balanse per 31.12.2019.

Økonomiske analyser og rapporter for tjenesteområdene/virksomhetene finnes under kapittelet Økonomisk resultat.

Årets regnskap er spesifisert i regnskapsskjema 1B og 2B på samme detaljnivå som kommunestyrets vedtak av drifts- og investeringsbudsjettet. Det vil si per virksomhet for driftsregnskapet og per samlebevilgning/prosjekt for investeringsregnskapet.

4.2 Hovedoversikter

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Bevilgningsoversikt - drift §5-4 (Beløp i 1000)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Generelle driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	572 869	565 818	535 000	489 977
2 Inntekts- og formueskatt	1 057 879	1 062 400	1 062 400	1 049 894
3 Eiendomsskatt	0	0	0	0
4 Andre generelle driftsinntekter	12 113	16 653	16 653	18 214
5 Sum generelle driftsinntekter	1 642 861	1 644 871	1 614 053	1 558 085
Generelle driftsutgifter				
6 Sum bevilgninger drift, netto	1 511 299	1 544 066	1 507 762	1 437 341
7 Avskrivninger	109 126	108 209	-68	99 406
8 Sum netto driftsutgifter	1 620 425	1 652 275	1 507 694	1 536 747
9 Brutto driftsresultat	22 435	-7 404	106 359	21 338
Netto finansutgifter				
10 Renteinntekter	19 562	9 879	16 279	30 174
11 Utbytter	62 446	62 400	67 900	58 076
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6	0	0	0
13 Renteutgifter	41 985	34 804	41 204	46 370
14 Avdrag på lån	89 284	83 659	89 159	62 441
15 Netto finansutgifter	49 267	46 184	46 184	20 562
16 Motpost avskrivninger	109 126	108 209	-68	99 406
17 Netto driftsresultat	82 294	54 621	60 107	100 182
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
18 Overføring til investering	-68 275	-68 275	-68 000	-65 780
19 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8	1 700	7 325	2 313
20 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-12 068	11 955	500	-23 769
21 Dekning av tidligere års merforbruk	-1 959	0	0	0
22 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-82 294	-54 621	-60 175	-87 236
23 Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)

§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)	Regnskap 2020	Rev.bud. 2020	Oppr.bud 2020	Regnskap 2019
Kommunedirektør med sentrale staber	98 016 907	99 187 538	94 870 000	68 701 659
Fagstab oppvekst	12 797 456	12 411 092	12 551 000	17 439 791
Skole og SFO	346 791 681	339 462 444	330 569 000	327 244 602
Sola PPT	9 099 196	9 376 380	9 329 000	9 565 878
Barnehager	283 580 759	286 889 468	276 242 000	263 825 970
Styrket barnehage tilbud	24 523 885	24 245 025	22 355 000	23 481 783
Barnevern	41 186 786	39 865 508	32 206 000	37 778 920
Barn, ungdom og familietjenesten	24 810 451	26 376 111	26 278 000	23 980 795
Fagstab kultur	8 681 838	9 630 507	9 725 000	9 562 182
Fritid	13 622 613	14 407 276	14 366 000	14 105 677
Sola bibliotek	6 655 440	6 470 682	6 623 000	6 652 997
Sola kulturskole	10 027 462	10 184 385	9 994 000	9 681 217
Oppvekst og kultur	781 777 569	779 318 878	750 238 000	743 319 812
Fagstab levekår	47 028 513	46 278 907	39 794 000	26 822 948
Sola sykehjem	73 357 273	67 337 760	64 258 000	69 874 614
Sola bo- og hjemmetjenester	87 940 483	84 165 294	72 296 000	71 821 540
Tananger bo- og hjemmetjenester	62 309 338	61 563 584	59 191 000	62 228 530
Miljøtjenesten	121 214 803	112 052 265	102 912 000	96 995 277
Psykisk helsearbeid og rus	41 476 239	42 429 271	43 163 000	39 809 459
NAV Sola (sosiale tjenester)	49 702 948	52 411 257	53 315 000	55 953 887
Fysio-/ergoterapi	16 082 519	16 548 934	16 950 000	15 890 569
Levekår	499 112 115	482 787 272	451 879 000	439 396 824
Fagstab samfunnsutvikling	7 254 731	7 056 341	5 799 000	7 180 954
Eiendom	114 441 616	119 646 636	123 234 000	98 873 587
Kommunalteknikk	834 321	1 185 767	1 169 000	12 611 263
Areal	10 061 093	12 183 700	11 940 000	11 926 956
Samfunnsutvikling	132 591 760	140 072 444	142 142 000	130 592 760
Fordelte utgifter og avskrivninger	-2 643 275	63 174 408	83 909 000	78 073 691
Skatt/rammetilsk. og finanstransaksjoner	21 225 107	-2 600 000	-2 600 000	-7 189 903
Sum bevilgninger drift, netto	1 530 080 183	1 561 940 600	1 520 438 000	1 452 894 945
Herav:				
Avskrivninger	18 641 969	20 869 000	20 801 000	20 197 946
Netto renteutgifter og -inntekter	-146 548	-575 000	-575 000	-538 477
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	285 425	-1 924 680	-7 550 000	-2 966 768
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	-495 078	0	-1 139 224
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 511 299 336	1 544 066 358	1 507 762 000	1 437 341 468

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)

Bevilgningsoversikt - investering (regnskap) §5-5 (Beløp i 1000)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
1 Investeringer i varige driftsmidler	386 675	460 889	458 442	467 718*
2 Tilskudd til andres investeringer	45 662	1 478	0	42 015
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	3 557	4 160	4 160	4 268
4 Utlån av egne midler	0	0	50 104	108 027
5 Avdrag på lån	17 542	3 726	26 453	106 391
6 Sum investeringsutgifter	453 436	470 253	539 159	728 419
7 Kompensasjon for merverdiavgift	68 625	65 759	65 225	81 090
8 Tilskudd fra andre	149 889	142 345	141 353	53 242
9 Salg av varige driftsmidler	35 552	29 275	62 879	56 916
10 Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0
11 Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler	8 741	8 741	31 468	62 408
13 Bruk av lån	143 921	159 359	170 234	383 336
14 Sum investeringsinntekter	406 729	405 479	471 159	636 992
15 Videreutlån	72 538	80 000	60 000	0
16 Bruk av lån til videreutlån	72 538	80 000	60 000	0
17 Avdrag på lån til videreutlån	34 079	15 000	15 000	0
18 Mottatte avdrag på videreutlån	20 153	15 000	15 000	0
19 Netto utgifter videreutlån	13 926	0	0	0
20 Overføring fra drift	68 275	68 275	68 000	65 780
21 Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	-8 318	-3 502	0	-927
22 Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	675	0	0	16 150
23 Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
24 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	60 633	64 773	68 000	81 003
25 Fremført til inndeckning i senere år(udekket beløp)	0	0	0	0

* Linje 1 i 2019 korrigert for fordelte utgifter, siden denne arten ikke lenger summeres opp i hovedoversikten fra 2020.

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Kommunedirektør med sentrale staber				
Nytt rådhus	32 379 694	41 209 000	15 000 000	90 986 899
Miksepult Sola kulturhus	311 875	312 000	0	0
02) IKT-investering strategisk	2 287 083	1 500 000	1 500 000	1 488 385
01) Egenkapitalinnskudd KLP	0	0	0	0
Nytt rådhus, inventar	3 069 902	5 657 000	0	14 116 316
Forplass, Sola sentrum	762 305	700 000	0	2 272 697
Sum Kommunedirektør med sentrale staber	38 810 859	49 378 000	16 500 000	108 864 297
Oppvekst og kultur				

Samlebevilgning formål oppvekst og kultur	0	420 000	420 000	0
Barnehager rehab. (årsbev.)	28 125	0	0	862 937
Skoler rehab. utemiljø (årsbev.)	110 000	0	0	1 580 223
Skolebruksplan Sola skole	439 164	0	0	1 532 178
13) Skolebr.plan, Grannes skole, tilb.f. klasserom/uteareal	321 812	400 000	0	1 034 403
14) Skolebruksplan, Kjerrberget ungdomsskole (trinn 1)	167 298 662	178 687 000	180 174 000	37 558 066
08) Havnealléen barnehage, rehab.	772 214	1 500 000	8 035 000	118 996
15) Storevarden skole, skolebr.plan (kl.rom/storstue/uteareal)	540 767	5 000 000	15 130 000	678 898
Ny kommunal barnehage	244 999	0	0	0
Dysjaland skule, arbeidsrom	924 666	3 000 000	3 000 000	0
Én skole, rehabilitering av uteområdet	3 177 833	4 000 000	4 000 000	0
Røyneberg skole, rehabilitering garderobe	336 963	625 000	625 000	0
Datamaskiner/fornyng skoler (årsbev.)	3 458 944	3 450 000	3 450 000	2 420 549
Interaktive flatskjermer, skoler	59 239	50 000	0	4 428 746
IKT i barnehagen	44 980	78 000	0	672 743
Makerspace (skoler og SFO)	0	500 000	250 000	0
Kultur- og aktivitetshus Tananger	480 852	700 000	1 000 000	0
Nytt biblioteksystem	363 400	163 400	0	0
Tomt Kjerrberget ungdomsskole	0	0	0	3 829 625
Sum Oppvekst og kultur	178 602 620	198 573 400	216 084 000	54 717 364
Levekår				
Samlebevilgning formål levekår	387 336	650 000	650 000	0
Sandesbubben, skjerming inngang	2 920	0	0	0
Ny sjukeheim Sola sentrum	35 610 568	30 500 000	13 000 000	141 901 205
Institusjons-/helsebygg, rehab./ombygging (årsbev.)	10 156	0	0	1 300 769
Småhus, midlertidige/permanente	248 147	1 760 000	0	160 895
Kjøp/salg gjennomgangleiligheter BSHP	11 567 149	0	0	7 431 551
20) Kjelsberg ring, rus og psykiatri	20 427 375	24 875 000	25 485 000	2 273 946
29) Velferdsteknologi Levekår	997 008	1 000 000	1 000 000	1 130 261
Sola hybelhus (BSHP)	84 035	0	0	0
18) 8 boliger med base, pilotprosjekt	410 116	444 000	0	31 903
19) Institusjonskjøkken	5 176 714	4 396 000	9 701 000	605 089
Sola sjukeheim, hovedombygging	39 683	2 000 000	6 000 000	0
23) Nye sykesignalanlegg	3 488 831	6 400 000	4 500 000	0
Ny buss Levekår	0	100 000	300 000	0
Uteområdet Stangelandssenteret	99 045	100 000	100 000	0
Sum Levekår	78 549 083	72 225 000	60 736 000	154 835 619
Samfunnsutvikling				
Rådhus/adm.bygg, rehab. (årsbev.)	-76 257	0	0	842 236
Parkeringsanlegg Sola sentrum nord	692 054	0	0	10 188 869
Rehabilitering Soma driftsstasjon	154 185	250 000	1 000 000	0
Brannalarmanlegg Kongshaugveien 4	120 546	120 837	0	0
Oppgradering kjøkken Åsenhallen	585 638	613 000	0	0
ENØK Åsenhallen	119 414	754 045	0	0
Brannalarmanlegg Sande skole	194 748	198 798	0	0
Samlebevilgning formål kirke	0	500 000	500 000	0

Samlebevilgning formål samfunnsutvikling	496 695	525 000	525 000	0
ENØK-tiltak kommunale bygg	2 259 553	3 200 000	3 200 000	0
Intern prosjektledelse (årsbev.)	181 244	0	0	86 273
Erverv av areal (kun budsjett) (årsbev.)	41 000 525	58 000 000	58 000 000	0
Rehab. uteområder komm. bygg (årsbev.)	-190 258	0	0	1 026 418
Etablering av nytt serverrom	185 213	886 000	0	258 573
Arkeologisk utgravning Sola sentrum	511 305	1 000 000	0	854 246
Ladestasjoner El-biler	88 555	82 000	0	301 888
Klimaavbøt. tiltak/drenering. komm. bygg (årsbev.)	106 209	0	0	744 494
Badeflåte Ormen Lange	143 750	0	0	0
Betalingsløsning parkeringsanlegg	853 342	0	0	0
Ny kirke Sola sentrum	2 409 530	37 175 000	37 175 000	1 887 999
30) Aktivitetspark	0	0	100 000	0
Sola ruinkyrkje, rehab. omkringliggende mur	1 002 567	1 038 000	0	2 162 074
Festplass Sola sentrum, del 2	2 694 069	5 603 000	0	13 397 717
Byparken, del 1	498 022	419 000	0	2 165 529
44) Overløpsmåling avløp	20 386	0	1 000 000	0
52) Sola arena, infrastruktur	4 789 114	7 000 000	20 474 000	12 036 892
Kjøp av friareal Jåsund gnr/bnr 1/178 og 1/469, erstatning	0	0	0	300 000
Bokollektiv Skadbergv./Åsenv., 4 leil. + pers.base (BSHP) (rus/psyk.)	0	0	0	15 672
Skadbergv./Åsenv. lavbl., 10 komm. leil. (BSHP)	0	0	0	32 645
Krigshistorisk museum, Sømmevågen (omb. eksist. bygg)	0	0	0	397 439
Sola kulturhus, ombygging lager/kiosk	0	0	0	19 254
A97 Rehab. pumpest. (avløp) (årsbev.)	0	0	0	1 848 193
R116 Renovasjon (årsbev.)	0	0	0	686 723
VA157 Ølbergvegen	0	0	0	13 300
VAR105 Div. mask./utrustning/utstyr	0	0	0	55 190
Mostunvegen/Fredtunvegen	0	0	0	3 400 849
Trafikksikkerhetsplan, standardheving veger (årsbev.)	0	0	0	450 036
Trafikksikkerhetsplan, ikke spesifikke tiltak (årsbev.)	0	0	0	607 466
Digitalisering av arkiv (Areal)	0	0	0	43 281
Utkjøp av leasingbil, Volkswagen Caddy RK96055	0	0	0	163 989
Uforutsatte utg./innt. på avsl. prosjekter (årsavhengig)	0	0	0	171 765
Utbygging trådløse nettverk komm. bygg	0	0	0	7 128
03) IKT-løsninger folkevalgte	0	0	0	366 469
Skoler og SFO rehab. (årsbev.)	0	0	0	3 032 974
Barnehager, forskriftsm. rehab. utemiljø (årsbev.)	0	0	0	306 137
Sola kulturhus, rehab. solskjerming	0	0	0	1 755 017
Sande dagsenter, ny bil	0	0	0	1 025 443
Sande aktivitetssenter, uteområde	0	0	0	100 000
Tilrettel. univ. utforming komm. bygg (årsbev.)	0	0	0	99 024
Styrings-/automasjonssyst. komm. bygg (årsbev.)	0	0	0	742 974
Radonoppfølging komm. bygg (årsbev.)	0	0	0	30 957
Overføring av anlegg m/justeringsrett	0	0	0	38 752 659
Energiøkonomisering, klima-/energiplan	0	0	0	1 932 322

Nedgravde avfallscontainere (årsbev.)	0	0	0	418 661
Inventar levekår (årsbev.)	0	0	0	589 672
Festplass Sola sentrum, del 1	0	0	0	21 411
Småanlegg veger (busskur mv.) (årsbev.)	0	0	0	437 303
Rehab. komm. idrettsanlegg (årsbev.)	0	0	0	875 371
Tanangerhallen, ENØK-tiltak	0	0	0	47 228
Kirkeg./gravpl./minnel., rehab. uteomr. (årsbev.)	0	0	0	3
Maskiner, park og idrett mv. (årsbev.)	0	0	0	1 534 850
Sola kirkegård, planverk og arkeol. utgraving	0	0	0	77 312
Turveg Hafrsfjord - Jåsund	0	0	0	37 130
P107 Biler / større maskiner (årsbev.)	0	0	0	1 629 537
Vestre ringveg, Sola sentrum	869 445	0	0	8 715 132
Kongshaugvegen, Sola sentrum	1 613 497	0	0	1 139 707
34) Forskuttering Bymiljøpkken, trafiksikringsm.	103 360	1 600 000	6 148 000	225 688
Rådhusvegen, del 1	78 322	0	0	1 146 853
Reguleringsplan gang/sykkelvei Vigdelsveien	565 183	0	0	571 434
Rehab. to svømmehaller	83 350	85 000	0	5 333 426
Prosjektledelse Sola Arena	619 336	0	0	-35 032
Ny Solahall med varmtvannsbasseng	347 684	300 000	300 000	0
53) Trafikksikkerhet, kommunale veier	0	800 000	800 000	0
V15, rundkjøring Sandesletta og deler av V14	777 000	0	0	0
VÅxx Undergang Rægekrossen	0	0	0	48 925
Frrområder/lekeplasser (årsbev.)	104 683	0	0	3 569 429
Oppgradering syv lekeplasser	2 804 850	2 500 000	2 500 000	0
Ølbergskogen, rehab. vaktbu	0	150 000	0	0
Turveg Hafrsfjord - Sørnes	1 222 284	1 373 000	0	373 185
Turveg Hafrsfjord - Joa	2 037 373	3 114 000	2 500 000	4 254 977
Sola arena, utanlegg (eiendom)	7 398 999	7 626 000	0	7 466 786
31) Bysykler og ladestasjoner	174 000	125 000	0	824 491
Rehab. friidrettsbane Tananger stadion	93 181	150 000	150 000	0
Sykkelstativ	123 750	125 000	0	0
Sykkeltaxi	183 892	0	0	0
Sola fotball, rehabilitering av ballbinge	72 146	0	0	293 814
Kjøp av Mazda bruktbil RL 23250	309 000	0	0	0
Tomtekjøp Sola sentrum	2 823 000	0	0	0
Mostunparken, klargjøring av areal for framtidig salg	0	0	0	198 975
Finansiering (ekskl. øremerket finans.)	166 170	0	0	0
Skadbergv./Åsenv. lavbl., 50 leil. for salg	148 000	0	0	196 612
Myklebust felt BB-9, 8 leil. for salg	-12 000	0	0	5 899
Myklebust felt CB-6-12-13, 38 leil. for salg	801 834	0	0	376 319
Myklebust felt CB-8-11-14, 22 rekkehus for salg	175 246	0	0	793 135
Kulturminnevernplan, tre minnesmerker	55 200	0	0	0
66) Vann Vigdelsv./Ølberg havnev./Ølbergv.	1 425	0	9 500 000	0
PA002 Joa	0	0	5 000 000	0
PA018 Austrheimsvegen	1 822 159	3 000 000	3 000 000	0
PA043 Stangeland	26 014	200 000	2 000 000	0
Sande terrasse, sanering av felles avløpsledning	118 450	500 000	3 500 000	0

VAx Sola sentrum	72 675	0	0	90 725
VA Vestre ringveg	605 101	0	0	3 867 496
62) VA15 Moringvegen	39 425	200 000	6 000 000	0
63) VA178 Ljosheimkroken	11 400	0	0	29 213
68) VVA Påskhusvegen	33 725	0	250 000	0
56) VA Etappe 3 (Sola sentrumsplan)	47 025	0	0	0
54) Utskiftning gatelys, standardheving	491 833	1 500 000	1 500 000	1 574 558
Multifunksjonsskrivere (finansiell leasing)	4 188 615	0	0	0
Garantisaker avsl. prosjekter (årsavhengig)	675 287	0	0	260 109
Sum Samfunnsutvikling	90 712 063	140 712 680	165 122 000	149 300 448
Investeringer i varige driftsmidler	386 674 625	460 889 080	458 442 000	467 717 728

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Økonomisk oversikt etter art - drift §5-6 (Beløp i 1000)	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Oppr. bud. 2020	Regnskap 2019
Driftsinntekter				
1 Rammetilskudd	572 869	565 818	535 000	489 977
2 Inntekts- og formuesskatt	1 057 879	1 062 400	1 062 400	1 049 894
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	14 410	17 274	17 274	20 418
6 Overføringer og tilskudd fra andre	261 396	192 095	175 350	247 386
7 Brukerbetalinger	66 354	66 298	65 315	68 601
8 Salgs- og leieinntekter	151 230	151 839	151 824	158 383
9 Sum driftsinntekter	2 124 137	2 055 724	2 007 163	2 034 658
Driftsutgifter				
10 Lønnsutgifter	1 006 584	978 733	985 301	915 748*
11 Sosiale utgifter	236 447	258 874	255 974	248 542
12 Kjøp av varer og tjenester	634 704	604 317	559 776	616 791
13 Overføringer og tilskudd til andre	114 841	112 996	99 820	132 833
14 Avskrivninger	109 126	108 209	-68	99 406
15 Sum driftsutgifter	2 101 702	2 063 129	1 900 804	2 013 320
16 Brutto driftsresultat	22 435	-7 404	106 359	21 338
Netto finansutgifter				
17 Renteinntekter	19 562	9 879	16 279	30 174
18 Utbytter	62 446	62 400	67 900	58 076
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	-6	0	0	-0
20 Renteutgifter	41 985	34 804	41 204	46 370
21 Avdrag på lån	89 284	83 659	89 159	62 441
22 Netto finansutgifter	49 267	46 184	46 184	20 562
23 Motpost avskrivninger	109 126	108 209	0	99 406
24 Netto driftsresultat	82 294	54 621	60 175	100 182
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering	-68 275	-68 275	-68 000	-65 780

26 Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	8	1 700	7 325	2 313
27 Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	-25 014	11 955	500	-23 769
28 Bruk av tidligere års mindreforbruk	12 946	0	0	0
28 Dekning av tidligere års merforbruk	-1 959	0	0	0
29 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-82 294	-54 621	-60 175	-87 236
30 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	-12 946

* Linje 10 i 2019 korrigert for fordelte utgifter, siden denne arten ikke lenger summeres opp i hovedoversikten fra 2020.

§ 5-9 Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner §5-9 (Beløp i 1000)		Regnskap 2020
Driftsregnskapet		
1. Netto driftsresultat:		82 294
Budsjettdisposisjoner:		
Inndekning merforbruk (burde vært budsjettet)		-1 959
Bruk av tidligere års mindreforbruk		12 946
Bruk av ubundne fond i løpet av året		11 425
Avsetning til disposisjonsfond i løpet av året		-13 540
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond		8
Overføring investeringsregnskapet		-68 275
2 Sum budsjettdisposisjoner		-59 396
3 Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)		22 898
7. Strykning bruk disp.fond		11 425
8 Mer- eller mindreforbruk etter strykninger		11 474
12 Avsetning av mindreforbruk til disposisjonsfond		11 474
13 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0
Investeringsregnskapet		
1 Sum investeringsutgifter, investeringsinntekter og netto utgifter videreutlån		204 554
Budsjettdisposisjoner:		
Overføring fra drift		68 275
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond		675
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond		-8 318
Bruk av lån		143 921
2 Sum budsjettdisposisjoner		204 554
3 Årets budsjettavvik (mer- eller mindreforbruk før strykninger)		0
10 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0

4.3 Noter Sola kommune

Note 1 Regnskapsprinsipper

Lovverket

Regnskapet er avlagt i henhold til kommuneloven, forskrift om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner og god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter utgitt av foreningen for god kommunal regnskapsskikk.

Generelle prinsipper

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, samt anvendelsen av disse. All tilgang og bruk av midler i løpet av året skal fremgå av regnskapet, og føring av tilgang og bruk direkte mot balansen skal ikke forekomme. For lån inntektsføres kun den delen som faktisk er brukt. Anordningsprinsippet skal benyttes ved regnskapsføringen. Det vil si at alle kjente inntekter og utgifter skal medtas i drifts- og investeringsregnskapet for vedkommende år, enten de er betalt eller ikke når regnskapet avsluttes. Alle utgifter skal regnskapsføres brutto. Det skal således ikke gjøres fradrag for tilhørende inntekter til utgiftspostene, og inntektspostene skal ikke fremstå med fradrag for eventuelle utgiftsposter.

Anleggsmidler og omløpsmidler

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk for kommunen er i balanseregnskapet klassifisert som anleggsmidler (anskaffelseskost på minst kr 100 000 og økonomisk levetid på minst tre år). Andre eiendeler er omløpsmidler. Fordringer knyttet til egen vare- og tjenesteproduksjon, samt markedsbaserte verdipapirer som inngår i en handelsportefølje er omløpsmidler. Utgifter som påløper for å opprettholde et anleggsmiddels kvalitetsnivå utgiftsføres i driftsregnskapet. Utgifter som representerer en standardheving av anleggsmiddelet, utover standarden ved anskaffelsen, utgiftsføres i investeringsregnskapet og aktiveres som anleggsmiddel i balansen. Tilskudd til investeringer føres brutto, og det gjøres således ikke fradrag for disse ved aktivering og avskrivning av anleggsmidlene. Det foretas lineære avskrivninger, det vil si et fast avskrivningsbeløp hvert år, jf. forskriftens § 3-4, annet ledd. Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

Gjeld

Langsiktig gjeld er knyttet til formålene i kommunelovens § 14-14. All annen gjeld er kortsiktig gjeld.

Selvkost

På en rekke områder er selvkost satt som den rettslige rammen for hva kommunen kan kreve av brukerbetalinger/gebyrer. Selvkostregnskapet er ført i tråd med kommunelovens § 15-1 og forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). På følgende områder kreves det brukerbetalinger/gebyr (over tid) til maksimum selvkost:

- skolefritidsordning
- opphold i institusjon
- hjemmehjelpstjenester

På følgende områder kreves det brukerbetalinger/gebyrer (over tid) til selvkost:

- vann
- avløp
- slam
- renovasjon
- feiing
- plansaker (private)
- bygge- og delesaker
- oppmåling
- utslippstillatelser
- eierseksjonering

Note 2 Kommunens organisering

Sola kommune er organisert etter en to-nivåmodell med 40 virksomheter per 31. desember 2020, fordelt på tjenesteområdene oppvekst og kultur (30), levekår (5), samfunnsutvikling (3) og økonomi og organisasjon (2).

Kommunen er medeier i følgende interkommunale selskap (IKS) og interkommunale samarbeid (IS):

- IVAR IKS (interkommunalt vann-, avløps- og renovasjonsverk)
- Rogaland brann og redning IKS
- Stavangerregionen havn IKS
- Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS
- Sørmarka flerbrukshall IKS
- Multihallen og Storhallen IKS
- Rogaland revisjon IKS
- Rogaland kontrollutvalgssekretariat IS

Note 3 Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet

Veilederen budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet utgitt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet er rammeverket for håndtering av investeringsregnskapet. Vurdering av framdrift for de enkelte investeringsprosjektene med påfølgende budsjettjusteringer ble gjort i forbindelse med budsjettoppfølginger per 30. april og 31. august 2020. Finansiering av prosjektene foretas samlet (porteføljeprinsippet) med unntak der det gis øremerkede tilskudd. Det vises til *bevilgningsoversikt – investering (2) §5-5*[\(lenke\)](#) der det gis en oversikt over budsjett og regnskap per 31. desember 2020 og regnskap 2019 for de enkelte prosjektene.

Note 4 Antall årsverk

Antall årsverk i kommunen de siste tre årene:

Pr dato	Årsverk
31.12.2020	1473
31.12.2019	1435
31.12.2018	1362

Dette gjelder hjemler som er besatt permanent eller midlertidig.

Note 5 Ytelser til ledende personer

Ytelse	Ordfører	Kommunedirektør	Tidligere kommunedirektør
Innberettet lønn	1 008 195	416 666	699 156
Innberettet andre ytelser	80 330	240	2 197

Note 6 Godtgjørelse/ytelser revisor

Kommunens revisor er Rogaland Revisjon IKS. Godtgjørelse til revisjonen var på kr 1 320 240 eksklusiv mva.

Hva	Timer	Beløp	Inkl. mva.
Forvaltningsrevisjon	458,5	440 160	550 200
Regnskapsrevisjon	500,3	480 240	600 300
Attestasjoner	280,5	269 280	336 600
Kontrollutvalg	136	130 560	163 200
Rådgivning	0	0	0
Totalt	1375,3	1 320 240	1 650 300

Note 7 Årets resultat/egenkapital-avsetninger

Driftsregnskapet er gjort opp med et positivt netto driftsresultat på kr 82,3 millioner. Det er i tråd med forskriftens § 4-3 1. ledd gjennomført strykninger av bruk av disposisjonsfond på til sammen kr 11,4 millioner. Mindreforbruk på kr 11,5 millioner er avsatt til disposisjonsfond i tråd med forskriftens § 4-3 2. ledd, slik at regnskapet avlegges uten verken merforbruk eller mindreforbruk.

Interne finanstransaksjoner drift	(Beløp i 1000)
Netto driftsresultat	82 294
- bruk av forrige års mindreforbruk	12 946
- dekking av forrige års merforbruk	-1 959
- finansiering av årets investeringer	-68 275
- netto avsetning til bundne fond	8
- netto avsetning til disposisjonsfond	-25 014
Framført til inndekning senere år	0

Investeringsregnskapet er avsluttet med et udekket beløp på kr 0. Netto utgifter til videre utlån er kr 13,9 millioner. Sum overføring fra drift og netto avsetninger beløper seg til kr 60,6 millioner.

Følgende oversikter viser inngående balanse, årets bevegelse og utgående balanse vedrørende egenkapitalavsetninger:

Mer-/mindreforbruk drift og udekket/udisponert investering

Regnskapsmessig mindreforbruk drift:	(Beløp i 1000)
Saldo per 01.01.	12 946
Disponert tidl. års mindreforbruk	-12 946
Mindreforbruk i år	0
Saldo per 31.12.	0
Udekket investering:	
Saldo per 01.01.	0
Dekket tidl. års udekket	0
Udekket i år	0
Saldo per 31.12.	0
Netto mer-/mindreforbruk udekket/udisponert per 31.12.	0

Fond, endring regnskapsprinsipper, egenkapitalavsetning og resultat

Fond	(Beløp i 1000)
Alle fond:	
Saldo per 01.01.	206 548
Avsetninger (drift og investering)	48 845
Bruk (drift og investering)	-16 196
Saldo per 31.12.	239 197
Disposisjonsfond:	
Saldo per 01.01.	140 223
Avsatt i driftsregnskapet	25 014
Brukt i driftsregnskapet	0
Brukt i investeringsregnskapet	0
Saldo per 31.12.	165 237
Bundne driftsfond:	
Saldo per 01.01.	42 692
Avsatt i driftsregnskapet	15 513
Brukt i driftsregnskapet	-15 521
Saldo per 31.12.	42 684
Ubundne investeringsfond:	
Saldo per 01.01.	5 577
Avsatt i investeringsregnskapet	0
Brukt i investeringsregnskapet	-675
Saldo per 31.12.	4 902

Bundne investeringsfond:

Saldo per 01.01.	18 056
Avsatt i investeringsregnskapet	8 318
Brukt i investeringsregnskapet	0
Saldo per 31.12.	26 373
Totalt alle typer fond per 31.12.	239 197

Endring regnskapsprinsipper:

Endring regnskapsprinsipper drift:

Ingen endringer i år	0
	12 955

Spesifisering saldo per 31.12.:

- påløpte feriepengar 1991	-15 574
- påløpte feriepengar 1993 (landbrukskontor)	-64
- opptjent mva.kompensasjon 1999	8 481
- påløpte renter 2000	208
- tilskudd ressurskrevende tjenester 2007	19 904
Saldo per 31.12.	12 955

Endring regnskapsprinsipper investering:

Saldo på denne kontoen er null både per 01.01. og per 31.12.

Endring regnskapsprinsipper drift og inv. per 31.12.	12 955
---	---------------

Sum egenkapitalavsetning og resultat:

Fri egenkapital per 31.12. (sum over-/underskudd og frie fond)	170 139
Bundne fond per 31.12.	69 058
Konto for prinsippendringer per 31.12.	12 955
Sum egenkapitalavsetning og resultat per 31.12.	252 152

Note 8 Arbeidskapital

Arbeidskapitalen defineres som omløpsmidler fratrasket kortsiktig gjeld. Den påvirkes av kortsiktige svingninger i kontantstrømmen og er et mål på kommunens likvide stilling.

Arbeidskapital (Beløp i 1000)

	Pr. 31.12.20	Pr. 31.12.19	Endring
Omløpsmidler	652 507	872 284	-219 777
Kortsiktig gjeld	346 397	524 565	178 169
Arbeidskapital pr. 31.12	306 110	348 335	-41 609

Drifts- og investeringsregnskapet:**Regnskap 2020****Driftsregnskapet**

Sum driftsutgifter	1 992 576
Sum driftsinntekter	2 124 137

Netto finansutgifter	49 267
Netto driftsresultat	82 294
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	453 436
Sum investeringsinntekter	406 729
Netto utgifter videreutlån	13 926
Netto utgifter i investeringsregnskapet	-60 633
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon)	-63 270
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-41 609

Note 9 Kasse og bank

Innestående på kasse og bank per 31. desember 2020 var samlet kr 422,4 millioner. Ubrukte lånemidler var kr 54 millioner og bundne skattetreksmidler var kr 38,3 millioner.

Note 10 Pensjonskostnader

Kommunen har kollektive pensjonsordninger (tjenestepensjonsordninger) for sine ansatte. For lærere gjennom Statens pensjonskasse og for øvrige gjennom Kommunal landspensjonskasse (KLP). For sykepleiere og lærere er ytelsene lovbestemt. For øvrige yrkesgrupper omfatter ordningene de tariffestede ytelser som gjelder i kommunal sektor. Fremtidig pensjonsytelse blir beregnet ut fra antall opptjeningsår og lønnsnivået ved pensjonsalder. Ordningen sikrer en brutto uførepensjon og omfatter i tillegg ektefellepensjon og barnpensjon. De ansatte har også rett til avtalefestet pensjon (AFP) etter bestemte regler. AFP er ikke forsikringsmessig dekket, og det er ikke avsatt midler i forsikringsordningen til fremtidig AFP-pensjoner.

Forskriftens § 3-5 sier at det skal regnskapsføres pensjonskostnad, og at pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser skal balanseføres tatt hensyn til estimatavvik per 1. januar. I tillegg skal arbeidsgiveravgift av premieavvik (premieavvik = differansen mellom pensjonspremie og pensjonskostnad) og av netto pensjonsforpliktelse henholdsvis kostnadsføres og balanseføres.

Premieavviket inkludert arbeidsgiveravgift får resultatmessig effekt. Sola kommune har et totalt positivt akkumulert premieavvik inkludert arbeidsgiveravgift per 31. desember 2020 på kr 70 millioner. Premieavvik oppstått til og med 2010 amortiseres/kostnadsføres over 15 år, premieavvik oppstått fra og med 2011 over 10 år og premieavvik oppstått fra og med 2014 over syv år. Årets premieavvik for 2020 er negativt på kr 783 000 inkludert arbeidsgiveravgift. Siden premieavviket er negativt, er det ikke avsatt noe til det særskilte disposisjonsfondet for pensjon i henhold til F- sak 3/17 «Bruk av årlig premieavvik» fra møte 24. januar 2017.

Pensjon (Beløp i 1000)	KLP *)	SPK *)	Totalt
Pensjonskostnad:			
Nåverdi årets opptjening	78 356	20 209	98 565
Rentekostnad påløpte pensjonsforpliktelser	56 711	10 875	67 586
Forventet avkastning pensjonsmidler	-64 663	-9 615	-74 277
Administrasjonskostnad	4 970	701	5 671
Årets netto pensj.kostn. inkl. adm.kostn.	75 374	22 171	97 545
Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser:			
Pensjonsmidler 31.12.	1 690 501	294 744	1 985 245
Brutto påløpt forpliktelse 31.12.	-1 651 124	-341 801	-1 992 925
Netto pensjonsforpliktelse 31.12.	39 377	-47 058	-7 681
Arb.giveravg. av netto pensj.forpl. 31.12.	5 552	-6 635	-1 083
Netto pensj.forpl. inkl. arb.giveravg. 31.12.	44 929	-53 693	-8 764
Akkumulert premieavvik:			
Premieavvik 01.01.			90 045
Amortisert premieavvik			-19 269
Årets premieavvik			-687
Akkumulert premieavvik 31.12.			70 090
Arb.avg. av premieavvik 31.12.			9 883
Premieavvik inkl. arb.giveravg. 31.12.			79 972
Estimatavvik:			
Estimert pensjonsmidler 01.01.	1 556 940	324 700	1 881 639
Estimatavvik 01.01.	50 358	-60 417	-10 058
Faktiske pensjonsmidler 01.01.	1 607 298	264 283	1 871 581
Estimert pensjonsforpl. 01.01.	1 660 937	406 790	2 067 727
Estimatavvik 01.01.	-93 079	-96 073	-189 152
Faktiske pensjonsforpl. 01.01.	1 567 859	310 717	1 878 576

Note 11 Kundefordringer

Kundefordringer er vurdert til kr 29,4 millioner mot kr 39,1 millioner ved forrige årsskifte. Det er foretatt avsetning for mulige tap med kr 541 000. Dette utgjør 1,84 prosent av den totale fordringsmassen. Grunnlaget for delkrederavsetningen er redusert med kr 2,3 millioner på bakgrunn av innbetaling eller vurdering som sikkert krav. Avsetningen for mulige tap utgjør 2 prosent av den justerte fordringsmassen, som over tid viser seg å være rikelig i forhold til faktiske tap.

Note 12 Varige driftsmidler

Anleggsgruppe (Beløp i 1000)	Akk.ansk.kost pr.01.01.	Årets tilgang	Årets avgang	Akk. av- og nedskr.	Nedl./ oppr. av KF	Bokf. verdi pr 31.12	Årets ord. avskr.	Årets nedskr.	Avskr.- prosent
Maskiner/utstyr/ transp.midler	119 257	20 876	0	-49 380	0	75 010	-15 743	0	5-10 %
Administrasjons- bygg	298 498	32 345	0	-21 689	0	303 180	-5 974	0	2 %
Skoler/barneh./ institusjoner	2 070 552	216 005	0	-626 521	0	1 616 083	-43 953	0	2-2,5 %
Idretts- og kulturbygg	3 999 879	4 072	0	-177 357	0	217 425	-9 169	0	2-2,5 %
Kommunale boliger	304 049	33 127	-36	-74 254	0	255 390	-7 496	0	2,50 %
Boliger for salg	23 487	1 390	-24 878	0	0	-	0	0	-
VAR- og veganlegg	1 136 357	12 729	0	-295 321	0	826 974	-26 791	0	2-5 %
Tomter	680 341	61 755	-3 386	-21 644		717 066	0	0	-
Totalt	5 032 421	382 298	-28 300	-1 266 166		4 011 127	-109 126	0	

Note 13 Aksjer og andeler

Aksjer og andeler (Beløp i 1000)

	Aksjekapital	Bokf. verdi	Eierandel
Lyse AS	1 008 983	88 200	8,74 %
Sola Bredbånd AS	21 600	22 051	100,00 %
Forus Næringspark AS	15 101	4 559	1,99 %
Ranso AS	8 000	3 980	50,00 %
Universtetsfondet for Rogaland AS	3 800	200	5,26 %
IVAR IKS		1 893	7,62 %
Rogaland Brann og Redning IKS		430	9,05 %
Rogaland Revisjon IKS		227	5,60 %
Interkommunalt arkiv i Rogaland IKS		83	8,50 %
Sørmarka Arena IKS		50	10,59 %
Mulitihallen og Storhallen IKS		5 899	10,59 %
Stavangerregionen havn IKS		0	16,75 %
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat IS		60	
KLP (egenkapitalinnskudd)		45 127	
Jåsund Utviklingsselskap AS	1 000	10 200	34,00 %
Risavika Bioproduction AS	1 020	600	11,77 %
Øvrige aksjer/andeler		197	
Sum aksjer og andeler 31.12.		183 755	

Note 14 Innlån

Innlån (Beløp i 1000)	Saldo 01.01.	Nye lån	Re-finansiering	Avdrag *)	Endr. regn.prinsipp	Saldo 31.12.	Renter/om-kostninger	Type rente **)
Kommunalbanken AS	986 607	69 000	-	256 245	-142 685	0	656 677	13 529 Flytende
KLP Kommunekreditt AS	112 429	0		214 236	0	0	326 665	4 536 Flytende
Den norske bank ASA (sert.lån)	391 909	0		-155 253	-29 656	0	207 000	4 823 Flytende
Danske Bank AS (sert.lån)	0	0		-	0	0	0	0 Flytende
Skand. Ensk.banken AB/NUF (obl.lån)	0	0		-	0	0	0	0 Fast
Nordea Bank Norge ASA (sert.lån)	148 539	0		-112 958	-35 581	0	0	761 Flytende
Swedbank Norge NUF (sert.lån)	310 000	0		256 245	0	0	566 245	7 890 Flytende
Skand. Ensk.banken AB/NUF (sert.lån)	0	0		17 542	-17 542	0	0	333 Flytende
SR-bank (sert.lån)	0	0		36 433	0	0	36 433	0 Flytende
Finansielle leieavtaler (leasing)	0	4 189		0	-456	0	3 732	50 -
Justeringsavtaler mva. ***)	0	0		0	0	0	0	- -
Anordning avdrag langsiktig gjeld	-127 119	-		-	119 094	0	-8 025	- -
Rentebytteavtaler ****)	-	-		-	-	-	-	2 894 Flytende til fast
Omkostninger kontofører	-	-		-	-	-	-	200
Sum lån ekskl. formidlingslån	1 822 365	73 189	0	-106 826	0	1 788 727	35 016	
Husbanken (formidlingslån)	340 986	80 000		0	-34 079	0	386 906	6 283 Fast/flytende
Rentebytteavtaler ****)	-	-		-	-	-	-	-586 Fast til flytende
Sum formidlingslån	340 986	80 000	0	-34 079	0	386 906	5 697	
Sum innlån	2 163 350	153 189	0	-140 905	0	2 175 634	40 713	

*) Betalt avdrag (eksklusive formidlingslån) kr 122,8 millioner, som består av følgende komponenter:

- Minimumsavdrag ifølge kommunelovens § 14-18 etter forenklet modell kr 63,4 millioner.
- Tillegg utover minimum kr 25,9 millioner.
- Nedbetaling av byggelån (leiligheter for salg) kr 17,5 millioner.

**) Rente med binding under ett år er her definert som flytende, og rente med binding ett år og mer som fast.

***) Regelverk vedr. utbyggers andel av justeringsmva. (iht. avtale), har vært å håndtere denne som langsiktig gjeld med nedbetaling i takt med årlige utbetalinger fra Skatteetaten. I hht. GKRS-notat av 22.06.17 skal utbyggers andel ikke lenger bokføres som langsiktig gjeld, og er derfor korrigert. Korrigering er, iht. nevnte notat, gjort direkte i balansen.

****) Kommunen hadde pr. 31.12. følgende rentebytteavtaler:

- fem mot ordinære kommunale lån (ekskl. formidlingslån) på til sammen kr 260,0 millioner med utløp i perioden 2018-2022
- en mot formidlingslån på kr 30,9 millioner med utløp i 2021

Formålet med sikring av ordinære lån er økt forutsigbarhet gjennom økt andel langsiktig gjeld til fastrente. Formålet med sikring av formidlingslån er å oppnå en

rentegevinst. Rentebytteavtalene er forankret i pkt. 6 i kommunens finansreglement.

Note 15 Utlån

Utlån (Beløp i 1000)	Saldo 01.01.	Utlån	Avdrag	Tapsføring	Saldo 31.12.	Renter
Lyse Energi AS	166 079	0	-8 741	0	157 338	4 252
Formidlingslån (Husbanken)	343 673	-20 125	72 538	-857	395 229	7 486
Sosiale utlån	27	0	-4	0	23	-
Sum utlån	509 779	-20 125	63 793	-857	552 590	11 737

Renter på lån til kommunale foretak er 3 mnd. NIBOR med tillegg på 1 prosentpoeng. Kommunens fordring overfor Lyse Energi AS er et ansvarlig lån. Renten på lånet er 3 mnd. NIBOR med tillegg på 2 prosentpoeng. Sosiale utlån er rentefrie lån.

Note 16 Gebyrfinansierte selvkosttjenester

Gebyrfinansierte selvkosttjenester (Beløp i 1000)	Vann	Avløp *)	Renovasjon	Feiing	Slam	Utslipps-tillatelser**)	Plansaker (private)	Bygge- og delesaker	Opp-måling	Eier-seksjonering **)
Driftsinntekter	33 142	45 097	27 567	1 874	352	63	873	6 151	1 946	336
Driftskostnader	29 932	36 812	25 739	2 006	310	158	1 943	4 658	2 392	264
Netto kapitalkostnader	6 591	11 242	512	0	0	0	127	110	59	0
Indirekte kostnader	1 322	1 018	713	36	71	23	300	937	202	130
Over-/underskudd	-4 703	-3 975	602	-168	-29	118	1 498	445	-708	-58
Fond / fremf. undersk. 01.01.	12 947	3 757	757	816	-327	0	2 224	0	2 003	0
Kalk. rente av selvkostfond	147	25	15	10	-5	0	21	3	23	0
Fond / fremf. undersk. 31.12.	8 391	-193	1 374	658	-361	0	747	448	1 319	0

*) På avløp er det per 31.12. fremførte underskudd som må dekkes inn de påfølgende år.

**) På utslippstillatelser og eierseksjonering var det per 31.12. underskudd. I tråd med selvkostforskriften er det ikke lenger lov å overføre disse underskuddene til påfølgende år for inndekning.

Feietjenestene kjøpes fra Rogaland brann og redning IKS.

Note 17 Garantisaker avsluttede investeringsprosjekter

Kommunestyret vedtok ved behandling av k-sak 34/16 *Årsrapport og årsregnskap 2015 Sola kommune med kommunale foretak* punkt 3 a. å avsette kr 4,5 millioner på et garantifond til dekning av garantisaker. Saldo på fondet er per 31.12.2020 kr 2,9 millioner.

Garantisaker avsluttede investeringsprosjekter

PNR	Prosjekt	Beløp
39082	Myklebust felt CB-6-12-13, 38 leil. (avsluttet)	33 621
39081	Myklebust felt CB-8-11-14, 22 rekkehus (avsluttet)	576 751
Sum		610 372

Note 18 Kapitalkonto

Kapitalkontoen viser den egenkapitalfinansierte delen av anleggsverdiene.

Kapitalkonto (Beløp i 1000)	Beløp
Saldo per 1.1.2020	-2 191 317
Aktivering av fast eiendom og anlegg	-361 422
Salg av fast eiendom og anlegg	28 299
Av- og nedskrivning av fast eiendom og anlegg	93 383
Aktivering utstyr/maskiner/transportmidler	-20 876
Salg av utstyr/maskiner/transportmidler	
Av- og nedskrivning av utstyr/maskiner/transportmidler	15 743
Økning egenkapitalinnskudd KLP	-3 557
Kjøp øvrige aksjer/andeler	-6 499
Korreksjon KF	188
Økning pensjonsforpliktelser	-74 842
Økning pensjonsmidler	-103 605
Økning skyldig arb.avg. av netto pensjonsforpliktelser	-25 161
Bruk av lånemidler	216 459
Betalte avdrag på eksterne lån	-140 906
Nye utlån	-72 538
Mottatte avdrag på utlån	28 758
Tap på utlån	857
Saldo per 31.12.2020	-2 617 036

Note 19 Garantiansvar

Garantiansvar (Beløp i 1000)	Restbeløp	Utløper
IVAR IKS	318 125	2049
Rogaland Bedriftsidrettskrets *)	19 800	2032
Forus Utvikling AS	22 000	2031
Ranso AS	13 083	2033
Eventyrberget Foreldrelagsbarnehage BA	3 502	2032
A2 Holding AS	500	2022
Rogaland Brann og Redning IKS	203	2025
Sola Fotballklubb	3 951	2022
Sola BMX	330	2023
Sola turn garanti lån	5 000	2025
Sola turn garanti spillemidler*	9 600	2037
Stavangerregionen Havn IKS	42 646	2021-2038
Sørmarka Arena IKS	34 638	løpende
Multihallen og Storhallen IKS	8 902	løpende
Sum garantiansvar per 31.12.	482 281	

*) Gjelder garanti for at anlegget nyttes til idrettsformål m.m.

4.4 Revisjonsberetning Sola kommune

Klikk her for å lese [revisjonsberetningen.](#)

4.5 Balanse

Balanseregnskapet §5-8 (Beløp i 1000)	31.12.20	31.12.19
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	6 732 720	6 331 374
I. Varige driftsmidler	4 011 130	3 766 257
1. Faste eiendommer og anlegg	3 936 119	3 696 379
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	75 011	69 878
II. Finansielle anleggsmidler	736 345	683 478
1. Aksjer og andeler	183 755	173 699
2. Obligasjoner	0	0
3. Utlån	552 590	509 779
III. Immaterielle eiendeler		
IV. Pensjonsmidler	1 985 245	1 881 639
B. Omløpsmidler	652 507	802 297
I. Bankinnskudd og kontanter	422 412	542 271
II. Finansielle omløpsmidler	0	0
1. Aksjer og andeler	0	0
2. Obligasjoner	0	0
3. Sertifikater	0	0
4. Derivater	0	0
III. Kortsiktige fordringer	230 095	260 026
1. Kundefordringer	150 145	156 720
2. Andre kortsiktige fordringer	0	0
3. Premieavvik	79 950	103 306
Sum eiendeler	7 385 227	7 133 671
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	2 869 188	2 422 348
I. Egenkapital drift	207 922	194 443
1. Disposisjonsfond	165 237	140 223
2. Bundne driftsfond	42 684	42 692
3. Merforbruk i driftsregnskapet	0	-1 419
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	0	12 946
II. Egenkapital investering	31 275	23 633
1. Ubundet investeringsfond	4 902	5 577
2. Bundne investeringsfond	26 373	18 056
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	0	0
III. Annen egenkapital	2 629 991	2 204 272
1. Kapitalkonto	2 617 036	2 191 317
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	12 955	12 955
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	0	0
D. Langsiktig gjeld	4 169 642	4 257 362

I. Lån	2 175 634	2 163 350
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	1 373 981	1 378 140
2. Obligasjonslån	0	0
3. Sertifikatlån	801 653	785 211
II. Pensjonsforpliktelse	1 994 008	2 094 011
E. Kortsiktig gjeld	346 397	453 962
I. Kortsiktig gjeld	346 397	453 962
1. Leverandørgjeld	112 801	29 946
2. Likviditetslån	0	0
3. Derivater	0	0
4. Annen kortsiktig gjeld	233 596	423 268
5. Premieavvik	0	748
Sum egenkapital og gjeld	7 385 227	7 133 671
F. Memoriakonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	-54 034	-117 304
II. Andre memoriakonti	-30 907	-17 415
III. Motkonto for memoriakontiene	84 941	134 720

5 Kommunens tjenesteområder

5.1 Kommunedirektør med sentrale staber

5.1.1 Tjenesteområdebeskrivelse

Samarbeid internt, både mellom kommunen og innbyggerne og innbyggerne imellom, er sentralt for å skape et godt lokalsamfunn for alle. Stabene har en viktig rolle i å støtte virksomhetene i dette arbeidet, og samtidig finne nye måter å utvikle faglig, økonomisk og sosialt bærekraftige løsninger i fellesskap.

Kommunedirektørens stab består av kommuneadvokat, organisasjonsavdelingen og økonomiavdelingen. Fra og med 01.01.2021 er organisasjonsavdelingen satt sammen av HR, innbygger- og politikerkontakt, IT/digitalisering, beredskap, og dokumentcenter. Økonomiavdeling består av budsjett- og økonomistyring, regnskap, innkjøp og kontrakt, samt lønn som er flyttet over fra organisasjonsavdeling fra og med 01.01.2021.

5.1.2 Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Avvik i kr	Avvik i %
101-Kommunedirektør	10 389	9 734	10 376	642	6,2 %
103-Organisasjonsavdeling	44 196	72 570	71 681	-889	-1,2 %
104-Økonomiavdeling	14 117	15 712	17 130	1 418	8,3 %
Sum	68 702	98 017	99 188	1 171	1,2 %

Samlet resultat for kommunedirektør med sentrale staber viser et mindreforbruk på kr 1,2 millioner sett opp mot justert budsjett, noe som utgjør 1,2 prosent av en netto budsjetttramme på kr 99,2 millioner. Mindreforbruket skyldes i hovedsak vakante stillinger i forbindelse med permisjoner og langtidssykefravær, samt betydelig mye mindre tjenestereiser og kurs i løpet av 2020.

5.1.3 Dette jobbet vi med

Økonomiavdelingen

Budsjettprosess, omstilling og rapportering

Team budsjett- og økonomistyring har i løpet av 2020 jobbet med utarbeidelse av handlings- og økonomiplan og årsbudsjett, samt med oppfølging av årsbudsjettet og rapportering til administrativ og politisk ledelse. Teamet har hatt et tett samarbeid med fagstabene i arbeidet med konkretisering av omstillingstiltak i hele kommunen på om lag 50 millioner, som skal realiseres fra og med 2021.

Det har vært et stort fokus på økonomistyring gjennom kontroll, rådgiving og veiledning av avdelingsledere, virksomhetsledere, fagsjefer og kommunalsjefer. Med bakgrunn i målet om bedre kostnadskontroll ble det innført nytt

økonomistyringssystem (Framsikt) for alle ledernivå. Alle ledere i kommunen har fått opplæring i bruk av verktøyet og bruker det aktivt fra 2021. Målet med innføringen av verktøyet var å gjøre viktig beslutningsinformasjon som økonomi, sykefravær og andre produksjonsdata lett tilgjengelig for ledere.

2020 har vært et annerledes år også for teamet på budsjett- og økonomistyring. Covid-19 har ført til flere nye forhold å rapportere på, både karantenehotell, testsenter og smittesporing. Det har vært tett dialog mellom økonomirådgiverne og virksomhetsledere i arbeidet med å utarbeide gode analyser og prognoser til kommunalsjefene, og teamet har fulgt opp ordninger for å søke om tilskudd og refusjon av kostnader knyttet til koronaviruset.

Regnskap og fakturabehandling

Regnskap har hatt fokus på videre effektivisering av fakturaflyten. Andelen inngående elektroniske fakturaer har økt til 92,9% i 2020. FakturaFirewall som forsystem stopper feilmerkede fakturaer før mottak i Sola kommune, og ber leverandørene korrigere feil. Dette har bidratt til at andelen fakturaer som sendes til godkjenning i virksomhetene uten manuell behandling av regnskapsteamet har økt fra 27,3% i 2019 til 71,9% i 2020. Det har gått mye ressurser til innføringen av FakturaFirewall og det har vært høyt fokus på informasjon internt. Mange leverandører har også hatt behov for ekstra støtte og hjelp for å få orden på merking av sine fakturaer.

Den robotiserte prosessen for momskontroll ble etter lang tids testing satt i produksjon 11. desember 2020. Etter denne datoen har roboten kontrollert momsen i 57,3% av fakturaene som ble plukket ut til kontroll. Dette representerer rundt 7 timer spart tid, som vi har kunnet disponere til å håndtere økt volum uten å øke bemanning.

Sola kommune har også høyt fokus på elektroniske løsninger for utgående fakturaer. Her har vi fått drahjelp fra fakturadistribusjonen som ble innført i årsskiftet 2018/2019. Andelen fakturaer som går til print på papir har blitt redusert fra 10,4% i 2019 til 6,7% i 2020. Kommunen har også tilgjengelig portal der kundene våre kan få oversikt over fakturaene sine og søke om betalingsutsettelse, samt portal der de kan få oversikt over eventuelle inkassosaker i kommunen.

Sola kommune tok i bruk inkassosystemets nye SvarUt-modul i april 2020. Per medio mars 2021 har kommunen sendt ut 2 250 brev via modulen, hovedsakelig inkassovarsler og betalingsoppfordringer. Leverandøren utvikler også maler for utsending av avdragsgiroer og purringer via modulen. Estimert årlig besparelse, inkludert porto og saksbehandlingstid, er med dagens volum kr 28 000.

Vi har også tatt i bruk modul for elektronisk oversending av begjæringer til namsmannen (ELSA). Dette medfører redusert tidsbruk ved registrering av avholdte utleggsforretninger. Implementering av nye moduler, og automatisering av prosesser, frigjør kapasitet til å håndtere økt volum med dagens bemanning. Frigjort kapasitet vil også kunne benyttes til å løse inkassosaker uten rettslig pågang. Utenrettslige løsninger er mer tidkrevende, men begrenser kommunens gebyrrisiko i form av forskuttering av rettslig salær. Fra et skyldnerperspektiv vil utenrettslig inkasso være særlig til gunst for utsatte grupper med langvarige eller gjentatte betalingsproblemer.

Lønn

Lønn ble overført til økonomiavdeling fra 01.01.2021. Det vil bidra positivt for lønnsteamet å få et større arbeidsmiljø med spisskompetanse på regnskapsføring som har tett tilknytning til hva de får fra lønnsregnskapet (HRM). Lønn jobber sammen med regnskap og økonomi i mange sentrale og viktige områder som årsoppgjør, avstemminger (både i balanse og drift), bankgodkjenninger og utbetalinger, utleggstrekk, terminoppgjør (skatt og AGA) og ikke minst pensjonsrapportering (KLP, aktuarberegning, pensjons- og reguleringspremie).

I løpet av 2020 har det vært stort fokus på internkontroll og vi har tatt i bruk lønnsjournal på web hvor det legges til rette for månedlig internkontroll av lønn fra respektive ledere. Lønnsjournal på web sendes ut til ca. 173 enheter, og enhetene får bedre kontroll på lønnsutbetalingen og gir bedre innsikt i hva som eventuelt må rettes før lønnsutbetaling på sine ansatte. Som følge av denne elektroniske kontrollen har lønnsteamet muligheten til å endre feilføringer, noe som gir bedre kvalitet i lønnsutbetalingen.

Team lønn har også hatt fokus på robotisering av arbeidsprosesser. Den digitale medarbeideren har overtatt flere importjobber fra eksterne systemer og gitt teamet rapporter som tidligere ikke har vært mulig. Den digitale medarbeideren utfører i dag fem prosesser for lønn, disse er nærmere omtalt under RPA i organisasjonsavdeling.

Innkjøp og kontrakt

Innkjøp og kontrakt har i 2020 hatt fokus på kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, herunder kontroll av leverandører tilknyttet bygging av nytt sykehjem og Sola kirke. Det har også blitt utført internkontroll av kommunens egne anskaffelser. Hensikten med denne kontrollen er å påse at anskaffelser utført av kommunen foretas i henhold til gjeldende lovverk for offentlig anskaffelser. Sola kommune har også interkommunalt innkjøpssamarbeid med Sandnes, Stavanger og Randaberg om store anskaffelser. Hensikten med denne er effektiv ressursbruk, optimalisering av innkjøpsprosesser og bedre avtaler med gunstige priser.

Innkjøpsstrategi for Sola kommune 21-24 ble sist revidert i Administrasjonsutvalget. Målet med innkjøpsstrategi er at kommunen skal fremstå som en saklig og profesjonell part, som gjennom solide innkjøps- og oppfølgingsrutiner etablerer avtaler som er gunstige for både kommunen og for næringslivet. Dette oppnås ved overholdelse av regelverket, gode interne rutiner og grundige behovsanalyser. Sola kommune skal være en profesjonell innkjøpsaktør, hvor målet er å sikre god behovsdekning og riktig kvalitet, til lavest mulig pris. Det er viktig at Sola kommune kan vise til god avtalelojalitet og etterlevelse av anskaffelsesregelverket. Innkjøpsstrategien skal danne grunnlag for økt etterlevelse av regelverket for offentlige anskaffelser, gode og riktige innkjøp, samt ivareta kommunens sosiale ansvar. I tillegg skal innkjøpsstrategien bidra til å realisere anskaffelsesregelverkets målsetting om økt verdiskapning i samfunnet, gjennom mest mulig effektiv ressursbruk ved offentlige anskaffelser.

Utover dette jobbes det aktivt med inngåelse av nye rammeavtaler, samt kontraktsoppfølging av eksisterende avtaler.

Organisasjonsavdeling

Kommunikasjon

Vi startet året preget av optimisme i nytt rådhus. Kommunikasjon hadde en del oppgaver knyttet til overgangen for ansatte og innbyggere i nytt rådhus. I februar hadde vi stor innflytningsfest for ansatte og innbyggere, og responsen fra Solabuen var overveldende. Så endret hverdagen seg og mange prosjekter måtte settes til side. Kommunikasjon har brukt mesteparten av ressursene i 2020 på håndtering av Covid-19. Vi har nytt godt av et sterkt regionalt samarbeid med nabokommunene på kommunikasjonsfeltet. At de fire kommunene gikk i takt og hadde dette tette samspillet regner vi med at var med på å opprettholde tilliten fra befolkningen og at de har følt seg godt informert.

Den raskt skiftende situasjonen gjorde at vi i påvente av et mer tilpasset intranett lagde oss et godt, gammeldags internt nyhetsbrev som blir sendt ut på e-post. 1800 ansatte får nå tilgang på raske oppdateringer signert kommunedirektøren når det er behov for det. I tillegg har vi også fått prioritert støtte til fagavdelingene i arbeidet med enkelte planer og strategier.

Digitalisering og IKT

Året startet med tilbakeflytting til rådhuset. Det ble bygget nytt datasenter og utstyr fra flere lokasjoner ble nå samlet i ett datarom. Ny IT-infrastruktur i form av nytt trådløst nett kom på plass, og nye laptop ble kjøpt inn til de ansatte på huset for å kunne utnytte husets nye muligheter og bidra til en mer mobil måte å jobbe på.

Et nytt flåtestyringsverktøy ble satt opp, dette gjør det mulig å sikre en mer effektiv og sikker håndtering av mobile enheter ved at en styrer oppsett/tilganger sentralt.

Prosjektet som innebar å skifte alle prosjektorbaserte SMARTboards på skolene med store interaktive flatskjermer er fullført i året som har gått, og alle klasserom er nå utstyrt med gode lyssterke skjermer.

Ved innflytting i nytt rådhus begynte vi å streame kommunestyremøter fra kommunestyresalen. Dette ble midlertidig utvidet til også å omfatte møter i formannskapet samt utvalg for levekår, plan og miljø, samt oppvekst, som følger av restriksjoner på hvor mange som kunne samles fysisk i 2020.

Innføring av Microsoft 365

Planen fra årsstart var å bruke 2020 til å planlegge og forberede innføring av Microsoft 365. Selve implementeringen skulle starte i 2021. Da pandemien inntraff og sendte alle på hjemmekontor ble behovet for et godt verktøy for videomøter og samhandling prekært. Teams, i en begrenset form, ble hasteinnført i hele organisasjonen slik at ansatte skulle kunne jobbe hjemmefra og også gi innbyggere nødvendige tjenester. Det ble gitt opplæring i form av brukerveiledninger og digitips-videoer som ble publisert både i et felles Sola kommune-teamet og på intranett.

I løpet av første halvår ble det satt opp kartleggingsmøter for å forberede innføring av Microsoft 365. Formålet var å kartlegge de ansattes digitale arbeidshverdag slik den var, hvilke utfordringer de hadde med dagens løsninger, flaskehalser i digitale arbeidsmåter og ønsker de hadde for forbedring. Funn fra kartleggingen ble brukt i planleggingen av opplæring og implementering av Office 365.

Selve implementeringen i virksomhetene startet i november 2020. Før jul 2020 ble Office 365 implementert hos organisasjonsavdelingen, økonomi, politisk sekretariat og alle fagstabene. Lanseringsplanen fortsetter utover våren 2021.

RPA

Regelstyrte og repetitive oppgaver ble kartlagt og klargjort for robotisering og/eller integrering med andre løsninger for å forenkle og effektivisere arbeidsprosesser. Følgende RPA-oppgaver er realisert eller startet opp i 2020:

For avdeling lønn har den digitale medarbeideren overtatt flere importjobber fra eksterne system og gitt teamet rapporter som tidligere ikke har vært mulig. Den digitale medarbeideren utfører i dag fem prosesser for lønn:

- Reiseregninger blir automatisk kontrollert og godkjent, og feil art/konto som følge av forskjell på systemene blir korrigert.
- Den digitale medarbeideren foretar en automatisk levering av data mellom kommunens personalsystem, og oppdager nå avvik som tidligere ikke har blitt fanget opp.
- Import av introduksjonsstønad og kvalifiseringsstønad fra NAV. Variable transaksjoner fra NAV blir automatisk importert, kontrollert og godkjent før lønnskjøringen. Den digitale medarbeideren oppdager automatisk feil.
- Variable transaksjoner fra Telenor blir automatisk importert, kontrollert og godkjent før lønnskjøringen hver måned.
- Lønn importerer timelister fra timeregistreringssystemet i HRM hver måned.

For dokumentsenderet er det påbegynt en prosess for ekspedering i Websak. Journalposter som ekspederes fra Websak via SvarUT går til mottakers digitale postkasse, men kun hvis de er påført fødselsnummer/organisasjonsnummer. Når dette mangler blir brevene automatisk skrevet ut og sendt som vanlig post. Hvis den oppdager feil, søker den opp personen eller firmaet i Folkeregisteret eller Brønnøysundregisteret.

Regnskapsteamet kontrollerer MVA på alle fakturaer. Den digitale medarbeideren utfører i dag alle delprosesser av MVA-kontrollen, samtidig som den fanger opp vanlige konteringsfeil. Det jobbes med å videreutvikle prosessen og identifisere nye delprosesser. Produksjonen ble satt i gang i desember 2020.

For regnskapsteamet ble det påbegynt en prosess for å sende ut betalingspåminnelse på SMS. Tre-fire dager etter forfall av faktura, vil den digitale medarbeideren sende ut en «hyggelig» SMS fra kommunen til kunden, med påminnelse.

HMS og kvalitet

I 2020 har de prioriterte områdene vært drift, pandemi og omstilling. Kultur- og kompetansebygging, arbeidsmiljø og nærværarbeid og HMS i prosesser er løftet i 2020.

Arbeidet har foregått i samarbeid mellom ledelse, ansatte og medvirkningsapparatet. Å bygge HMS-kultur har i 2020 fortsatt gjennom satsning på kvalitetsteamets rolle og funksjon. På grunn av pandemien videreføres denne satsning i 2021.

Sola kommune har fokus på inkluderende arbeidsliv og sykefravær. Sykefraværet totalt for 2020 var 8,7 prosent. Fra 2019 til 2020 er sykefraværet økt med 1 prosentpoeng, fra 7,7 prosent totalt i 2019. Det jobbes systematisk og målrettet med å redusere sykefraværet. Innsatsen er spesielt rettet mot lange og/eller hyppige gjentakende sykefravær og forebyggende arbeidsmiljøarbeid. Det har vært særlig fokus på leders rolle og ansvar inn i dette arbeidet.

Medarbeiderundersøkelsen 10-faktor ble gjennomført for tredje gang i oktober 2020. Oppfølgingsarbeidet er en viktig del av undersøkelsen og fortsetter fram til neste medarbeiderundersøkelse i 2022.

Risikoen for å bli utsatt for vold og trusler varierer etter næring og yrke. Vold og trusler kan potensielt skje i alle næringer og yrker, spesielt der arbeidstakerne må forholde seg til tredjepersoner. Det er lagt ned arbeid i risikovurderinger og tiltaksplaner av arbeidsmiljøet til ansatte, og dette arbeidet vil fortsette.

Avvik er fast tema i HMS-opplæringen, og på forespørsel bistår enkeltvirksomheter i arbeidet med avvik. Vernetjenesten er en viktig samarbeidspartner i arbeidet med fokus og opplæring i avvik og avviksbehandling.

Informasjonssikkerhet

Som kommune forvalter vi store mengder data for å kunne utøve tjenester til kommunens innbyggere. Å sikre informasjonens konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet er grunnleggende for å skape tillit mellom innbyggere og kommunen. I forbindelse med drift, pandemiarbeid og omstilling er ivaretagelse av informasjonssikkerhet en forutsetning. I 2020 har det blitt sendt ut e-læringskurs i informasjonssikkerhet til alle ansatte. Sikkerhetsmåned i oktober ble i 2020 arrangert i samarbeid med DigiRogaland med felles webinar og nyhetsartikler.

2020 har gitt et løft i kommunens digitale utvikling. Ikke bare på grunn av pandemien, men også innen velferdsteknologi. Kommunen er opptatt av å sikre informasjonssikkerheten i overgangen til teknologiske løsninger.

GDPR og personvern

2020 har som foregående år vært preget av veiledning, informasjon, registrering av behandlinger. Året har vært preget av høyt aktivitetsnivå og smittevernsarbeid. Personvernombudet (PVO) har bidratt til løsninger og refleksjoner rundt registreringsarbeid og smitteoppfølging. PVO har arbeidet tett med

levekårstjenesten både i dette arbeidet og med velferdsteknologi. PVO koordinerer innsynsbegjæringer som omfatter mer enn en tjeneste, totalt 25 saker.

PVO har også egen internkontroll på avvik som potensielt er risiko for personopplysnings-sikkerheten. PVO veileder når det utarbeides databehandleravtaler og når det skal gjennomføres ROS og DPIA (personvernkonsekvens-utredning).

Det er meldt inn 275 avvik med potensiell trussel for personopplysningssikkerheten, hvorav syv ble meldt videre til Datatilsynet. PVO meldte selv inn fem avvik og skrev to interne notat med krav om oppfølging. Det oppleves positivt at ansatte i organisasjonen melder avvik da det bidrar til økt bevissthet. Egne rapporter sendes kommunalsjefene to ganger i året.

2020 har vist at vi har en vei å gå for å involvere PVO tidligere i prosesser og prosjekter slik loven krever. PVO ønsker å ha en proaktiv rolle framover, det vil øke tilliten til funksjonen og være mer effektivt for organisasjonen. Samarbeidet med andre staber og tjenesteområdene er viktig for at PVO skal løse ombudsrollen optimalt.

Opplæring

KS læring er en nasjonal løsning for deling av kunnskap og kompetanseheving for ansatte i kommuner. I denne opplæringsportalen finnes over 15 000 kompetansehevingstiltak og kurs tilgjengelig for ansatte, og i Sola kommune ble KS- læring rullet ut til ansatte i november 2020. Utrullingen ble kombinert med kurs i informasjonssikkerhet som gikk ut til alle ansatte høsten 2020. KS-læring åpner for nye muligheter for ansatte å ta kurs både fra egen kommune og fra andre innen alle tjenesteområder.

Læringer

Det jobbes godt og aktivt med å legge til rette for gode læreløp og med rekruttering av nye læringer til kommunen. Det er viktig at lærlingene blir godt mottatt og får den opplæringen de har krav på. Lærestedet er sammen med opplæringskontoret ansvarlig for å sikre kontinuerlig veiledning og vurdering i tråd med kravene i læreplanen.

I 2019 ble det vedtatt endringer i finansieringsmodellen for læringer. Erfaringene så lang har vist at det kan bli nødvendig å revidere modellen i løpet av 2021, også for å kunne jobbe mer målrettet for å kunne øke antall læringer i kommunen.

Rekrutteringen av nye læringer er godt i gang og vi planlegger å ta inn læringer innen fagområdene helsefag, barne- og ungdomsarbeiderfaget og muligens anlegg/idrettsfag. Videre jobbes det med å få på plass faglige ledere for å kunne ta imot læringer innen kontor- og administrasjonsfaget og IKT til neste år.

Ved utgangen av 2020 var det i alt 30 læringer i Sola kommune. 14 læringer fullførte læretiden i 2020 og tok fagprøve i sitt fag i løpet av året.

Beredskap

Beredskapsarbeidet har i 2020 vært preget av håndtering av Covid-19. Mye av arbeidet har vært knyttet opp til arbeidet i beredskapsstab og beredskapsledelsen, og til å sette organisasjonen i stand til å håndtere utfordringene som pandemien har ført med seg. Arbeidet med covid- 19 har også betydd organisering og gjennomføring av smittesporing, opprettelse og drift av testsentrene i Risavika og på flyplassen og planlegging for massevaksinerings.

Deler av tjenestetilbudene har lagt om måten tjenestene leveres på, og det har krevd utarbeidelse av nye rutiner, kontinuitetsplaner og evalueringer.

Deler av kommunens øvrige arbeid med beredskap har derfor i 2020 vært stilt i bero, og organisasjonen har etter året 2020 et etterslep av oppgaver knyttet til beredskap.

5.1.4 Veien videre

Vi skal ha stort fokus på en god økonomistyring og en godt forankret budsjettprosess både internt i organisasjonen og hos folkevalgte. Kommunen er i en stor omstilling. Stabene vil ha fokus i årene framover på å bistå virksomhetene i gjennomføring av omstilling. Sammen med andre tjenesteområder legger vi stor vekt på innovasjon, nyskapning og nytenkning.

Satsingen på digitalisering og automatisering av rutinebaserte arbeidsprosesser vil frigjøre tid til andre oppgaver. Jobben med å skape en mer effektiv og framtidsrettet organisasjon vil fortsatt være et viktig satsingsområde, noe som er i tråd med kommunens sine overordnede strategiske mål.

5.2 Oppvekst og kultur

5.2.1 Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet dekker kommunens kulturtilbud og oppveksttjenestene for barn og unge, med totalt 31 virksomheter og to fagstaber.

Oppveksttjenestene omfatter barnehagetilbud, skoletilbud, SFO, helsetjenester, veiledning og utviklingsstøttende tilbud for barn, ungdom og familier, pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT) og barneverntjenesten.

Kultursektoren består av virksomhetene bibliotek, kulturskole og fritid. Kultursektoren har også ansvar for kulturminner og kulturvern, frivillighet, drift av kulturhuset, arrangementer, og samarbeid med lag og organisasjoner.

Covid-19 og smitteverntiltak satte sitt preg på året også for oppvekst- og kulturtjenestene. Hos kultursektoren måtte de fleste arrangementene avlyses. Mange faste fritids- og kulturarrangementer ble betydelig redusert.

I starten av pandemien ble barnehager og skoler stengt, og det ble kun gitt tilbud til prioriterte grupper; barn med særskilte behov og barn av foreldre med samfunnskritiske yrker. Barnehager og skoler har brukt mye ressurser på planlegging og omrokninger for å sikre at tilbudet hele tiden har vært i samsvar med gjeldende nasjonale og lokale smittevernregler.

Helse- og hjelpetjenestene for barn og unge har måttet gjøre noen tilpasninger som følge av smittevern, men tjenestene har vært tilgjengelige i hele perioden. Når det har vært nødvendig og hensiktsmessig, har digitale verktøy blitt brukt til samtaler, konsultasjoner og møter med familier.

Det har vært tverrfaglig fokus på at barn og ungdom som hadde det vanskelig kunne få en forverret situasjon som følge av smitteverntiltak og reduserte tilbud. Mot slutten av året har vi likevel sett en tendens til mer komplekse og alvorlige vansker hos barn og unge. Denne utviklingen er bekymringsfull.

Noen av de planlagte oppgavene for 2020 måtte settes på vent. Virksomhetene har likevel jobbet godt med omstilling og tjenesteutvikling på flere områder; inkluderingsarbeid i barnehager og skoler, strukturer som sikrer god tverrfaglig samhandling rundt barn og ungdom, samhandlingsprosjekt med Helse Stavanger og BUP Sola, etablering av autismeteam i kommunen og effektiviseringsarbeid.

5.2.2 Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Rev. bud. 2020	Avvik i kr	Avvik i %
200-Fagstab oppvekst	17 440	12 797	12 411	-386	-3,1 %
202-Skole og SFO	327 245	346 792	339 462	-7 329	-2,2 %
239-Sola PPT	9 566	9 099	9 376	277	3,0 %
251-Barnehager	263 826	283 581	286 889	3 309	1,2 %
269-Styrket barnehagetilbud	23 482	24 524	24 245	-279	-1,2 %
281-Barnevern	37 779	41 187	39 866	-1 321	-3,3 %
282-Barn, ungdom og familietjenesten	23 981	24 810	26 376	1 566	5,9 %
290-Fagstab kultur	9 562	8 682	9 631	949	9,9 %
291-Fritid	14 106	13 623	14 407	785	5,4 %
292-Sola bibliotek	6 653	6 655	6 471	-185	-2,9 %
293-Sola kulturskole	9 681	10 027	10 184	157	1,5 %
Sum	743 320	781 778	779 319	-2 459	-0,3 %

Tjenesteområdet oppvekst og kultur har et samlet merforbruk på kr 2,4 millioner sett i forhold til justert budsjett, noe som utgjør 0,3 prosent av en total netto budsjetttramme på kr 779,3 millioner.

Fagstab oppvekst har et merforbruk på kr 0,4 millioner, som i hovedsak skyldes lisensutgifter og kjøp av programvare.

Resultatet til skolene, SFO og voksenopplæring for 2020 viser et merforbruk på kr 7,3 millioner. Dersom vi ser på skolene og SFO for seg selv, er merforbruket på kr 3,7 millioner og skyldes i hovedsak kjøp av tjenester fra private skoler og IAA. Voksenopplæring har et merforbruk på kr 3,6 millioner, som blant annet skyldes færre deltakere med rettigheter etter introduksjonsloven. Dette har medført lavere tilskudd fra IMDi, samtidig som lønnsutgiftene ikke har blitt neddimensjonert i tilsvarende tempo og størrelse.

Barnehager har et samlet mindreforbruk på kr 3 millioner, som hovedsakelig skyldes langtidssykdom og fødselspermisjon i kommunale barnehager, samt utsettelse av kurs grunnet korona. Private barnehager og Senter for styrket barnehage tilbud har et samlet merforbruk på kr 0,76 millioner. Merforbruket skyldes økning av refusjoner til andre kommuner og økt kompensasjon av søskenmoderasjon enn det som ble lagt i budsjettgrunnlaget.

Resultatet til barnevern viser et merforbruk på kr 1,3 millioner og skyldes i hovedsak økning i nye plasseringer av barn i beredskapshjem, fosterhjem og institusjonsopphold, samt kjøp av tjenester til oppfølging og rettledning.

Resultatet til barn, ungdom og familietjenesten viser et mindreforbruk på kr 1,6 millioner. I dette resultatet inngår også utgifter i forbindelse med smittesporing, registrert som koronautgifter. Forklaringen på mindreforbruket er også langtidsfravær uten vikarer og planlagt innsparing.

PPT har et mindreforbruk på kr 0,3 millioner, som til dels skyldes langtidsfravær uten vikarer.

Resultat for Kultur viser et samlet mindreforbruk på kr 1,7 millioner, som forklares med mindre aktivitet på kulturområdet som følge av Covid 19.

5.2.3 Dette jobbet vi med

Barnehage

Kommunen skal sikre et likeverdig barnehage tilbud av høy kvalitet for alle barn. I kommunen er det 12 kommunale og 18 private barnehager. Til sammen er det 1812 plasser fordelt med 664 plasser i kommunale barnehager og 1148 plasser i private barnehager.

Senter for styrket barnehage tilbud gir tilbud til barn med spesielle behov og barn med flerkulturell bakgrunn. Spesialpedagoger, utførere og fagarbeidere fra senteret gir barnet oppfølging i barnehagen der barnet går. Til sammen har 45 barn vedtak om spesialpedagogisk hjelp. I denne perioden er det innført en ny bestemmelse, barnehagelovens §37, om tilpasninger for barn med nedsatt funksjonsevne. Det er åtte vedtak etter denne bestemmelsen. Det er en økning i antall barn med diagnoser innenfor autismespekteret. I barnehagene er det tolv barn med autismediagnose.

- Tilpasset tilbudet for nye smitteverntiltak, og i perioden med nedstenging holdt barnehagene jevnlig kontakt med hjemmet
- Etter nedstengingen i starten av pandemien har barnehagene holdt åpent og gitt tilbud til alle. Smitteverntiltakene har til en viss grad påvirket det generelle pedagogiske tilbudet.
- Vi har jobbet med å opprettholde og dimensjonere for full barnehagedekning. Etterspørselen øker mest i Tananger-området, og går ned i sentrum og i den sørlige delen av kommunen.
- Det er utført jevnlig oppdateringer og kontroll med framskrivningstall for å innfri retten til barnehageplass (barnehagelovens §16). Kommunens plikt er å tilby en plass i kommunen.

- Vi har identifisert tilstanden og vedlikeholdsbehovene i byggene og uteområdene for å sikre bærekraft, god økonomistyring og oppgradering i henhold til nye lovkrav.
- Barnehager deltar i prosjektet «Inkluderende barnehage- og skolemiljø» i regi av Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren. Det har vært et vedvarende satsingsområde for barnehagene å legge til rette for at alle barn skal inkluderes.
- Alle virksomhetsledere i barnehagene har gjennomført styrerutdanning, 30 studiepoeng, i regi av Utdanningsdirektoratet.
- Barnehagelærerne nytter seg jevnlig av videreutdanningstilbudene som finansieres av Utdanningsdirektoratet.
- Målsetningen i prosjektet "Kompetanse mot 2020" om at assistenter skal få øke sin kompetanse ved å ta fagbrev i barne- og ungdomsfaget er oppnådd.
- Sola kommune deltar i Regional ordning for kompetanse i barnehager (ReKomp) sammen med fem andre kommuner i region Midt (Stavanger, Randaberg, Kvitsøy, Hjelmeland og Strand). Rammene tilsa at to barnehager har startet partnerskapet med UiS. Det er etablert 13 barnehager i nettverk for både lederne og barnehagelærere der også PPT deltar. En nytilsatt regional utviklingsleder analyserer, organiserer og sørger for fremdrift i kompetanseutviklingen knyttet til ReKomp.
- Det er innført struktur for godt samarbeid mellom barnehageadministrasjonen og private barnehager. Det er opprettet en representasjonsgruppe som ivaretar dette arbeidet.
- Vi har et pågående arbeid med samhandling i oppveksttjenestene for å skape et godt lag rundt barnet.
- Det er utarbeidet en pilotplan for å prøve ut felles ledelse for fire barnehager. Prosjektperioden er 2020 og 2021. Midtveisevalueringen viser bedre arbeidskapasitet for lederne, sterkere faglig fokus og mer fleksibel økonomistyring.
- For siste halvdel i perioden er det startet to piloter for å prøve ut kjøkkenhjelp innenfor eksisterende rammer. Utprøvingen pågår ut 2021.
- Det er startet et nytt autismeteam felles for barnehager og skoler. Hensikten er å gi et målrettet og helhetlig tilbud for det enkelte barn og familie. Det er et mål å bygge opp kompetanse på dette feltet i kommunen og unngå kjøp av tjenester. Dette skaper eierforhold til temaet og godt tverrfaglig samarbeid i tjenestene.

Skole, SFO og voksenopplæring

Kommunen har åtte barneskoler, to ungdomsskoler, en kombinert barne- og ungdomsskole og Sola voksenopplæring. Grannes skole har et forsterket tilbud for elever med omfattende opplærings- og hjelpebehov. Det er 3 635 elever som har grunnskoletilbud i Sola. 27 voksne får spesialundervisning i regi av Sola voksenopplæring, mens 30 voksne deltakere får grunnskoelopplæring ved Johannes læringssenter i Stavanger. Det er sju kommunale og tre private SFO-er i kommunen.

- Det har vært tidkrevende for skolene å legge til rette for smitteverntiltak og raske endringer i tiltaksnivå.
- Skolene måtte en periode legge til rette for at noen elever skulle ha hjemmeundervisning, og noen elever skulle ha tilbudet på skolen.

- Inkluderende læringsmiljø er et felles satsingsområde i solaskolen. Flere av skolene er med i «Inkluderende barnehage - og skolemiljø» i regi av Utdanningsdirektoratet og Statsforvalteren.
- Det jobbes systematisk med forebygging og håndtering av krenkelser og mobbing.
- Solaskolene er med på desentralisert kompetanseutvikling (DEKOM). Ordningen legger til rette for kollektive prosesser for profesjonsutvikling på tvers av kommuner. Flere av skolene er med i puljer.
- Startet opp revidering av system for kvalitetssamtaler; "Utviklingsdialogen" – forankring og planlegging
- Fagfornyelsen og nye læreplan ble tatt i bruk høsten 2020. Skolene har jobbet grundig med overordnet del, tverrfaglige tema og læreplanene.
- Det er fokus på videreutdanning av lærere for å oppfylle statlige krav om faglig fordypning. 82 personer har fortsatt behov for videreutdanning for å oppfylle kravene om faglig fordypning innen 2025
- Antallet elever med behov for spesialundervisning har flatet litt ut fra 2019 til 2020. Vi ser likevel en markant økning i antallet barn og unge innen autismespekteret og barn og unge med omfattende hjelpebehov. Skolene melder om en økning av elever med utfordringer innen psykisk helse og psykososiale vansker.
- Det jobbes med planlegging og kompetanseheving innenfor det spesialpedagogiske fagområdet. Det er opprettet tverrfaglige ressursgrupper innenfor områdene autisme og ASK (alternativ og supplerende kommunikasjon) som skal bistå barnehagene og skolene i enkeltsaker og på systemnivå.
- God samhandling i oppvekststjenestene gir bedre tilbud og mer helhetlige tiltak rundt elevene.
- Overtakelse av privat SFO (Sandehåla) til kommunal SFO ved Sande skole.
- Det er utarbeidet ny plan for overgang fra barnehage til skole og SFO
- Skolefrokostordning er etablert på ungdomsskolene. Covid-19 og smittevernrestriksjoner har vært begrensende for ønsket tilbud.
- Byggingen av Kjerrberget ungdomsskole pågår for fullt. Skolen tas i bruk for elever på 8. og 9. trinn høsten 2021. Skolens nye rektor tiltrådte stillingen 1. november 2020.
- Gjennomgang og kvalitetssikring av budsjettfordelingsmodellen og økonomistyring for skolene fortsetter.
- Kommunal satsing på felles digitale læremidler til skolene for å sikre samme tilbud til alle elever i solaskolen.

Barnevern

Målet med barneverntjenestens arbeid er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Formålet er videre å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår, jf. barnevernloven §1-1.

- Saksmengden hos barneverntjenesten har holdt seg relativt stabil. Det er flere saker med stor grad av kompleksitet og flere risikofaktorer. Det er stort behov for å jobbe tverrfaglig og tverretatlig rundt barn og unge.
- Barneverntjenesten i Sola har i motsetning til mange andre kommuner ikke opplevd en nedgang i antall bekymringsmeldinger som følge av

Covid-19. Antall meldinger i 2020 er høyere enn i 2019. Under nedstengningen i mars og april, så vi at andre meldere kom oftere på banen, det var flere i familien selv og nettverk som meldte fra når skole og barnehage var stengt.

- Barneverntjenesten har under pandemien hatt tilgjengelige tjenester og opprettholdt sitt tjenestetilbud etter klare føringer og retningslinjer fra Bufdir.
- Ettervern er nå et lovfestet tilbud til ungdom mellom 18-25 år (tidligere 18-23 år).
- Vi har deltatt i et læringsnettverk knyttet til lederutvikling sammen med Gjesdal, Randaberg og Kvitsøy. Metoden «Intervisits» ble benyttet.
- Tjenesten har systematisert egen internkontroll og oppdatert rutiner og maler.
- Tjenesten deltar i et læringsnettverk med kommunene Stavanger, Randaberg, Strand, Hjelmeland og Sola, samt Bufetat. Fokus er fosterhjem. Prosjektet jobber med tre tema; veiledning av fosterhjem, rekruttering av fosterhjem og oppfølging av biologiske foreldre. Prosjektet startet opp sommeren 2020 og videreføres i 2021.
- Tjenesten har gjennomgått opplæring med Bufdir knyttet til forståelsen av dommene i Den europeiske menneskerettsdomstolen (EMD) og god saksbehandling i saker som omhandler omsorgsovertakelse, gjenforeningsformålet/tilbakeføring, samvær og adopsjon.
- Vi har hatt tydelig fokus på slekt- og nettverksarbeid i alle saker. Vi bruker metodikken «familieråd» både i kartlegging av hjelpetiltak og ved omsorgstiltak.
- Barns medvirkning og barnets stemme skal komme tydelig frem. Barneverntjenesten samarbeider med Forandringsfabrikken.
- Vi deltar i satsingen rundt tverrfaglige team for barn, hvor det er fokus på rett hjelp til rett tid.

Barn, ungdom og familietjenesten

Virksomheten består av jordmortjeneste, helsestasjon, flyktningehelsetjeneste, skolehelsetjeneste, helsestasjon for ungdom, familiesenter og ungdomsteam.

Helsestasjonen

- Med unntak av starten av pandemien, har tjenesten hatt tilnærmet vanlig tilbud. Vi har ikke kunnet starte opp gruppevirksomhet som supplement til individuelle samtaler for alle, men har prioritert gruppetilbud for barn med søvnvansker og spisevansker.
- Rutinemessig bruk av NBO (Newborn Behavioral Observation) har gitt foresatte kunnskap i hvordan de kan lese og tolke barnets signaler, slik at de kan gi barnet god omsorg og utviklingsstøtte. Med bakgrunn i denne kompetansen, avdekkes behov for tettere oppfølging i flere familier enn før.
- Ved at jordmor, helsesykepleier og veileder i familiesenteret samarbeidet tett, og gir tett på oppfølging når nybakte familier strever, får familien i større grad rett, rask og helhetlig hjelp. Kapasitetsproblemer i familiesenteret dette året har påvirket tilbudet negativt.

Skolehelsetjenesten

- Selv om skolehelsetjenesten har hatt tilnærmet normal drift gjennom hele pandemien, har etterspørselen etter hjelp vært betydelig mindre i perioder med nedstenging/ redusert oppmøte på skolen, og stor når skolene har vært åpne.
- Som følge av styrking av tjenesten gjennom HØP og eksterne tilskuddsmidler, har tilgjengeligheten de siste årene vært betydelig bedre. Elever, foresatte og skolens ansatte benytter seg i stor grad av tilbudet.
- I lokalt program for skolehelsetjenesten, tydeliggjøres hva som skal tilbys og hvordan oppgavene skal utføres. Særlig er tilbudet om undervisning blitt mer synlig. Dette har gitt et bedre og likere tilbud ved skolene.
- Flere skolehelsesykepleiere har tatt i bruk en digital løsning for at elever og foresatte kan bestille tid for samtale. Dette har gjort tilgjengeligheten bedre.

Familiesenteret

- Det er økning i antall henvendelser til familiesenteret på tross av perioder med nedstenging /redusert oppmøte i skoler og barnehager. Antall henvendelser øker for hvert år. Etterspørselen om hjelp fra familiesenteret har siden oktober 2019 vært større enn kapasiteten, og tilgjengeligheten på hjelp har slik vært noe svekket. Tilbudet blir nå styrket som følge av et nytt årsverk i HØP.
- Gjennom å delta i forskning, har noen veiledere i familiesenteret fått opplæring og veiledning i lavterskel, foreldreledet kartlegging og behandling av traumer hos barn i barneskolealder. Dette tilbudet, og denne kompetansen vil være særlig relevant i tiden etter pandemien.
- Det blir lagt vekt på å få fram familiene sine synspunkt på hjelpen som gis. Vi bruker FIT (Feedback informerte tjenester) som rammeverk for disse tilbakemeldingene, og det digitale verktøyet FIT Outcomes for å kunne samle og analysere informasjonen.

Ungdomsteamet

- Som følge av pandemien, har flere ungdommer hatt større utfordringer enn vanlig, og fått betydelig tettere oppfølging.
- For å nå flest mulig ungdom med forebyggende informasjon og holdningsarbeid, er det brukt mer tid på å synliggjøre ungdomsteamet i skolen. Oppmøte i skolen har ikke kunnet gjennomføres i korte perioder, men teamet har vært raskt på banen så snart skolene har åpnet igjen.
- Arbeidet med ungdom med risiko for "drop-out" i videregående skole ble styrket, og antallet som følges opp øker gradvis.
- Tiltaket for å hjelpe utsatt ungdom til arbeidspraksis sommeren 2020 ble en stor suksess, med svært gode tilbakemeldinger fra ungdom og arbeidsplasser. Tilbudet videreføres sommeren 2021.
- Det kriminalitetsforebyggende arbeidet har gitt gode resultater. Det er relativt få ungdommer under 18 år som begår straffbare handlinger.

Pedagogisk psykologisk tjeneste (PPT)

Sola PPT er en tjeneste for barn, unge og voksne med særlige utviklings- og opplæringsbehov. PPT er kommunens sakkyndige instans for utredning av behov, tilrettelegging og utforming av spesialpedagogiske tilbud for målgruppen. PPT sitt kjerneoppdrag er å bistå barnehager og skoler i hvordan de skal legge til rette for barn, unge og voksne som har andre læreforutsetninger enn det store flertallet.

- Kartlegging og utredning av behov hos den enkelte og i utviklings- og opplæringsmiljøer
- Rådgivning og veiledning til foreldre, barnehager og skoler
- Smittevern hensyn har i perioder lagt noen begrensninger på møtevirksomhet og oppdrag i barnehager og skoler. PPT har likevel vært tilgjengelig i hele perioden
- Tatt i bruk digitale verktøy for møter, samtaler og konsultasjoner
- Det var stor økning av nye saker til PPT
- Styrking av kompetanse- og organisasjonsutviklingen i barnehager og skoler
- Gitt råd om hvilke hjelpebetingelser som må være på plass i barnehager og skoler for at de som trenger hjelp skal oppleve mestring, tilhørighet og fremme god mental og fysisk helse
- Deltatt aktivt i kommunens tverrfaglige arbeid for å gi barn og unge gode, helhetlige tjenester.
- Gitt råd om henvisning til andre hjelpetjenester når det vurderes at det er behov for å trekke inn andre instanser.
- Utviklet egen kompetanse
- Styrking av barn, ungdom og foreldres deltakelse og medvirkning i utformingen av spesialpedagogisk hjelp
- Oppstart av tverrfaglig autismeteam i kommunen
- På bestilling fra kontrollutvalget gjennomførte Rogaland Revisjon forvaltningsrevisjon av tjenesten
- Iverksatt tiltak for at barn og ungdom som har behov for tilrettelegging i barnehager og skole skal få raskere hjelp. I løpet av året er ventetid og saksbehandlingstid redusert
- For å gi et mer fleksibelt og behovsrettet tilbud ut mot barnehager og skoler, er det fra høsten gjort endringer i oppgavefordeling, rutiner og organisering av tilbudet

Fagstab oppvekst

- Kommunens myndighets- og eieroppgaver på området
- Utøvelse av kommunens tilsynsplikt overfor barnehager, skoler og skolefritidsordninger
- Fagutvikling og kompetanseheving i tråd med nasjonale føringer for de ulike sektorene
- Støtte- og samordningsfunksjoner gjennom rapporteringer, tilskuddsordninger, veiledning og lederstøtte
- Helhetlig, forsvarlig og godt koordinert tjenestetilbud
- Det forebyggende rus og kriminalitetsforebyggende arbeidet, SLT, ble fra august lagt til tjenesteområdet oppvekst og kultur/ fagstab oppvekst for å koble tettere til de øvrige tjenester for barn og unge. SLT-koordinator

samarbeider tett med politiet om det forebyggende arbeidet, både på individ- og systemnivå.

Kultur

Koronasituasjonen har påvirket tjenestetilbudet i kultursektor betydelig i 2020. Omsetningen for kulturhuset på billettsalg sank fra kr. 8 767 000 i 2019 til kr. 3 647 000 i 2020, i antall solgte billetter betyr dette at tallene gikk fra 33 134 i 2019 til 13 218 i 2020 - altså en reduksjon på 20 000 solgte billetter. Mindre aktivitet betød også mindre utgifter, slik at det økonomiske resultatet for kulturhuset heldigvis ble bedre enn fryktet, men fremdeles med et merforbruk på nesten 900.000.

Sola kulturskole

- I perioden mars til mai ble det gjennomført fjernundervisning via ulike digitale plattformer og opprettholdt kontakt med elever og foresatte.
- Den gradvise gjenåpningsperioden fra 18. mai og fram til sommerferien ble gjennomført med omfattende smitteverntiltak, herunder også nye undervisningsformer i form av uteundervisning og utendørsarrangementer for og med elevene.
- Arbeidet med fagplan 2020/2021 ble ferdigstilt og behandlet i samarbeidsutvalget. Flere utviklingsprosjekter er på vent til 2021 som følge av pandemien.
- Prioriteten gjennom hele pandemien har vært å få til kontinuitet og gode opplevelser for elevene - minske frafall - i en tid preget av uforutsigbarhet og stadig skiftende smittevernrestriksjoner. Foreløpig ser det ut til at vi i stor grad har lyktes med tiltakene.
- Elevantall okt. 2019 (645 elever og 890 elevplasser) og oktober 2020 (576 elever og 774 elevplasser) viser at vi hadde en nedgang på 69 elever og 116 elevplasser. Ved inngangen til 2021 - etter en høst uten ytterligere nedstenging - er tallet stigende igjen til opp mot 600 elever og nærmere 800 elevplasser.
- De nye lokalene for kulturskolen i Kornbergveien 23 ble ferdige i februar 2021 og blir en betydelig forbedring av kulturskolens undervisningsfasiliteter.

Sola bibliotek

- Bibliotekene i Sola var stengt 7 uker. Begrensede åpningstider ut 2020.
- Smitteverntiltak og andre effekter av pandemien gav likevel større begrensninger på tilgjengelighet. Spesielt i Tananger der filialens åpningstider var sterkt redusert i 2020.
- Jobbet med digitale tilbud, som utlån av digitale lydbøker, bøker og aviser/magasiner, og utlånene her gikk opp. Det ble også avsatt ekstra midler til økt tilbud her.
- Sommerles for 1.-7. klasse hadde for første gang ikke en økning i deltakere. Via tett og kreativt samarbeid med skolene ble det likevel en tangering av fjoråret. Nesten halvparten av elevene i Sola deltok gjennom sommerferien.
- Bygge opp digital kompetanse på formidling og arrangement.

- Biblioteket gjennomførte totalt 41 digitale arrangement. Alt fra lesestunder for barn, litteraturarrangement, digital Strikk og lytt til skoletilbud.
- Opprettet tilbud om utkjøring av materiale til brukere i sårbare grupper under nedstengningen.
- Brukeropplæring i bestilling og administrasjon av lån på app og nett ble intensivert
- Biblioteket har med støtte fra fylket utarbeidet et langsiktig leseprosjekt for de minste og deres voksne: Lesekalenderen.
- Lesegrupper for voksne med leseglede, fordypning og tilhørighet har vært en satsning i 2020. Vi har etablert nytt samarbeid med Kaffekoppen/Kirkens bymisjon, og vil utvide tilbudene her, blant annet med LitteraTUR og grupper for fremmedspråklige.
- Biblioteket etablerte skolebibliotekkoordinator i 2020, og skal utforske samarbeid med skolene for enda bedre skolebibliotektilbud i kommunen
- Biblioteket arbeider kontinuerlig med å forbedre og forenkle. Vi arbeider kontinuerlig med å finne de gode løsningene for vitalt, levende tilbud til alle innbyggerne, innenfor de rammene vi har.

Fritid

- Det har vært viktig å fortsette arbeidet med å samle alt arbeidet på tvers av avdelinger. Arbeidsdelingen oppleves nå funksjonell og i tråd med etterspørsel og behov. Mye av virksomhetens fokus har fortsatt å dreie retning fra å drive all aktivitet selv til i større grad å samskape, samarbeide og drive informasjonsarbeid med foreldre, lag, foreninger og andre virksomheter i kommunen. Ungdomsmedvirkning som metode er en sentral del av dette samskapingsarbeidet.
- Fritid har bidratt med metodeutvikling og personalressurser for å få etablert UKIS; Et ambisiøst samskapingsprosjekt for kultursektoren som skal sikre høyere deltagelse og en mer aktiv ungdomsgenerasjon i aldersgruppen 15-20 år.
- I et år med pandemi har både FeelGood ungdomshus, tilrettelagt fritid og fritidsveilederne vist stor kreativitet og innsats og tatt i bruk flere pedagogiske metoder: Oppsøkende, på sosiale medier og over digitale plattformer. FeelGood ungdomshus opplever en økning i antall registrerte besøk særlig i Tananger.
- Etter initiativ fra ungdom i Tananger, har FeelGood åpnet gamingroom i fritidslokalene til Tananger ungdomsskole i februar 2020 og planlagt for å ha åpent to ganger i uka på Tananger i stedet for en. Dette vil bli gjennomført i 2021.
- Ferietilbudene for både mellomtrinnet og ungdomstrinnet ble til tross for pandemi tilbudt som årene før i form av "Actionpack" og "Sommer i Sola" for totalt 130 barn og unge.
- Fritidskontakttjenesten gir tjenester til innbyggerne etter vedtak fra tjeneste- og koordineringskontoret som har stabilisert seg etter mangeårig vekst. Pga. pandemien har det opparbeidet seg en venteliste. Antall vedtak fra barnevernet: 7. Totale vedtak i 2020 var 153, mot 163 i 2019.
- Antall utstedte ledsagerbevis: 41

- Det ble opprettet et prosjekt sammen med implementeringsgruppa for Office365. Målet er å forbedre og effektivisere systemer for fritidskontakt-tjenesten i 2021.
- Miniklubben ble startet som et nytt tilbud for barn med psykisk utviklingshemming eller behov for tilrettelagt tilbud. Prøveprosjektet kom så vidt i gang før pandemien inntrådte.
- Fritidsveilederrollen oppleves nå å være godt kjent for samarbeidspartnere i kommunen og for innbyggerne. Fritidsveilederne har jobbet med til sammen 50 barn og unge i alderen 6 - 21 år.
- Fritidsveilederne har fokus på å jobbe i tråd med Fritidserklæringen, som sier at alle barn og unge skal ha minst en fritidsaktivitet i uken. Hovedinnsatsen retter seg mot barn og unge fra lavinntektsfamilier og familier med minoritetsbakgrunn.

Fagstab kultur

- Koordinert og utført myndighetsoppgaver på kulturområdet i samarbeid med tjenestene
- Forvaltet kulturminner og jobbet med kulturvern
- Administrasjon av frivillighetsarbeidet i kommunen
- Driftet kulturhuset
- Holdt arrangementer
- Samarbeidet med lag og organisasjoner

5.2.4 Veien videre

Som i resten av kommunen vil tjenesteyting og utviklingsarbeid i hele tjenesteområdet måtte gå parallelt med omstillingsarbeid og håndtering av koronapandemien. I en slik situasjon er det de få og viktigste satsingene som vil få prioritet.

Barn og unges deltakelse og inkludering

Kommunen skal legge til rette for inkluderende arenaer for barn og unge. Barnehager og skoler viderefører satsingen på barn og unges inkluderende barnehage- og skolemiljø.

Kulturskole, bibliotek og fritidstjenesten jobber med å utforme sosiale møteplasser med aktiviteter og arrangementer der alle kan delta. For å hindre utenforskap vil det bli lagt vekt på tiltak som inkluderer grupper som ikke deltar i de ordinære tilbudene for barn og unge.

I tråd med nasjonal strategi vil biblioteket utforske hvordan aktiviteter, arrangementer og tjenester kan tilbys utenfor bibliotekrommet, for å rette tilbudene også til dem som ikke bruker bibliotekene i dag.

Det spesialpedagogiske tilbudet

Organisering av det spesialpedagogiske tilbudet i kommunen vil være en prioritert oppgave også i kommende periode. Det jobbes systematisk for å legge til rette for at det ordinære opplæringstilbudet rommer flere.

Det er fortsatt økning i antall henvisninger til PPT og i omfanget på tiltak. PPT, barnehager og skoler samarbeider om tidlig innsats, inkluderende barnehage- og skolemiljø, samt det pedagogiske personalets profesjonsutøvelse.

Det tverrfaglige ressursteamet for barn og unge innen autismespekteret er i startfasen, og videreføringen av teamet vil bli fulgt tett opp.

Barn og unge med alvorlige og sammensatte vansker

Koronasituasjonen har ført til at mange barn og unge har opplevd at vansker har forverret seg. Vi har registrert en økning av barn og unge med alvorlig og sammensatt problematikk. Det er en økning i antall henvisninger til hjelpetjenestene, særlig mot slutten av året.

Dette er en utfordring som vil ha høy prioritet i 2021. Det er behov for tiltak som sikrer at barn og unge som har det vanskelig blir fanget opp, sånn at de får rett hjelp tidlig.

Helhetlig tjenestetilbud og samhandling på tvers av virksomheter og nivåer

Målet er helhetlige og godt koordinerte tjenester som møter behovet hos det enkelte barn og ungdom - rett hjelp til rett tid. Dette er en tverrfaglig satsing.

I møte med barn og familie skal vi ha en tilnærming som fremmer barnets og familiens medvirkning, og hjelpen som gis skal oppleves nyttig og møte behovet.

For å kunne gi helhetlig hjelp, og danne et lag rundt barn og ungdom som har behov for hjelp, må de ulike instansene samhandle godt. Dette krever et gjensidig forpliktende samarbeid mellom de ulike tjenestene. Arbeidet med gode strukturer for slikt samarbeid videreføres.

Samhandlingsprosjektet med Helse Stavanger og BUP Sola fortsetter i 2021. Hensikten med prosjektet er å styrke samarbeidet mellom de ulike tjenestene og gi barn og unge et mer sammenhengende tilbud.

Arbeidet med en overordnet plan for et koordinert tjenestetilbud og samhandling på oppvekstområdet er noe utsatt og starter opp i 2021.

Ny barnevernsreform

Den nye barnevernsreformen, som trer i kraft 1. januar 2022, vil gi kommunene større faglig og økonomisk ansvar på barnevernområdet. For at barneverntjenesten skal være klar for å ta over nye oppgaver, vil dette kreve planlegging og forberedelser i 2021.

Reformen legger også føringer kommunens oppfølging av tidlig innsats og styrking av det forebyggende arbeidet. Dette vil få betydning for alle tjenestene på oppvekstområdet.

Barnehagebygg og antall barnehageplasser

Kommunen har i dag overkapasitet på barnehageplasser samlet sett. Framskrivningstall fra 2020 viser en nedgang i barnetall i perioden 2021-2024. Denne utviklingen betyr at antall barnehageplasser samlet sett må reduseres. Dette for å tilpasse tilbudet til barn med rett til barnehageplass. Rundt to tredjedeler av barnehageplassene i Sola er private, og en tredjedel er kommunale.

I en situasjon hvor antall barnehageplasser samlet sett skal reduseres, er dette forholdstallet spesielt krevende siden kommunen bare kan beslutte og foreta reduksjon i tilbudet, i de kommunale barnehagene.

Kommunen har flere gamle barnehager som allerede trenger mye vedlikehold og rehabilitering. Noen av barnehagene er etablerte i gamle grendehus, i bygg som er lite hensiktsmessige for dagens barnehagedrift.

Det må jobbes videre med å fase ut små og gamle barnehager, og erstatte disse med nye store barnehager som kan sikre en fleksibel og robust drift. Dette vil også være kostnads- og ressurseffektivt.

5.2.5 KOSTRA Nøkkeltall

5.2.5.1 Kostra-analyse

	Sola 2019	Sola 2020	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-20 år (B) **)	2 713	2 377	3 195	2 815	3 007	2 959
Netto driftsutg til forebygging, helsestasjons- og skolehelsetj. pr. innb 0-5 år (B) **)	9 310	8 356	11 246	10 566	10 928	11 643
Netto driftsutgifter (funksjon 244, 251, 252) per barn i barnevernet	95 542	99 526	94 552	92 891	126 133	124 817
Netto driftsutgifter for kultursektoren per innbygger i kroner (B)	2 846	2 546	2 407	1 754	4 001	2 224
Netto driftsutgifter per innbygger 1-5 år i kroner, barnehager (B) **)	163 209,8	174 364,8	149 811,2	155 111,6	169 452,7	172 531,4
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger 6-18 år (B)	1 849	1 636	930	815	1 871	1 017
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger (B)	252	243	238	251	350	265
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor (202, 215, 222, 223), per innbygger 6-15 år (B) **)	103 480,8	104 430,9	104 301,6	106 703,4	107 034,9	115 021,6
Produktivitet						
Barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk (funksjon 244)	21,0	20,2	19,2	22,9	19,8	19,7
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10.årstrinn (B)	12,9	12,2	12,9	12,6	13,6	13,2
Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 8.-10.årstrinn (B)	14,8	14,9	13,7	14,0	14,7	14,6

	Sola 2019	Sola 2020	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler, per bruker (B)	19 259	20 901	20 511	19 997	21 022	21 442
Dekningsgrad						
0-17 år Tiltak i alt andel barn med barnevernstiltak per 31.12. (prosent)	1,8 %	1,6 %	1,9 %	2,8 %	2,8 %	2,8 %
Andel barn 0 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 0 år (B)	2,1 %	3,0 %	4,7 %	5,8 %	1,9 %	5,6 %
Andel barn 1-5 år i barnehage, i forhold til innbyggere 1-5 år (prosent)	96,7 %	98,9 %	88,8 %	92,4 %	91,4 %	94,2 %
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage (B)	36,8 %	36,0 %	47,2 %	64,1 %	62,2 %	37,8 %
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, av antall barn i al (B)	15,4 %	13,6 %	15,2 %	11,8 %	14,1 %	11,9 %
Årsverk av helsesøstre pr. 10 000 innbyggere 0-5 år. Funksjon 232	73,6	69,7	71,2	64,7	67,1	91,3
Kvalitet						
Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (antall)	43,4	43,2	43,1	41,0	43,9	42,7

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse barnehage

Netto driftsutgifter til barnehagene i Sola kommune, justert for utgiftsbehov, var kr 174 365, per innbygger i alderen 1-5 år. Dette utgjør kr 24 554 mer enn Sandnes, kr 4912 mer enn Stavanger, kr 19 253 mer enn Klepp og kr 1833 mer enn Kostragruppe 09. Utgiftsnivået har økt med kr 28 629 per innbygger de siste tre årene, og tilsvarer en økning på 19,64 prosent. Til sammenligning har kommunegruppen steget med kr 26 657 i samme periode, som utgjør 18,27 prosent.

Sola har høy dekningsgrad i barnehagetjenesten. I 2020 var dekningsgraden på 98,9 prosent. Høy dekningsgrad i barnehagetjenesten skyldes at flere av barna med barnehageplass i Sola var fra andre kommuner. Den høye dekningsgraden kan delvis forklare det høye utgiftsnivået på barnehagetjenesten kommune.

Andelen barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage er redusert de siste årene, og i 2020 er andel barn i kommunale barnehager på 36 prosent. Dette er lavere enn gjennomsnittet i Kostragruppe 09 og lavest blant sammenligningsgruppen.

Kostratallene viser at Sola i 2017 hadde mange barn under ett år i barnehage. Barn under ett år har ikke rett på barnehageplass, og kommunen får ikke rammetilskudd for denne gruppen. Det har tidligere ført til økte kostnader for kommunen. Innstramningen på området har hatt effekt fra 2017 til 2020 hvor andel 0 år med barnehageplass har gått ned fra 6,1 prosent til 3 prosent, til tross for at det har vært en moderat økning på 0,6 prosentpoeng fra 2018 til 2019.

Kostra-analyse grunnskole

Sola kommune ligger fremdeles i nedre sjiktet blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 09 når det gjelder netto driftsutgifter til grunnskolesektor per innbygger mellom 6-15 år, justert for utgiftsbehov. Sola bruker kr 104 431, mens det av sammenligningskommunene er Sandnes som bruker minst, kr 104 302, og Stavanger som bruker mest, kr 107 035, på grunnskole i 2020, justert for utgiftsbehov.

Sola har minst gjennomsnittlig gruppestørrelse på 1-10 årstrinn av sammenligningskommunene og Kostragruppe 09. Mindre gruppestørrelser er mer kostnadsdrivende og gruppestørrelsen i Sola har gått ned fra 12,9 i 2019 til 12,2 i 2020. Til sammenligning er gjennomsnittlig gruppestørrelse for 2020 12,6 i Klepp, 12,9 i Sandnes, 13,2 i Kostragruppe 09 og 13,6 i Stavanger.

Etter at Sola i 2017 hadde den høyeste gjennomsnittlige gruppestørrelsen med 16,3 per gruppe på ungdomstrinnet 8-10 årstrinn av sammenligningskommunene og Kostragruppe 09 gikk det gradvis nedover i 2018 og 2019 hvor vi lå midt på treet. For 2020 har Sola igjen den høyeste gjennomsnittlige gruppestørrelsen, med 14,9 per gruppe. Til sammenligning er gjennomsnittlig gruppestørrelse i Stavanger 14,7 Kostragruppe 09 14,6, Klepp 14,0 og Sandnes 13,7.

Gjennomsnittlig grunnskolepoeng (avgangskarakterer) for Sola gikk ned med 0,2 poeng, fra 43,4 i 2019 til 43,2 i 2020. Av sammenligningskommunene er det kun Stavanger som har bedre resultat, med 43,9 poeng, mens Sandnes er rett bak med 43,1 poeng. Gjennomsnittet for Kostragruppe 09 er 42,7.

Kostra-analyse barnevern

Netto driftsutgifter per barn i barnevernet viste en relativt sterk nedgang i 2019 i forhold til tidligere år. Sola har høyere utgifter per barn i barnevernet sammenlignet med Sandnes og Klepp, men lavere enn Stavanger og Kostragruppe 09.

Antall barn med undersøkelse eller tiltak per årsverk har gått litt ned i Sola i forhold til i fjor. Nivået er nå likt med Stavanger og Kostragruppe 09, litt høyere enn i Sandnes, men en del lavere enn i Klepp.

Sola kommune har lavest andel barn med tiltak sett i forhold til aldersgruppen 0-17 år. Dette kan henge sammen med satsing på tidlig innsats og tilbudene som gis av familiesenteret og ungdomsteamet. Andel barn med barnevernstiltak i aldersgruppen 0-17 år har også gått ned i Sola i forhold til 2019.

Kostra-analyse barn, ungdom og familietjenesten

Sola kommune har fortsatt lavest netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0-20 år sett i forhold til kommunene vi sammenligner oss med og Kostragruppe 09.

Sola kommune har også lavest netto driftsutgifter til forebygging per innbygger 0-5 år. Sola kommune har likevel fokus på tidlig innsats.

Antall årsverk helsesøster per 10.000 innbyggere 0-5 år er høyere i Sola enn i Stavanger og Klepp, litt lavere enn i Sandnes, men er en del lavere enn i Kostragruppe 09.

Kostra-analyse kultur

Alle kommunene i sammenligningsgrunnlaget og kostragruppen brukte mindre på kultur i 2020 enn i 2019, målt per innbygger.

Sola bruker fortsatt mer på kultur enn Klepp, Sandnes og Kostragruppe 09, men likevel en del mindre enn Stavanger. Høyt aktivitetsnivå på kulturskolen er med på å øke den totale kostnaden til kultur per innbygger. Sola har også et høyt aktivitetsnivå på kulturhuset som også kommer andre instanser i kommunen til gode.

Sola kommune bruker mindre enn Stavanger, men mer enn øvrige sammenligningskommuner og kostragruppen på aldersgruppen 6-18 år. Sola reduserte antall fritidssenter fra 3 til 1 i 2015. Dette har ikke medført lavere utgifter, men var snarere en omorganisering.

Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger i Sola er litt høyere enn i Sandnes, men lavere enn i Kostragruppe 09 og øvrige sammenligningskommuner.

Sola har lavere brutto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per bruker, sammenlignet med Stavanger og Kostragruppe 09, men høyere enn Sandnes og Klepp.

Sola kommune hadde tidligere høyest andel elever i grunnskolealder i kommunens musikk- og kulturskole, men har nå lavere andel enn Stavanger og Sandnes. Kulturskolen har fortsatt et betydelig antall brukere som ikke er i grunnskolealder. Dette indikerer at kulturskolen i Sola har en effektiv drift.

5.3 Levekår

5.3.1 Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet levekår bestod i 2020 av sju virksomheter, samt fagstab levekår. De ulike virksomhetene er hjemme- og institusjonstjenester, rus og psykisk helsetjeneste, habilitering, rehabilitering og sosiale tjenester.

Levekår videreutvikler helse- og omsorgstjenestene i Sola kommune i tråd med Kommunedelplan for tjenesteutvikling i helse- og velferdstjenesten 2017 – 2029. Covid-19-pandemien har påvirket både vår daglige drift og utviklingsarbeid. Levekår har likevel videreført utviklingsarbeidet vårt, særlig rundt vår satsing på velferdsteknologi.

5.3.2 Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap 2019	Regnskap 2020	Budsjett 2020	Avvik i kr	Avvik i %
300-Fagstab levekår	26 823	47 029	46 279	-750	-1,60 %
301-Sola sjukeheim	69 875	73 357	67 338	-6 020	-8,90 %
302-Sola bo- og hjemmetjenester	71 822	87 940	84 165	-3 775	-4,50 %
303-Tananger bo- og hjemmetjenester	62 229	62 309	61 564	-746	-1,20 %
321-Miljøtjenesten	96 995	121 215	112 052	-9 163	-8,20 %
331-Psykisk helsearbeid og rus	39 809	41 476	42 429	953	2,20 %
341-NAV Sola (sosiale tjenester)	55 972	49 703	52 411	2 708	5,20 %
351-Fysio-/ergoterapi	15 891	16 083	16 549	466	2,80 %
Sum	439 416	499 112	482 787	-16 325	-3,40 %

Resultatet for tjenesteområdet levekår viser et merforbruk på kr 16,3 millioner sett i forhold til justert budsjett. Merforbruket utgjør 3,4 prosent av en total netto budsjettramme på kr 483 millioner.

Resultatet til fagstab levekår for 2020 viser et merforbruk på kr 0,7 millioner, som i hovedsak er relatert til utskrivningsklare pasienter på SUS og kjøp av miljøtjenester fra privat leverandør. Institusjonene har et merforbruk på kr 11,3 millioner som er relatert til sykehjemmene Sola sjukeheim, TABO og Soltun. Videre merforbruk på kr 9,2 millioner er knyttet opp mot miljøtjenesten, barne- og avlastningsbolig. Merforbruket skyldes i hovedsak økt bemanningsbehov som følge av økt bistandsbehov og økning i antall innbyggere som har hatt behov for avlastning.

Hjemmetjenestene inkludert dagtilbud og fysio- og ergoterapitjenesten har et mindreforbruk på kr 2,2 millioner. Dette er i stor grad knyttet opp mot omdisponering av lønnsmidler og effektivisering av bemanning, samt mindreforbruk av kjøp av private institusjonsplasser for brukere på rus og psykiatri.

NAV (sosiale tjenester) hadde kr 2,7 millioner i mindreforbruk ved årsslutt. Mindreforbruket skyldes hovedsakelig nedgang i antatte sosialhjelpsmottakere i 2020 og nedgang blant innbyggere som har sosialhjelp som hovedinntekt.

5.3.3 Dette jobbet vi med

Tjeneste- og koordineringskontoret (TKK)

- TKK har redusert saksbehandlingstid og kan fortsette å redusere på merkantile ressurser tilsvarende en 40 prosent stilling fra 2020 til 2021. Det skyldes økt digitalisering av arbeidsprosesser.
- Fritt brukervalg i miljøtjenestene er avviklet. Kommunen kjøper fortsatt noen tjenester fra private leverandører. Kjøp av tjenester skjer i de sakene der TKK vurderer at kommunen ikke kan levere tjenesten.

- Den økonomiske rammen til bruk for BPA (brukerstyrt personlig assistent) økte i 2020. Antall brukere er stabilt, men det har vært endring i hvilke brukere som har mottatt tjenesten gjennom året. Ved utgangen av året viste resultatet et mindreforbruk på 0,6 mill.
- Det ble vedtatt en endring i utregning og tildeling av omsorgsstønad i 2019. Dette har gitt redusert kostnader til omsorgsstønad. Antall tjenestemottakere har vært stabilt i 2020.
- Sola kommune mottok 85 søknader om kommunale boliger i 2020, det er en nedgang på 10 prosent fra 2019.
- De siste årene har søknadsmengden på startlån vært størst i første kvartal. I 2020 var det totalt 270 saker som ble ferdigstilt, det er en økning på 20 prosent fra 2019.
- Ansvar for tilskudd for utbedring og tilpasning av bolig er overført kommunene fra Husbanken. Innenfor rammen av tilskuddene er det i 2021 behandlet totalt 21 saker.
- Demenskoordinator bidrar til trygghet i tjenesten ved tett samhandling med spesialisthelsetjenesten, veiledning og støtte til både pårørende, saksbehandlere og tjenesteutøvere. Ettersom stillingen blir stadig mer kjent, har dette ført til økt antall henvendelser.

Institusjonene

- Institusjonene, som består av Sola sykehjem, Soltun sykehjem og sykehjemmet ved TABO, har i en omorganisering blitt samlet til en virksomhet. Dette ble gjennomført sommeren 2020.
- Nye Soltun sykehjem åpnet november 2020, og det ble lagt ned mye arbeid i flytteprosessen.
- Institusjonene får ny velferdsteknologi installert i 2020 og 2021, og dette har krevd en større innsats fra flere tjenesteområder i forbindelse med installasjon. Opplæring av personell gjøres fortløpende, og vil fortsette i 2021.
- Institusjonene har brukt eRom siden 2018. Dette er informasjon fra pasientjournal tilgjengelig på nettbrett. Bruken varierer mellom de ulike avdelingene, og det er langtidsavdelingene som opplever best effekt. Her frigjøres det mest tid til brukerorientert arbeid. Det har i 2020 blitt arbeidet med å øke bruken av eRom.
- Det ble iverksatt flere tiltak for å sikre mottak av utskrivningsklare pasienter i 2020. Mellom annet etablering av dobbeltrom, bruk av gangplasser, etablering og drift av midlertidig sykestue, samt mottak av korttidspasienter på langtidsavdeling. Det ble etablert tolv nye sykehjemsplasser i løpet av 2020.
- Aktiviteter og miljøarbeid har blitt påvirket av pandemien. Besøksrestriksjoner, adgangskontroll og begrensninger i antall som kan samles har ført til kraftig nedgang i antall fellesaktiviteter. De ansatte har ivarettatt aktiviteter i hverdagen, i form av turer, sang med mer. Det har også blitt tatt i bruk verktøy for å ha digitale møter med pårørende.
- Belegget på korttidsavdeling har vært i overkant av 100 prosent i 2020, med rundt 175 pasienter totalt dette året. Arbeidet med å sikre god pasientflyt på korttidsavdeling gir resultater, det var en økning på 45 prosent i antall personer på korttidsopphold fra 2019 til 2020.
- Videre utbredelse av bruk av VIPS (personsentrert omsorg til personer med demens) har blitt bremset av pandemien. VIPS hjelper ansatte til å

forstå hva som skal til for at personer med demens skal oppleve dagene som gode, trygge, forutsigbare og meningsfylte. TABO har gjennomført VIPS-møter, men i redusert form. Sola sykehjem planlegger også for å ta i bruk denne modellen fremover.

- Institusjonene har i 2020 arbeidet med ernæring og de gode måltidsøyeblikkene. Dette har vært særlig viktig i perioden med pandemi, da måltidene har vært dagens høydepunkt. Pasientens ernæringsstatus følges opp, og postkjøkkenrutinene er etablert på alle avdelingene. Dette er også et av satsingsområdene våre gjennom oppfølging av stortingsmeldingen "Leve hele livet".

Hjemmetjenestene

- Hjemmetjenestene i Tananger og Sola ble i august 2020 omorganisert til én virksomhet.
- Turnus i hjemmetjenesten i Sola er endret for bedre utnyttelse av ressurser. Dette vil også gi innbyggerne færre ansatte å forholde seg til.

Endring i helsehjelp i hjemmet (hjemmesykepleie)

Virksomhet	Endring i 2020 (jan-des)	Endring 2 siste år (jan 2019-des 2020)
Sola hjemmebaserte	-14,80 %	-21,50 %
Tananger hjemmebaserte	-13 %	-5 %
Miljøtjenesten	15 %	83 %
Rys/psykiatri	4,80 %	3,80 %

Endring praktisk bistand

Virksomhet	Endring i 2020 (jan-des)	Endring 2 siste år (jan 2019-des 2020)
Sola hjemmebaserte	-25 %	-43 %
Tananger hjemmebaserte	-20 %	-19 %
Miljøtjenesten	7,30 %	10,50 %
Rys/psykiatri	17 %	-41,50 %

Gjennomsnitt timer per uke (både praktisk bistand og helsehjelp i hjemmet)

Virksomhet	Timer per bruker per uke (gjennomsnitt) Desember 2020	Timer per bruker per uke (gjennomsnitt) Januar 2019
Sola hjemmebaserte	4,8	5,4
Tananger hjemmebaserte	4,2	4
Miljøtjenesten	29,6	27
Rys/psykiatri	2,2	2,7

- Flere har tatt i bruk elektronisk medisindispenser i tjenestene.
- Med ny leverandør er alle trygghetsalarmer skiftet ut, og det er ny leverandør av responscenter.

- Hjemmetjenesten deltar i et forskningsprosjekt i regi av arbeidstilsynet. Formålet med prosjektet er både bevisstgjøring og forebygging av belastningsskader. Materiell fra prosjektet er brukt i intern undervisning.
- Ansatte har gjennomført ABC-programmene som er opplæringsprogram innen demens, eldreomsorg og velferdsteknologi.
- Miljøtjenesten og psykisk helse- og rus har rutiner for samarbeid med pårørende. Det blir individuelt tilpasset etter behov og ønsker. Felles arrangement ble ikke gjennomført i 2020.
- Barne- og avlastningsboligen har fått innført velferdsteknologi, og arbeid med planlegging for andre botilbud pågår.
- Det er fortsatt samarbeid mellom rus- og psykisk helse og barnevern, men faste samarbeidsmøter ble ikke gjennomført i 2020.
- Kompetanseøkning for Recovery-opplæringsarrangementer kunne ikke gjennomføres, men nødvendig utstyr er kjøpt inn.
- Aktivitetssenteret har kjøpt ny bil, og gjennom det innspart penger på reduserte taxiutgifter, samt fått en mer fleksibel arbeidsdag. Det oppleves også mer forutsigbart for brukerne på senteret.
- Vi har avviklet fritt brukervalg i miljøtjenesten, og det er nå svært få som mottar tjenester fra privat leverandør. Dette har ført til større etterspørsel etter tjenester fra barne- og avlastningsboligen.
- Tjenestene arbeider med å få flere opp i hel stilling, samt få rett kompetanse inn i stillingene.
- Etterspørselen etter tilbudet "Etter skoletid" har økt kraftig, med mer enn en dobling i antall tjenestemottakere.
- Etterspørselen etter individuelle samtaler i rus- og psykisk helse har økt kraftig, da gruppetilbud har vært vanskelig å gjennomføre.
- Rask psykisk helsehjelp og frisklivssentralen har opprettholdt kurstilbud "Livsstyrketrening", med redusert antall deltakere.
- Frisklivssentralen har arrangert "Bra mat kurs" og "Gode vaner som varer", men i mindre omfang enn tidligere.
- Fysio- og ergoterapitjenesten har samarbeid med helsestasjonene om lavterskelkonsultasjoner.
- Det er samarbeid med barnehagene for tidlig å avdekke behov hos barn med hjelpebehov, dette er for å forebygge at behov øker.
- Det er igangsatt et formelt samarbeid med familietjenesten rundt spiseproblematikk.
- Prosjektet med dagrehabilitering er avsluttet – men det vil bli opprettet en gruppe for trening og sosial kontakt.
- Antall søkere til hverdagsrehabilitering økte gjennom 2020. Mottakere av denne tjenesten har ofte mer sammensatte behov enn tidligere, og mottar ofte flere tjenester. Fysio- og ergoterapitjenesten registrerer at flere også bytter til boliger tilpasset sin situasjon.

Fastlegetjenesten

- Det har vært en stor endring i arbeidet med å rekruttere fastleger til ledige fastlegehemler. Fastlegehemler er lyst ut opptil flere ganger, det er satt inn flere økonomiske tiltak for å stimulere til rekruttering, uten at det har gitt forventede resultater. Arbeidet med å rekruttere fastleger til kommunen fortsetter i 2021.

NAV

- NAV Sola har høy andel digitale søknader, 82 prosent av alle søknader leveres nå digitalt. Dette er høy andel sammenlignet med andre kommuner.
- 87 prosent av alle saker blir behandlet innen to uker – dette skyldes mellom annet at NAV har prioritert å følge nasjonal anbefaling om forenklet saksbehandling. Dette er en forbedring fra 74 prosent året før. Noe av den forenklete saksbehandlingen er midlertidig, og knyttet til Covid 19-pandemien.
- For å klare å håndtere alle telefoner under pandemien, valgte NAV Sola å iverksette eget mottak av telefoner, i tillegg til det sentrale kundesenteret.
- Gjennom tilskuddsmidler fra statsforvalteren, startet NAV Sola i 2020 prosjektene "Økonomisk førstehjelp" og "Familieveileder i NAV".
- Aktivitetsplikt for ungdom ble midlertidig opphevet gjennom forskrift i 2020- dette på bakgrunn av pandemien.
- Arbeidstreningsseksjonen ble stengt i mars, og har bare delvis holdt åpent i 2020. Det har blitt tilstrebet å gi et tilbud til ungdommer til tross for dette.
- Av 29 som avsluttet i introduksjonsprogrammet i 2020, gikk 72 prosent over i skole- eller arbeidstilbud. De øvrige gikk videre til fjerde år i programmet, samt til sosialhjelp.
- Prosjektet «Ny sjanse» er et supplement til introduksjonsprogrammet. Det er blitt gjennomført to slike kurs i 2020, delvis digitalt.

Fagstab levekår

- Håndtert og etterfulgt nasjonale føringer knyttet til endret arbeidssituasjon som følge av Covid-19.
- Stått for organisering, drift og koordinering av teststasjoner
- Opprettet og leder en koordineringsgruppe for planlegging av vaksiner
- Jobbet med smittevern og beredskap
- Ledet omstillingsarbeid knyttet til både nye arbeidsmetoder samt innsparinger.
- Ledet arbeidet med etablering av ny teknologi i institusjoner og hjemmetjenester
- Jobbet med utfordringer knyttet til rekruttering av fastleger
- Ledet det interkommunale prosjektet i velferdsteknologi der 14 kommuner i regionen deltar.

5.3.4 Veien videre

Levekårstjenestene i Sola kommune forventer økt etterspørsel etter tjenester i tråd med at en større andel av innbyggerne blir eldre. Samtidig opplever vi at flere innbyggere får mer komplekse og sammensatte behov. Vi vil fortsette å utvikle smarte løsninger som opprettholder kvaliteten på tjenestene. Velferdsteknologi vil bidra med å gi innbyggerne tjenester i fremtiden, og Sola kommune vil fortsatt lede det interkommunale prosjektet for velferdsteknologi i 2021.

Vi vil fortsette arbeidet med å digitalisere og forenkle arbeidsprosesser.

Hjemmetjenesten er pilot for heltidsprosjektet i Sola kommune, og har startet arbeidet med å øke antall heltidsstillinger. Fra 2021 vil miljøtjenesten og rus- og psykiatritjenesten organiseres i en virksomhet; enhet for mestring.

Noen tiltak har blitt bremset av pandemien, og vil bli tatt opp igjen når denne er over. Dette gjelder mellom annet tiltak med hospitering i virksomheter.

Også i 2021 vil pandemien prege arbeidet på levekår. Mellom annet skal det organiseres vaksineringskampanje for alle innbyggere. Arbeid knyttet til smittevern, beredskap og drift av teststasjoner vil fortsette i alle fall deler av året.

Sammen blir vi bedre

Levekår vil etablere tiltak som sikrer god samhandling og styrke hospiteringsordningen med eksterne og interne virksomheter.

Kommunen deltar i det nasjonale prosjektet «Aldersvennlig samfunn», som inviterer innbyggere til å samarbeide om gode løsninger i kommunen. Sola skal i 2021 få betegnelsen demensvennlig kommune.

Vi vil utvide samarbeidet med frivillige for å utvikle forebyggende tiltak for ensomme innbyggere. Vi etablerer nye prosjekter med tilskudd fra statsforvalteren.

Vi vil arbeide videre sammen med andre kommuner for å få frem nye og gode løsninger innen velferdsteknologi og hjelpemiddelhåndtering.

Parallelt med utrulling av teknologi ser vi på hvordan ansatte kan styrke kvalitet og effektivisere eksisterende arbeidsprosesser.

Sola inviterer alle innbyggere som er i overgangen fra arbeidsliv til pensjonist til å etablere en relasjon med kommunen og personer født i samme årskull. Målet er å jobbe sammen om å skape en god alderdom i Sola kommune.

Utvikling av bærekraftige tjenester

Levekår vil arbeide videre med å styrke tjenester som gir økt mestring og opprettholder funksjonsnivået hos innbyggere, samt legge til rette for veiledning og opplæring til innbyggere med komplekse og sammensatte behov.

Dreiningen mot økt ressursinnsats på forebyggende arbeid og tidlig innsats vil opprettholdes. Tidlig innsats fører til økt mulighet for deltagelse fra innbyggerne i utforming av tjenester.

Vi vil øke vår kompetanse for å ivareta innbyggere som står lengst fra aktivitet og arbeid.

For å nå målet om at innbygger får bo i eget hjem, vil vi øke sirkulasjonen av korttidsplasser slik at flere hjemmeboende kan få mulighet til et korttidsopphold i perioder hvor det er behov for dette.

Levekår vil sammen med innbyggerne arbeide for at flere kan bo i egnede boliger og dermed utsetter behovet for institusjonsplasser. Her vil velferdsteknologi bidra til at flere kan bo hjemme.

Det planlegges videre utvikling av demensomsorgen med ulike tiltak som aktivitetsvenn, demensvennlig samfunn, videreutvikling av hukommelsesteamet samt tettere og mer strukturert oppfølging. Dette øker mulighet for tidlig innsats for personer med demens og deres familier.

Vi vil i 2021 kartlegge og gjennomføre endringer i tjenestene slik at disse leveres innenfor tildelte økonomiske rammer

5.3.5 KOSTRA Nøkkeltall

5.3.5.1 Kostra-analyse

	Sola 2019	Sola 2020	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Produktivitet						
Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker (B)	59 157	57 184	59 661	28 153	56 101	48 618
Netto driftsutgift per bruker av hjemmebaserte tjenester (254)	236 170	249 643	256 865	262 102	301 725	240 029
Netto utgift per plass i institusjon, korrigert for utleie	1 089 669	1 060 457	1 057 172	1 187 734	966 286	1 065 448
Dekningsgrad						
Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov (B)	29,5 %	29,0 %	31,6 %	27,6 %	32,3 %	30,5 %
Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtidsopphold (B)	87,2 %	89,1 %	77,5 %	92,5 %	74,8 %	90,3 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 67-79 år (B)	11,0 %	11,0 %	13,8 %	12,2 %	8,6 %	16,8 %
Andel hjemmetj.mottakere med omfattende bistandsbehov, 80 år og over (B)	10,6 %	6,4 %	6,5 %	19,7 %	6,0 %	17,4 %
Andel innbyggere 80 år og over som bruker hjemmetjenester (prosent)	22,6 %	20,8 %	22,6 %	23,9 %	23,3 %	29,6 %
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde (B)	37,9 %	44,3 %	36,7 %	50,2 %	37,6 %	39,2 %
Andelen sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere i alderen 20-66 år (B) **)	3,4 %	3,6 %	3,9 %	3,2 %	4,0 %	4,2 %
Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt (måneder)	7,1	6,7	7,6	4,8	7,3	6,2
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over (B)	18,6 %	21,0 %	22,0 %	15,8 %	22,4 %	16,0 %
Kvalitet						
Årsverk per bruker av omsorgstjenester (årsverk)	0,62	0,84	0,61	0,58	0,65	0,58
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned (kr)	9 243	9 504	9 967	13 769	9 266	9 466

**) Justert for utgiftsbehov

Kostra-analyse pleie og omsorg

Netto utgifter per plass i institusjon, korrigert for utleie er noe redusert i 2020 sammenlignet med 2019. Dette er likt for alle sammenligningskommunene med unntak av Sandnes. Sola ligger på samme nivå som både Kostragruppe 09 og Sandnes. Stavanger har en del lavere kostnader enn de andre kommunene, mens Klepp har fortsatt en god del høyere netto utgifter per plass i institusjon.

De siste tre årene er det kun Kostragruppe 09 av sammenligningskommunene som har hatt lavere driftsutgiftene per mottaker av hjemmebaserte tjenester enn Sola. Alle sammenligningskommunene, med unntak av Sandnes hadde en økning i kostnader fra 2019. Sandnes har en stor reduksjon i kostnadene per bruker, og ligger nå på samme nivå som de andre sammenligningskommunene, hvor Stavanger skiller seg ut med betydelig høyere kostnader per bruker enn de andre kommunene.

Andel av alle brukere som har omfattende bistandsbehov har blitt vesentlig redusert i Sola de siste fire årene. I 2017 var andelen 35,9% mens i 2020 var andelen 29%. Både Sandnes og Klepp har opplevd en reduksjon her, men denne har ikke vært like stor som for Sola. Reduksjon i bistandsbehovet vises i alle aldersgrupper for hjemmetjenestens mottakere, mens det har vært en økning i bistandsbehovet for innbyggere på langtidsopphold.

I 2020 utgjorde antall plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år og over 21,0 prosent, dette er en økning fra 18,6 prosent i 2019. Økningen har gjort at Sola nå nærmer seg samme andel som Sandnes og Stavanger, og ligger betydelig høyere enn Klepp og Kostragruppe 09.

Sola har som mål å være en hjemmetjeneste kommune. Økningen i andel institusjonsplasser i prosent av innbyggere over 80 år indikere at dette går i feil retning. Samtidig har bistandsbehov for innbyggere på institusjon økt, og andelen mottakere av hjemmetjeneste med omfattende bistandsbehov har blitt redusert. Dette indikerer at innbyggerne som får institusjonsopphold har større utfordringer, samtidig som det er lettere for innbyggere med mindre bistandsbehov å motta hjemmetjenester. Dette er en ønsket utvikling da tidlig innsats kan gjøre at flere kan bo hjemme lengre.

I 2020 var antall årsverk per bruker av omsorgstjenester i Sola økt fra 0,62 i 2019 til 0,84 årsverk i 2020. Sola har høyeste antall årsverk av alle sammenligningskommunene og av kommunene som er nærmest er Stavanger med 0,65 årsverk per bruker.

Kostra-analyse sosiale tjenester

Sola og Klepp har hatt en reduksjon av brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per mottaker i 2020. Sandnes, Stavanger og Kostragruppe 09 har alle opplevd en økning. I 2020 hadde Sola nest høyeste kostnader av sammenligningskommunene med kr 57 184. Av sammenligningskommunene skiller Klepp seg ut med svært lave

brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp per mottaker med kr 28 153, nest lavest hadde Kostragruppe 09 med kr 48 618.

For alle sammenligningskommuner med unntak av Kostragruppe 09 har andelen mottakere av sosialhjelp i alderen 20-66 år økt fra 2019. I 2020 mottok 3,6 prosent av innbyggerne i Sola sosialhjelp, dette er en økning på 0,2 prosentpoeng fra 2019, og er lik reduksjonen som var fra 2018 til 2019. Av sammenligningskommunene er det kun Klepp som har en lavere andel innbyggere som mottar sosial hjelp i 2020 med 3,2 prosent og Kostragruppe 09 er den av sammenligningskommunen med den høyest andelen på 4,2 prosent.

I 2020 hadde 44,3 prosent av innbyggerne i Sola som mottok sosialhjelp dette som sin hovedinntektskilde. Det er en økning fra 37,9 prosent i 2019. Den eneste av sammenligningskommunene som hadde en større andel sosialhjelpsmottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde var Klepp med 50,2 prosent. Resten av sammenligningskommunene hadde en reduksjon fra 2019 til 2020.

Gjennomsnittlig stønadslengde for mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde i Sola ble redusert fra 7,1 måned i 2019 til 6,7 måned i 2020. Klepp er kommunen med den korteste stønadslengden på 4,8 måneder, mens Sandnes har lengst gjennomsnittlig stønadslengde for mottaker med sosialhjelp som hovedinntekt med 7,6 måneder i 2020.

Alle sammenligningskommunene hadde en økning i gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned fra 2019. Sola, Sandnes, Stavanger og Kostragruppe 09 ligger nå på omtrent samme nivå, hvor Stavanger har de laveste utbetalingene med kr 9 266 og Sandnes høyest med kr 9 967. Klepp hadde og vesentlig høyere gjennomsnittlig utbetaling per stønadsmåned mer kr 13 769.

5.4 Samfunnsutvikling

5.4.1 Tjenesteområdebeskrivelse

Tjenesteområdet samfunnsutvikling består av fagstab, arealbruk, eiendom og kommunalteknikk. Fagstaben har ansvaret for å utarbeide kommuneplanen, og bidrar også i arbeidet med kommunens andre økonomiske og strategiske styringsdokumenter. I tillegg tilrettelegger fagstaben for politisk behandling av saker som gjelder kjøp og salg av kommunens eiendom og utbyggingsavtaler med private utbyggere. Arealbruk er delt inn i tre seksjoner: seksjon plan, seksjon kart og oppmåling og seksjon byggesak, landbruk og miljø. Eiendom har ansvaret for alle kommunens bygg, idrettsanlegg og parker. Kommunalteknikk har ansvaret for vei, vann, avløp og renovasjon i kommunen.

5.4.2 Status økonomi

Beløp i 1000

Virksomhet	Regnskap	Regnskap	Rev. bud.	Avvik i kr	Avvik i %
	2019	2020	2020		
400-Fagstab samfunnsutvikling	7 181	7 255	7 056	-198	-2,8 %
401-Eiendom	98 874	114 442	119 647	5 205	4,4 %
411-Kommunalteknikk	12 611	834	1 186	351	29,6 %
421-Areal	11 927	10 061	12 184	2 123	17,4 %
Sum	130 593	132 592	140 072	7 481	5,3 %

Tjenesteområdet samfunnsutvikling har et samlet mindreforbruk på kr 7,5 millioner sett i forhold til justert budsjett, noe som utgjør 5,3 prosent av total netto budsjetttramme på kr 140,1 millioner.

Fagstab samfunnsutvikling har et merforbruk på kr 0,2 millioner som skyldes uforutsette utgifter til saksomkostninger ved en reguleringssak og til grunnnerverv i forbindelse med sentrumsplanen i Tananger.

Virksomhet eiendom har et mindreforbruk på kr 5,2 millioner. Dette skyldes hovedsakelig mindreforbruk til strøm grunnet lave strømpriser, samt merinntekt på husleie og langtidsfravær hvor det ikke fullt ut er hentet inn vikarer. Vei har i 2020 vært delt mellom eiendom og kommunalteknikk og mindreforbruket på vei på kr 771 000 ses i sammenheng med kommunalteknikk sitt merforbruk.

Virksomhet kommunalteknikk hadde i 2020 et samlet resultat på kr 0,35 millioner i mindreforbruk, men sett bort fra selvkostområdet er det et merforbruk på kr 0,56 millioner. Grunnen til at selvkostområdene ikke går i 0 er at etterkalkylen også tar hensyn til kostnader som blir bokført utenfor virksomhetsområdet.

Årsak til merforbruk gjelder hovedsakelig veiforvaltning og kommunale veier. Dette har vært splittet mellom eiendom og kommunalteknikk i 2020, og det er et mindreforbruk på kr 771 000 på vei hos eiendom som ses i sammenheng med dette. Innenfor de gebyrfinansierte områdene har vann og avløp et merforbruk på henholdsvis kr 4,6 millioner og kr 3,8 millioner som belastes selvkostfondene. Det gebyrfinansierte området renovasjon hadde i 2020 et mindreforbruk på kr 0,6 millioner som er avsatt til selvkostfond.

Virksomhet areal har et samlet mindreforbruk på kr 2,1 millioner. For selvkostområdene endte Private planforslag og Oppmåling med merforbruk på henholdsvis kr 1,5 millioner og kr 0,7 millioner, som ble dekket av selvkostfondene på områdene. Byggesak selvkost endte med et mindreforbruk på kr 0,45 millioner som ble satt av på selvkostfond. De to nyopprettede selvkostområdene Eierseksjonering og Utslippstillatelser og kontroll endte med merforbruk på henholdsvis kr 58 000 og kr 149 000, som må dekkes av kommunekassen da områdene ikke har oppsparte midler på fond.

Offentlige planer endte med et mindreforbruk på kr 1,3 millioner. Dette skyldes hovedsakelig mer refusjon fra Bymiljøpakken enn budsjettet og mindre bruk av driftsmidler enn planlagt. Forvaltning av kartgrunnlag fikk et mindreforbruk på kr 1,1 millioner som skyldes lavere lønnskostnader og lisenskostnader enn budsjettet. Det har også vært merinntekt på meglergebyr som i 2020 er ført på den

skattefinansierte delen i henhold til regelverket. Landbruk, miljø og den skattefinansierte delen av byggesak har et samlet merforbruk på kr 127 000.

5.4.3 Dette jobbet vi med

Arealbruk

Seksjon plan

- Planseksjonen arbeider for en god sentrumsutvikling i Tananger. Utarbeidelse av formingsveileder, i tråd med vinnerprosjektet for plan- og design konkurransen pågår, med offentlig høring våren 2021.
- Det er vedtatt to private og varslet oppstart av en privat detaljregulering innenfor områdeplanen for Tananger sentrum.
- Arbeid med detaljregulering av kultursenter og sentrumsbebyggelse med boliger i havneområdet pågår (felt A1 i områdereguleringen). Planforslaget skal til politisk 1.-gangsbehandling mai/juni 2021.
- I Sola sentrum er det kjøpt inn og satt ut sykkelstativer på strekningen mellom kirken og Coop'en (fremtidig gågate). Revidering av områdeplanen for Sola sentrum er utsatt på grunn av begrenset kapasitet.
- Detaljreguleringen for bussveien til utenriksterminalen i Risavika er vedtatt. Planarbeid for Forus-Sola sentrum-flyplassen pågår, mens Bussveien gjennom Tananger sentrum ikke har startet.
- Det er varslet planoppstart på tre delstrekninger av Transport korridor vest (Kontinental-krysset, Hagakrossen, Hafrsfjord bru).
- Områdeplan for Sande er førstegangsbehandlet (offentlig høring feb 2021), mens områdeplaner for Bærheim og Stokkavik pågår og vil fremmes til 1.-gangsbehandling i 2021.
- Det jobbes kontinuerlig og målrettet med behandling av trafiksikkerhetssaker. Arbeidet er i samarbeid med kommunalteknikk, politi og veivesen med flere. Rullering av trafiksikkerhetsplanen er utsatt til 2021 og vil samkjøres med arbeidet med trafiksikker kommune.
- I løpet av 2020 ble 6 detaljreguleringer 1.-gangsbehandlet, mens 11 detaljreguleringer ble sluttbehandlet. Gebyrintjeningen ble sikret, ved at alle detaljreguleringene er behandlet innen lovpålagt frist. Ved utgangen av 2020 var det rundt 40 pågående reguleringsplaner.
- Samskapning har vært veldig begrenset i 2020 på grunn av korona og smittevernsregler, men det er likevel lagt til rette for medvirkning gjennom noen fysiske nabomøter, flere digitale orienteringsmøter og en workshop.

Seksjon byggesak, landbruk og miljø

- Byggesak har i 2020 vært gjennom store endringer i personalet. 4 nye saksbehandlere har startet som følge av at 4 saksbehandlere har gått av med AFP, i tillegg til en oppsigelse til fordel for en annen stilling i kommunen. På grunn av dette har ikke seksjonen oppnådd like gode resultater som tidligere år.

- Gjennomført 100 tilsyn i byggesaker. Dette er 80 % av målet på 125 i den politisk vedtatte tilsynsplanen. Hoveddelen av tilsynene er ført i forbindelse med søknad om midlertidig brukstillatelse og ferdigattest.
- Byggesak har som mål å behandle alle sakene innenfor angitte tidsfrister. I 2020 behandlet byggesak 300 bygge- og delesaker. Det er registrert 27 fristoverskridelser.
- Byggesak har fortsatt fokus på at innbyggerne skal bruke digitale tjenester, som det digitale byggesaksarkivet og kommunens bookingløsning. Seksjonen får gode tilbakemeldinger på løsningene, og særlig bookingløsningen har vært et viktig verktøy i en tid med restriksjoner og hjemmekontor.
- Landbruk og miljø preges av at det er for lav bemanning i forhold til oppgavene som skal løses, og har dermed perioder med lang saksbehandlingstid og dårlig tilgjengelighet overfor innbyggerne.
- Landbruk og miljø har tatt i bruk den digitale bookingløsningen.

Seksjon kart og oppmåling

- Under COVID-19 pandemien har seksjonen som alle andre måtte omstilt seg flere ganger. Denne omstillingen har gjort at faste oppgaver er løst på nye måter.
- Selv om det har vært stopp i mange store prosjekter er det behandlet 82 delingssaker, der alle er blitt gjennomført innenfor lovpålagt tidsfrist. Det har vært en klar økning i mindre oppmålingssaker, disse er også gjennomført i henhold til tidsfrist.
- Arbeidet med digitalisering og selvbetjente løsninger har fortsatt gjennom året og har gjort det enklere for de fleste å se, produsere og kjøpe eiendomsinformasjon og kartdata.

Eiendom

- Ved utgangen av året ble Soltun sykehjem og Sola kirke ferdigstilt.
- Flere store prosjekter har vært under oppføring i løpet av året: Kjerrberget ungdomsskole, Sola arena – Norges første sykkelvelodrom, planlegging av Røyneberg barnehage, og tilbygg Storevarden skole
- Arbeidstreningsseksjonen har blitt en fast ordning i kommunen.
- Lekeplassprosjektet er videreført sammen med innbyggere. Prosjektet kartlegger kommunens lekeplasser for å vurdere hvilke som kan settes i stand eller omdisponeres i samskaping med innbyggerne.
- Det har blitt arbeidet med ENØK-prosjekter på ulike bygg for å redusere energiforbruket.
- Fokus på samarbeid med innbyggerne for å ivareta kulturlandskapet.
- Spillemiddelordningen er blitt brukt aktivt i byggeprosjekter og prosjekter utomhus.
- Bidratt inn i beredskapsarbeidet i forbindelse med den pågående pandemien.

Kommunalteknikk

- Tilbakeføring av teknisk drift fra eiendom til kommunalteknikk med sikte på overføring fra 01.januar 2021.

- Økningen av, og kompleksiteten i reguleringsplaner, tekniske planer og oppfølgingsbehov fra utbyggere har krevd mye ressurser til kontroll og godkjenning. Dette har til tider gått på bekostning av virksomhetens egne prosjekter.
- Nytt analyseverktøy for kartlegging av flom og overvann er tatt i bruk. Programmet ScalgoLive bidrar til analyse knyttet til flomberegning, lokalisering av vannveier og havnivåanalyse, som er av stor nytteverdi for arealplanlegging, utbyggingsprosjekter og beredskapsplanlegging.
- Kommunalteknikk har innført GEMINI Portal, et nytt forvaltningssystem som digitaliserer og effektiviserer søknadsprosessen for tilknytning til kommunalt ledningsnett.
- Det jobbes med lekkasjesøk for å redusere lekkasjetap på vann i det kommunale ledningsnettet. I 2020 har kommunalteknikk avdekket og reparert en stor lekkasje som estimert har gitt en innsparing i vannkjøp fra IVAR på rundt en million kroner.
- Hydraulisk modell av vannledningsnettet er oppdatert. Modellen må kontinuerlig oppdateres, da det anlegges nye vannledninger. Det er gjort kapasitetsberegninger i forhold til vannuttak for ulike scenarier på forespørsel fra interne og eksterne. Vannkvaliteten er også testet.
- Det er jobbet systematisk med utskifting av vannmålere til fjernavlesingsmålere. I løpet av året er om lag 500 vannmålere byttet.
- I samarbeid med blant annet Lyse har kommunalteknikk sett på mulighetene til fjernavlesing av vannmålere, måling av volum i fordrøyningsmagasin og nivåmåling på fett og oljeutskillere.
- Kommunen har totalt 10168 abonnenter på husholdningsavfall. Av disse er 2681 tilknyttet nedgravd renovasjonsordning, noe som utgjør over 26%.
- Abonnentene har hatt mulighet til å bestille henting av grovavfall på hjemmadressen. Der er hentet grovavfall 529 ganger i 2020 med henting på 398 forskjellige adresser.

Fagstab samfunnsutvikling

- Utarbeidelse og vedtak av Kommunal planstrategi 2020-2023. Ny planstrategi legger føringer for revidering av både kommuneplanens samfunns- og arealdel i denne valgperioden.
- Arbeidet med kommuneplanens planprogram ble startet opp i henhold til vedtatt planstrategi.
- Bistått beredskapsledelsen med å fasilitere, koordinere og lede prosjekter som har hatt til hensikt å styrke kommunens håndtering i korona-utbruddet
- Utarbeidet kommunedelplan for klima og miljø, planlagt slutført sommeren 2021.
- Bidratt inn i utarbeidelsen av en felles samlende strategi for innovasjon, digitalisering og smartkommune.
- Slutføre interkommunal kommunedelplan for Forus (IKDP F) i samarbeid med Stavanger og Sandnes kommuner.
- Næring ble flyttet fra kommunedirektørens stab til fagstab samfunnsutvikling. Endringen tredde i kraft fra 1.januar 2021.
- Arbeidet med ny organisering og modell av regionalt næringssamarbeid med Stavanger og Sandnes kommuner, i forbindelse med nedlegging av Greater Stavanger.

- Forvaltning av statlige midler til næringslivet. Som følge av Covid-19 fikk Sola kommune tildelt 1,9 millioner som skulle deles ut til bedrifter for å gi støtte til økt aktivitet.
- Bidratt i administrativ koordineringsgruppe for byvekstavtalen for å få på plass en ny signert avtale.

5.4.4 Veien videre

Innbyggerne skal oppleve tjenester som er mest mulig sammenhengende og sømløse, og som gjør det enklere å motta eller å benytte seg av kommunens tjenester. En utfordring er å gjøre planforslagene forståelig for alle, noe som er en forutsetning for at lokaldemokratiet fungerer. For å få til dette skal vi arbeide for økt samhandling, men også legge til rette for samskaping. Samhandling skal skje på tvers av virksomhetsområder og seksjoner i samfunnsutvikling, men også på tvers av tjenestekområder i kommunen og i eksterne samarbeid.

I samfunnsutvikling har vi flere arenaer som legger til rette for økt samhandling og samskaping, og i tiden fremover vil vi bruke disse inn i arbeidet med revideringen av kommuneplanens samfunns- og arealdel.

Sammen med innbyggerne må vi finne nye måter å utvikle faglige, økonomiske og bærekraftige løsninger. Derfor ønsker vi å legge til rette for at lokalsamfunnet engasjeres i større grad i den framtidige samskapingskommunen. Dette innebærer at kommunen må være modige og tørre å prøve nye ting. Gevinsten blir bedre tjenester, at det blir enklere å holde seg oppdatert på nye planforslag og at det er lettere å involvere seg.

I arbeidet med ny kommuneplan vil vi legge til rette for bred medvirkning for å lage en best mulig kommuneplan som både innbyggere, næringsliv, frivillige lag og organisasjoner, administrasjonen og folkevalgte kan stille seg bak.

Vi må også forberede oss på en mer offensiv nasjonal klimapolitikk for å hindre alvorlige klimaendringer, og for å omstille oss til et nullutslippssamfunn. Kommunen vil i løpet av 2021 behandle forslaget til kommunedelplan for klima og miljø. 2020 har vist hvor viktig det er at kommunen har ett godt beredskapsplanverk som er basert på ett oppdatert risikobildet, i tillegg til at når en krise inntreffer så er en avhengig av et gode regionale samarbeid. Dette blir viktig å videreføre i tiden fremover.

5.4.5 KOSTRA Nøkkeltall

5.4.5.1 Kostra-analyse

	Sola 2019	Sola 2020	Sandnes	Klepp	Stavanger	Kostragruppe 09
Prioritet						
Netto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate	139 364	158 123	159 128	171 693	175 343	151 989
Samlet areal på formålsbyggene i kvadratmeter per innbygger (B)	5,4	5,9	4,0	4,4	4,0	4,8
Produktivitet						
Avløp - Årsgebyr for avløpstjenesten (gjelder rapporteringsåret+1)	1 814	2 160	2 832	3 713	2 755	4 266
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr)	134,0	76,0	83,0	87,0	96,0	93,0
Årsgebyr for vannforsyning - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1) (kr)	1 224	1 275	1 584	1 901	1 600	3 000
Økonomi						
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	101	84	40	63	248	88
Grunnlagsdata (Nivå 3)						
Årsgebyr for avfallstjenesten - ekskl. mva. (gjelder rapporteringsåret+1)	2 649	2 756	3 000	2 467	2 468	2 852

Kostra-tallene for 2020 viser at Sola bruker mindre enn sammenligningskommunene per kilometer kommunal vei og gate til drift og vedlikehold, men at beløpet har gått opp fra kr 139 364 i 2019 til kr 158 123 i 2020. Til sammenligning bruker Sandnes kr 159 128, Klepp kr 171 693, Stavanger kr 175 343 og Kostragruppe 09 kr 151 989.

Sola ligger høyest blant sammenligningskommunene og Kostragruppe 09 med 5,9 kvadratmeter formålsbygg per innbygger, mens Stavanger og Sandnes ligger lavest med 4,0 kvadratmeter.

De siste tre årene har Sola hatt de høyeste energikostnadene per kvadratmeter, mens de i 2020 har vært lavest. Kostnadene har gått ned fra kr 134 i 2019 til kr 76 per kvadratmeter i 2020. Til sammenligning har kostnadene i Stavanger gått ned fra kr 133 til kr 87 og i Sandnes fra kr 104 til kr 83.

Sola kommune brukte i 2020 kr 84 per kvadratmeter på vedlikehold mot kr 101 i 2019. Dette er høyere enn Sandnes og Klepp, men lavere enn Stavanger og Kostragruppe 09.

Tallene viser at Sola kommune i 2020 hadde lavest vann-, avløps- og renovasjonsgebyrer blant de vi sammenligner oss med. Totalt ligger Sola på kr 6 191, mot Stavanger på kr 6 823, Sandnes på kr 7 416, Klepp på kr 8 081 og Kostragruppe 09 på kr 10 118.

Elektronisk signatur

Signert av

Leto, Sabina

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

25.03.2021 11.57.31

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Moi, Anita O Steinsland

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

25.03.2021 12.17.14

Signaturmetode

Norwegian BankID

Signert av

Underbakke, Knut

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

25.03.2021 13.28.43

Signaturmetode

Norwegian BankID

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

Elektronisk signatur

Signert av

Haukaas, Rune

Dato og tid (UTC+01:00) Amsterdam, Berlin, Bern, Rome, Stockholm, Vienna

26.03.2021 14.31.59

Signaturmetode

Norwegian BankID

Dette dokumentet er signert med elektronisk signatur. En elektronisk signatur er juridisk forpliktende på samme måte som en håndskrevet signatur på papir. Denne siden er lagt til dokumentet for å vise grunnleggende informasjon om signaturen(e), og på de følgende sidene kan du lese dokumentet som er signert. Vedlagt finnes også en PDF med signatordetaljer, og en XML-fil med innholdet i den elektroniske signaturen(e). Vedleggene kan brukes for å verifisere gyldigheten av dokumentets signatur ved behov.

